

# 2018



Inspiring  
spaces

**Martela**



## Sisältö

Martela lyhyesti.....	2
Martela 2018.....	3
Toimitusjohtajan katsaus.....	4
Vuoden 2018 kohokohdat.....	6
Toimintaympäristö.....	7
Martela Lifecycle®.....	8
Hallituksen toimintakertomus ja tilinpäätös.....	10

# Martela lyhyesti

**MARTELA ON YKSI POHJOISMAIDEN JOHTAVISTA** käyttäjälähtöisten työ- ja oppimisympäristöjen kehittäjistä. Tarjoamme asiakkaillemme yhden kontaktipisteen koko työympäristön elinkaaren ajaksi – tarpeen määrittelystä työympäristön ylläpitoon ja optimointiin.

Martela on vuonna 1945 perustettu perheyrittäjä, jonka osakkeet on listattu OMX:n Pohjoismaisessa Pörssissä Helsingissä. Päämarkkina-alueitamme ovat Suomi, Ruotsi ja Norja, minkä lisäksi myymme ratkaisuja maailmanlaajuisesti jälleenmyyjäverkostomme kautta. Tuotantomme sijaitsee Suomessa ja Puolassa.

Vuonna 2018 Martela-konsernin liikevaihto oli 103,1 miljoonaa euroa ja sen palveluksessa työskenteli keskimäärin 510 henkilöä.



# Martela 2018

**UUODEN 2018 LIIKEVAIHTO** ja liiketulos heikkenivät edellisvuotisesta, johtuen julkisen sektorin sopimusneuvotteluiden siirtymisestä sekä kiristyneestä kilpailutilanteesta. Operatiivinen kassavirta parani merkittävästi viime vuoteen verrattuna.

Martela Lifecycle® -strategian toteutus asiakkaiden keskuudessa eteni hyvin ja strategisesti tärkeä tuotevalikoima laajeni vuoden aikana. Vuonna 2018 lanseerattun Työympäristö palveluna -mallin rinnalle kehitettiin yhdessä asiakkaiden kanssa Opiskelu ympäristö palveluna -palvelumalli.

Jatkossa Martela keskittyy parantamaan erityisesti myyntivolyyymiaan ja kannattavuuttaan tukeakseen kasvua kaikilla markkina-alueillaan.

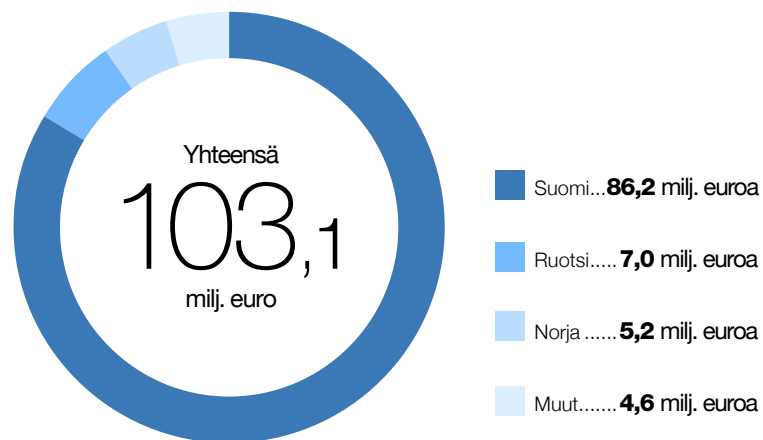
## Liikevaihto (milj. euroa)

103,1

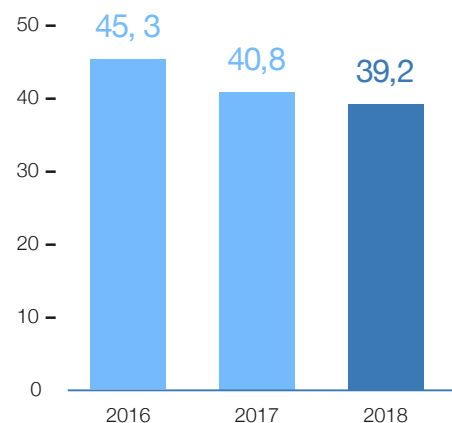
## Liiketulos (milj. euroa)

-2,1

## Liikevaihto maittain



## Omavaraisuusaste (%)



## Henkilöstö (keskimäärin)





# Markkinoilla haasteita

## – oma toiminta tehostunut

**VIIDEN 2018 ALUSSA ODOTUKSEMME** tulevaisuuteen olivat optimiset ja ennustimme selkeää kasvua, koska edellisten vuosien aikana olimme vienneet läpi mittavan asiakaslähtöisen muutosprosessin ja ottaneet käyttöömme sitä tukevan toiminnanohjausjärjestelmän.

Julkisen sektorin hankintasopimusten kilpailutusten venyminen ja oppimisympäristöjen kysynnän pieneminen kuitenkin supistivat markkinaa Suomessa, joka on päämarkkina-alueemme. Vaikka yrityspuolen kysyntä kasvoi, se ei pystynyt kokonaan paikkaamaan julkisten hankintojen pienemistä. Samaan aikaan kilpailu kiristyi, kun markkinoille tuli uusia ulkomaisia kilpailijoita. Ruotsissa markkinat olivat melko vakaat, mutta aiemmin käynnistämämme myyntikanavan muutokset heikensivät tuotteidemme ja palveluidemme menekkiä. Sen sijaan Norjan markkinat säilyivät vireinä ja myyntimme kehittyi hyvin. Liikevaihtomme vuodelta 2018 jäi hieman edellisvuoden tasosta ja päättyi 103,1 miljoonaan euroon (2017: 109,5 milj. euroa).

Liikevaihdon lasku näkyi myös kannattavuutemme heikentymisenä. Liiketuloksemme jäi

viime vuoden tasosta -2,1 miljoonaan euroon (2017: 0,3 milj. euroa). Kilpailun kiristyminen vuoden aikana laski myyntikatteitamme. Reagoimme tilanteeseen erilaisin tehostamistoimin. Yhtenä toimenpiteenä keskittimme logistiikka- ja taloustoimintoja ja myynnin tukitoimintoja Suomeen. Tämä muutos palvelee myös asiakkaidemme tarpeita.

### Asiakaslähtöistä toimintaa

Mollivoittoiseen vuoteen mahtui myös monia myönteisiä saavutuksia ja hienoja onnistumisia. Asiakkaidemme kiinnostus Martela Lifecycle® -toimintamallia kohtaan vahvistui näkemystämme edelläkävijyydestämme tulevaisuuden toimistojen ja oppimisympäristöjen suunnittelijoina ja toteuttajina.

Perinteisen hankintatavan vaihtoehdoksi toimimme markkinoille uudenlaisen palvelumallin työympäristöihin (Workplace as a Service). Palvelukokonaisuuden kuukausimaksu voi sisältää joko kaikki tai valitut elinkaaren vaiheet.

Työn tekemisen murros etenee ja Martela on käyttäjälähtöisten työ- ja oppimisympäristöjen kehittäjänä kilpailijoitaan edellä. Toimimme entis-





**Tavoitteemme on tuottaa toimialan parasta asiakaskokemusta ja kehittää tuotteitamme ja palveluitamme vastaamaan asiakkaidemme tarpeita.**



tä asiakaslähtöisemmin ja huomioimme asiakkaidemme tarpeet kokonaisvaltaisesti. Brändimme on erittäin tunnettu ja asiakaskokemuksen osalta olimme Toimisto 2018 -tutkimuksessa toimialamme paras. Tavoitteemme on jatkossakin tuottaa toimialan parasta asiakaskokemusta ja kehittää tuotteitamme ja palveluitamme vastaamaan asiakkaidemme tarpeita. Palvelutarjontamme kehittämisen lisäksi uudistamme kalustemallistoamme jatkuvasti. Vuoden 2018 aikana laajensimme tuotevalikoimaamme esittelemällä useita uusia tuotteita strategisesti tärkeään Pod-tuoteperheeseen, joka on suunniteltu vastaamaan kasvavaan joustavien tilojen tarpeeseen. Vuoden 2019 aikana tulemme edelleen laajentamaan tuote- ja palvelutarjoamaamme innovatiivisilla uutuuksilla.

Olemme myös terävöittäneet omaa toimintaamme. Investointimme uuteen toiminnanohjausjärjestelmään tulee hyödyttämään meitä enemmän liikevaihdon kasvaessa, mutta jo nyt toimitusvarmuutemme on erinomaisella tasolla. Olemme optimoineet tuotanto- ja jakeluketjuam-

me. Yhteinen ymmärryksemme tavoitteistamme ja strategiastamme on edelleen vahvistunut ja keskinäinen yhteistyömme on kehittynyt selvästi.

### **Vastuullisuuden edelläkävijä**

Vastuullisuudessa Martela on ollut jo pitkään esimerkillinen toimija ja edistyksellinen kiertotalouden kehittäjä. Martela tarjoaa Lifecycle®-strategiansa mukaisesti laadukkaita työ- ja oppimisympäristöjä niiden koko elinkaaren kattavina palveluina. Tarjontaan sisältyvät työ- ja oppimisympäristöjen määrittely ja suunnittelu, toteutus ja kalustaminen sekä jatkuva mittaaminen ja kehittäminen.

Työympäristöjen elinkaarimallin mukaan toteutetut työympäristöt edistävät työntekijöiden työtyytyväisyyttä, helpottavat toimitilojen hallintaa ja auttavat toimimaan vastuullisella, ympäristöä säästävällä tavalla. Kun kokonaisuus on hallittu ja tulevat tarpeet pystytään ennakoimaan hyvisä ajoin, voidaan vaikuttaa positiivisesti tilojen käyttökustannuksiin. Martelan tuotesuunnittelun keskiössä on aina ollut kestävyys ja ajaton design.

Ylläpito- ja kierrätyspalvelujemme avulla tuotteiden käyttöikä on mahdollista edelleen pidentää ja monikäyttöisyyttä hyödyntää tai löytää kalusteille uudet käyttäjät tilakäytön muutoksissa. Tuotteissa käytetyt materiaalit ovat turvallisia ja kestäviä ja kierrätettävissä tai hyödynnettävissä energiana käytön jälkeen.

Viimeisen vuosikymmenen aikana vastuullisuusajattelu on noussut myös asiakaskunnassamme uudelle tasolle, kun ympäristö- ja ilmastokysymysten painoarvo on noussut yleisessä keskustelussa. Asiakkaidemme odotuksissa nousevat aiempaa korkeammalle tuotteiden hankintaketjun sosiaalisen vastuun kysymykset, aikaa kestävä design, laatu, muunneltavuus, yhteensopivuus, kierrätettävyys ja tuotannon aikaisten vaikutusten minimointi sekä kokonaiskustannukset. Maailman on siirryttävä kertakäyttökulttuurista kohti kestävä kehityksen mukaista kulutusta ja vastuullisia palvelumalleja. Martelan edelläkävijyyden uusien kriteerien täyttävien ratkaisujen tarjoajana ja vastuullisena tuottajana onkin selkeä kilpailuetu.

### **Työnteon murros jatkuu**

Odotuksemme alkaneelle vuodelle ovat optimistiset, mutta olemme nyt varovaisempia arvioinneissamme. Ekonomistien ennusteiden mukaan markkina-alueemme talous jatkaa maltillista kasvua. Työnteon murros jatkuu ja tarjontamme vastaa hyvin toimintaympäristömme trendeihin ja asiakaskunnan tarpeisiin. Siksi uskomme pääsemme takaisin kannattavan kasvun tielle.

Kiitän lämpimästi kaikkia martelalaisia, asiakkaitamme, omistajiamme ja kumppaneitamme hyvästä yhteistyöstä vuoden 2018 aikana.

*Matti Rantaniemi*  
Toimitusjohtaja



# Vuoden 2018 kohokohdat

## Syvälahden monitoimitalo valmistui



**TURUN HIRVENSALOON VALMISTUI** kesällä 2018 Syvälahden monitoimitalo. Saman katon alta löytyy noin 600 oppilaan koulu, 140 lapsen päiväkotiki, kirjasto, lastenneuvola sekä tilat nuorisotoimelle ja kouluterveydenhuollolle. Martela toteutti kohteen sisustussuunnittelun ja kalustamisen. Turun kaupungin tavoitteena oli rakentaa monikäyttöinen ja turvallinen rakennus, joka palvelisi eri käyttäjiä sekä tarjoaisi modernin, terveellisen ja innostavan oppimisympäristön.

”Joukko eri alojen ammattilaisia jakoi koko projektin ajan selkeän yhteisen päämäärän ja saavutti näin erinomaisia tuloksia. Kalusteratkaisuilla on onnistumisessa keskeinen vaikutus. Ja mikä tärkeintä, ihmiset ovat olleet oikein tyytyväisiä”, Syvälahden koulun rehtori Jarmo Salo kertoo.

→ [Katso video kohteesta](#)

## Pod-tuoteperhe kasvoi



**UUDEEN 2018 AIKANA** Martela laajensi tuotevalikoimaansa esittelemällä useita uusia tuotteita laajaan Pod-tuoteperheeseensä, joka on suunniteltu vastaamaan joustavien tilojen kasvavaan tarpeeseen. Vuonna 2018 lanseerattiin uutuudet PodLounge, PodMeeting Cove ja Pod Xpress, jotka muuntautuvat joustavasti erilaisiin käyttäjäympäristöihin ja tilanteisiin. o4i Design Studion suunnittelemana Pod-sarjassa on lähes rajaton määrä väri vaihtoehtoja, ja sen voi mukauttaa mihin tahansa sisustukseen, mikä on oleellista inspiroivalle ja harmoniselle työympäristölle. Mallisto on muotoilultaan ajaton, mikä on tärkeää kestävyuden kannalta.

→ [Tutustu Pod-tuoteperheeseen](#)

## Uusi palvelumalli: Workplace as a Service



**UUDEEN 2018 AIKANA** lanseerasi Workplace as a Service -palvelumallin. Workplace as a Service on jatkuva palvelu, jonka puitteissa Martela kehittää yritysten tarpeisiin vastaavaa työympäristöä yhdessä niiden kanssa ja vastaa työympäristön toteutuksesta ja sen jatkuvasta optimoinnista. Palvelumallin ansiosta organisaatio maksaa vain siitä, mitä aidosti tarvitsee, ja kalusteiden omistamiseen liittyvät ongelmat poistuvat.

Työympäristö palveluna -malli toteutetaan aina asiakkaiden tarpeisiin räätälöitynä ratkaisuna. Kokonaispakettiin voi kuulua esimerkiksi jatkuva tilojen käytön ja käyttökokemuksen mittaaminen, työympäristön suunnittelu ja optimointi, kalusteet ja sisustusratkaisut, muutosten toteuttaminen sekä työtapojen kehittäminen yhdessä henkilöstön kanssa.

→ [Tutustu palvelumalliin](#)

## #IoTnextlevel

Syksyllä 2018 Martela oppi uusia ja ketteriä toiminnankehittämismenetelmiä DNA:n mahdollistaman #IoTnextlevel-innovaatiokilpailun avulla. Kisan myötä Martelalle suunniteltiin työtilamuutosten vaikutuksia mittaava alusta. ”Kisan ansiosta nytkähdimme Martelana askeleen eteenpäin. Nyt osaamme entistä paremmin kokeilla, testata ja pilotoida”, kertoo Martelan Offering Director Panu Muhonen.

## Toimisto 2018: Martela tunnetuin ja suosittu

Toimisto 2018 -tutkimuksessa mitattiin tunnettuutta, yleisarvosanaa, suosittelevia sekä yrityskuvatekijöitä. Martela oli toimialan selkeä johtaja brändin tunnettuudessa, suosittelevuudessa sekä yleisarvosanassa. Martela sai kaikista tekijöistä annettujen arvioiden perusteella toimialan parhaan tuloksen ja erottui yrityskuvatekijöissä muista toimijoista muun muassa luotettavuudessa, toimitusvarmuudessa ja kokonaistarjoaman kattavuudessa. (Taloustutkimus, 2018.)

# Työympäristöjen murros jatkuu

**ERILAISET TRENDIT MUOKKAAVAT** työntekotapojen kehitystä voimakkaasti. Digitalisaatio on mahdollistanut työn tekemisen paikasta ja ajasta riippumatta. Kaupungistuminen on nostanut toimistotilojen kustannuksia erityisesti kasvukeskuksissa, ja toimenpiteet ilmastonmuutoksen hillitsemiseksi edellyttävät energiankulutuksen vähentämistä. Yritykset pyrkivätkin välttämään hukkaneliöitä toimistoissaan ja lisäämään tilojensa tehokkuutta. Koska tulevaisuuden tarpeita on mahdotonta ennustaa, työympäristön hankkiminen palveluna yleistyy. Tämä mahdollistaa jatkuvien muutosten toteuttamisen joustavasti ja kustannuksia säästään.

Kehitys on kulkenut huonetoimistojen kautta avotoimistoihin ja nyt monitilatoimistoihin. Eri-laiset avo- ja yhteistilat ovat yleistyneet ja oma työhuone on enää harvalla. Etätöiden ansiosta työpisteitä myös tarvitaan vähemmän suhteessa työntekijöiden määrään. Säilytyskalusteiden tarve on vähentynyt paperittomuuden yleistyessä, joka on samalla mahdollistanut työpisteiden yhteiskäytön. Myöskin neuvottelutilojen käyttö on muuttu-

nut. Palavereissa on usein parin kolmen hengen ryhmiä, kun perinteisiin neuvotteluhuoneisiin rakennettiin tilat suurelle seurueelle. Digitalisaation hyödyntäminen näkyy fyysisten tapaamisten korvaamisena videoneuvotteluilla.

## Jatkuvaa muutosta

Mittava muutos on jo tapahtunut työn sisällössä ja työhön liittyvissä rooleissa. Muutos on jatkuvaa, ja sen tahti kiihtyvää. Työnteko on entistä enemmän ajattelua, ajatusten vaihtoa ja yhteistyötä työkalujen kesken. Keskittymistä vaativat tehtävät ja vuorovaikutuksen hetket vaihtelevat, eikä keskeytyksiltä voida välttyä. Organisaatioiden hierarkiat ovat matalia ja onnistumista arvioidaan tuloksina eikä toimistossa vietettyinä tunteina, joten itsensä johtamisen tarve korostuu. Tietoyöläisellä työkuormittaa enemmän henkistä kuin fyysistä hyvinvointia, ja hyvinvointi on entistä tärkeämpi tekijä tuottavuuden kannalta.

Työntekotavat, työhön liittyvät roolit ja tehtävät sekä johtaminen muuttuvat, joten myös työympäristöjen pitää muuttua. Muutokset edellyttävät

viihtyisiä työympäristöjä ja yksilöllisten tarpeiden huomioon ottamista. Käyttäjälähtöiset työympäristöt tarjoavat tilaa yhteistyölle, keskittymiselle, vuorovaikutukselle ja virkistäytymiselle. Työympäristö on vahva johtamisen työkalu, jolla voidaan vaikuttaa tehokkaasti organisaation toimintatapoihin, työtyytyväisyyteen ja tuottavuuteen. Viihtyisiä työympäristö on myös yksi erottava tekijä, kun työnantajat kilpailevat osaajista.

Investoinnit työympäristöön ovat suuria, joten työympäristön pitää olla aina optimaalinen, jotta yritys voi toimia siellä mahdollisimman tehokkaasti. Työympäristösuunnittelun lähtökohtana ovat yrityksen tavoitteet, työyhteisössä tehtävän työn luonne sekä erilaiset työroolit. Hahmottamalla kokonaisuus ja ottamalla huomioon työyhteisön tarpeet voidaan luoda viihtyisiä, tuottavuutta kasvattavia ja työ- ja johtamiskulttuuria uudistavia työympäristöjä, jotka ovat myös ekologisia ja kustannustehokkaita. Tehokkaasti toimivat tilat edellyttävät jatkuvaa ylläpitoa ja käytön ja käyttäjien kokemusten seurantaa, jotta muutostarpeisiin voidaan vastata nopeasti. Tilojen käyttöasteista

**Työympäristö on vahva johtamisen työkalu, jolla voidaan vaikuttaa tehokkaasti organisaation toimintatapoihin, työtyytyväisyyteen ja tuottavuuteen.**

## Oppimisympäristöt uudistuvat

Oppilaitosten toimintakulttuuri on murroksessa, ja opettamisen ja oppimisen tavat ovat yhä monimuotoisempia. Uudet käytännöt ja menetelmät edellyttävät myös oppimisympäristön uudistamista. Se kannattaa tehdä käyttäjälähtöisellä ja osallistavalla tavalla. Koulut ja oppimisympäristöt on perinteisesti suunniteltu kestäämään jopa kymmeniä vuosia. Nykyisen muutostahdin vuoksi on kuitenkin vaikea ennustaa, koska ja miten opettamisen ja oppimisen tavat muuttuvat ja mitä opetusympäristöltä sen vuoksi vaaditaan.



## Palvelumallit

### Workplace as a Service

Toimitilat on perinteisesti suunniteltu kestäväksi viisi tai seitsemän vuotta. Nykyisen muutostahdin vuoksi on kuitenkin mahdotonta tietää, koska ja miten oman organisaation tilanne, henkilöstön määrä ja työn tekemisen tavat muuttuvat. Martelan Workplace as a Service -palvelun avulla varmistetaan, että yrityksen työympäristö on aina parhaimmillaan. Palvelumallin ansiosta organisaatio saa yksittäisten kalusteiden sijaan koko toimiston elinkaaren kattavan kokonaisratkaisun, joka pitää jatkuvaa huolta tiloista, kalusteista – ja ihmisistä.

Palveluun kuuluu olennaisena osana työympäristön jatkuva optimointi käyttäjien muuttuvien tarpeiden mukaisesti. Palvelumallin ansiosta organisaatio maksaa vain siitä, mitä aidosti tarvitsee, ja kalusteiden omistamiseen liittyvät ongelmat poistuvat. Näin työympäristö vastaa aina ajankohtaisiin tarpeisiin ja tavoitteisiin.

Martelan kaikki palvelumallit noudattavat Waste Nothing -periaatetta: esimerkiksi kalusteita ei itsetarkoituksellisesti vaihdeta. Jos kaikille kalusteille ei löydy käyttötarkoitusta, ne saadaan joustavasti uuteen käyttöön esimerkiksi Martelan Outletin kautta.

### Learning environment as a Service

Oppilaitosten toimintakulttuuri on murroksessa, ja opettamisen ja oppimisen tavat ovat yhä monimuotoisempia. Uudet käytännöt ja menetelmät edellyttävät myös oppimisympäristön uudistamista. Martelan vuonna 2018 palvelumuotoilun avulla ja asiakkaiden kanssa kehittämä Oppimisympäristö palveluna -malli vastaa tähän haasteeseen. Uuden palvelumallin myötä koulujen ja oppilaitosten ei tarvitse enää omistaa ainuttakaan kalustetta, vaan kokonaisuus voidaan vuokrata palveluna. Oppimisympäristö palveluna -mallin merkittävin hyöty on se, että se luo käytännölläheisesti puitteet oppimisympäristön uudistamiselle ja on konkreettinen tapa tuoda kiertotalous kouluihin käytännön tasolla.

## Arvo asiakkaalle



Muutostarpeisiin pystytään vastaamaan nopeasti



Käyttäjäkokemus paranee ja hyvinvointi kasvaa



Toiminnan tuottavuus ja innovaatiokyky kasvavat



Toiminta- ja johtamiskulttuuri uudistuu



Kokonaiskustannukset laskevat ja ovat ennakoitavissa



# Martela Lifecycle®

## – käyttäjälähtöisiä työ- ja oppimisympäristöjä

**KÄYTTÄJÄLÄHTÖISET TYÖ- JA** oppimisympäristöt muuntautuvat monenlaisiin tarpeisiin ja tilanteisiin. Niistä löytyy alueita monenlaiselle toiminnalle, kuten yhdessä tekemiselle, vuorovaikutukselle, virkistäytymiselle ja keskittymiselle. Paras työ- ja oppimisympäristö luodaan kunkin organisaation tavoitteiden ja arvojen pohjalta käyttäjien tarpeita kuunnellen. Mitä paremmin ympäristö helpottaa työtä ja oppimista, sitä tyytyväisempiä ovat sen käyttäjät, mikä puolestaan näkyy tuottavuutena ja hyvinvointina. Tapa tehdä työtä ja opiskella paranee!

Martela Lifecycle® perustuu kattavaan kokonaisajatteluun, jossa tarkastellaan työ- ja oppimisympäristöjen koko elinkaarta ja jonka avulla tilojen ja kalusteiden kehittäminen ja ylläpito on jatkuvaa ja työtila kehittyvä muuttuvien tarpeiden mukana. Martelan palvelumallit taas mahdollistavat työ- ja oppimistilojen hankkimisen palveluna. Niiden avulla varmistetaan, että työ- ja oppimisympäristö on kovassakin muutostahdissa aina parhaimmillaan.

### Määrittely

Työympäristötarpeen määrittelyssä otetaan huomioon tulevaisuuden muutostarpeet. Jos yrityksellä on mahdollisuus muuttaa uusiin tiloihin, antaa määrittely tukea oikeanlaisten tilojen etsimiseen. Uudet tilat ovat yleensä 20–40 prosent-

tia pienemmät perinteisiin toimistoihin verrattuna. Määrittely aloitetaan aina liiketoiminnallisista tavoitteista ja käyttäjälähtöisestä tarvemäärittelystä käymällä läpi organisaation käyttäjät, tehtävät, työn luonne ja tarpeet sekä työympäristömuutoksen tavoitteet. Muutoksen tavoitteet johdetaan aina strategiasta ja tavoitteista, jolloin ne ajavat organisaatiota osaltaan kohti sen tulevaisuuden visiota. Huolellisesti toteutettuun määrittelyyn kuuluu muun muassa tilojen käyttöasteen mittaus, työpajat ja työympäristökysely sekä käyttäjien osallistaminen muutokseen. Määrittelyvaiheen päätteeksi asiakas saa työympäristöraportin ja siihen pohjautuvan tilankäyttösuunnitelman.

### Suunnittelu

Käyttäjälähtöinen tilasuunnittelu varmistaa organisaatiolle sen toimintoja tukevan, vastuullisesti toteutetun ja ylläpidetyn työympäristön. Tila- ja sisustus suunnittelun avulla optimoidaan työympäristön tilankäyttö ja toiminnallisuus. Suunnitteluvaiheessa luodaan yrityskohtainen tilasuunnitelma, jossa huomioidaan olemassa olevat kalusteet, yli jäävien kiertämys sekä kalusteiden vuokrausmahdollisuudet ja henkilöstön perehdytys tilan käyttöön. Suunnittelun lopputuloksena asiakas saa räätälöidyn tilasuunnitelman, jota käytetään tilamuutoksen toteutukseen.

Työympäristö kokonaisuutena voidaan ostamisen sijaan myös vuokrata.

### Toteutus

Huolellinen ennakkosuunnittelu ja tehokas projektihallinta takaavat muutos- ja ylläpityksen erinomaisen toteutuksen. Martela hoitaa kaikki toimenpiteet toimiston muutosta, kalusteiden asennuksesta ja kierrätyksestä loppusiivoukseen sekä henkilöstön perehdyttämiseen uuteen työtapaan siirtymisessä.

### Ylläpito

Ylläpitovaiheeseen kuuluu käyttäjäkokemuksen ja käyttöasteen mittauksen perusteella toteutettava tilojen kehitystarpeen tutkimus sekä sen pohjalta tehdyt kehitysehdotukset. Jatkuva ylläpito ja optimointi vähentää suurten muutosten tarvetta, pienentää kustannuksia sekä pitää huolen työntekijöiden viihtyvyydestä ja työntekijöiden tehokkuudesta, kun tilat tukevat työntekoa myös organisaation tai työskentelytapojen muuttuessa.

Organisaatiot ja työskentelytavat muuttuvat jatkuvasti. On hyvä tarkistaa säännöllisesti, kuinka työympäristö tukee nykyistä tapaa tehdä työtä. Työtiloihin tarvittavat muutokset eivät välttämättä ole suuria, mutta niillä voi olla suuri vaikutus työn tehokkuuteen ja henkilöstön hyvinvointiin.

### Työ- tai oppimisympäristö palveluna

Palvelumallien ansiosta organisaatio saa yksittäisten kalusteiden sijaan koko toimiston elinkaaren kattavan kokonaisratkaisun, joka pitää jatkuvaa huolta olennaisena osana työ- tai oppimisympäristön jatkuva optimointi käyttäjien muuttuvien tarpeiden mukaisesti. Palvelumallin ansiosta organisaatio maksaa vain siitä, mitä aidosti tarvitsee, ja kalusteiden omistamiseen liittyvät ongelmat poistuvat. Martelan kaikki palvelumallit noudattavat Waste Nothing -periaatetta: kalusteita ei itsetarkoituksellisesti vaihdeta ja tarpeettomat kalusteet kierrätetään.

### Arvoa asiakkaille

Onnistunut työ- ja oppimisympäristö ohjaa ja haastaa osallistuvampaan työtapaan, jolla on suora yhteys tehokkuuden, kustannussäästöjen, tyytyväisyyden ja yhteistyön parantamiseen. Menestyvässä organisaatiossa on usein ymmärretty työympäristön mahdollisuudet johtamisen välineenä. Toimiva ympäristö tarjoaa välineen, joka tukee käyttäjien aloitteellista vastuunottoa, organisaation avaintulosten saavuttamista ja sujuvaa tiedonkulkua. Hyvä ympäristö on luovuuden lähde, joka tukee sekä laadukkaan työn tekemistä että hyvinvointia.

# Hallituksen toimintakertomus ja tilinpäätös

Hallituksen toimintakertomus.....	11
Konsernitilinpäätös, IFRS.....	16
Konsernitilinpäätöksen laatimisperiaatteet.....	19
Emoyhtiön tilinpäätös, FAS.....	46
Emoyhtiön tilinpäätöksen laatimisperiaatteet.....	49
Tilintarkastuskertomus.....	58
Hallinto- ja ohjausjärjestelmä 2018.....	61
Hallitus.....	65
Johtoryhmä.....	67
Tietoja osakkeenomistajille.....	69



# Hallituksen toimintakertomus

## Avainluvut

Konsernin tilikauden liikevaihto oli 103,1 milj. euroa (109,5). Liiketulos vastaavalta ajalta oli -2,1 milj. euroa (0,3). Tulos osaketta kohden oli -0,57 euroa (-0,15). Liiketoiminnan rahavirta oli 7,4 milj. euroa (-7,6). Omavaraisuusaste 39,2 prosenttia (40,8) ja nettovelkaantumisaste 0,7 prosenttia (29,0). Sijoitetun pääoman tuotoksi tilikaudelta muodostui -4,9 prosenttia (1,6).

## Liiketoiminnan kuvaus

Martela on yksi Pohjoismaiden johtavia työympäristöihin keskittyneitä yrityksiä. Martela suunnittelee ja toteuttaa parhaita työ- ja oppimisympäristöjä. Tarjoamme käyttäjälähtöisiä ratkaisuja tämän päivän työympäristöön – liikkuvaan työhön ja monitiloistoihin. Martela tarjoaa myös alan laajimman valikoiman sisustusratkaisujen muutoksia ja ylläpitoa tukevia palveluja. Kokonaispalvelumme kattaa tarvittaessa koko toimitalan muutoksen työympäristötarpeen määrittelystä ja suunnittelusta muuttoon ja ylläpitoon saakka.

## Tarjooma ja tuotekehitys

Martela tarjoaa Lifecycle® -strategiansa mukaisesti laadukkaita työ- ja oppimisympäristöjä niiden koko elinkaaren kattavina palveluina. Tarjontaan sisältyvät työ- ja oppimisympäristöjen määrittely ja suunnittelu, toteutus ja kalustaminen sekä jatkuva mittaaminen ja kehittäminen.

Perinteisen hankintatavan vaihtoehdoksi Martela on tuonut markkinoille uudenlaisen palvelumallin työympäristöihin (Workplace as a Service). Palvelukokonaisuuden kuukausimaksu voi sisältää joko kaikki tai valitut elinkaaren vaiheet.

Vuoden 2018 aikana Martela laajensi tuotevalikoimaansa esittelemällä useita uusia tuotteita strategisesti tärkeään Pod-tuoteperheeseen, joka on suunniteltu vastaamaan kasvavaan joustavien tilojen tarpeeseen.

Konsernin tuloslaskelmaan sisältyy kuluksi kirjattuja tutkimus- ja kehittämismenoja -1.9 milj. euroa (-2.1 milj. euroa).

## Markkinatilanne

Yksityisen sektorin markkinatilanteessa ei ole tapahtunut olennaisia muutoksia aiempaan verrattuna. Sen sijaan

Suomen julkisen sektorin kysyntää heikentää tilapäisesti hankintasopimusneuvottelujen siirtyminen ja tämän seurauksena hankintapäätösten lykkääntyminen. Martelan kysyntään myös vaikuttavat olennaisesti yleinen taloudellinen kehitys, yritysten ja julkisen sektorin tarve tehostaa tilojensa käyttöä ja uudistaa työympäristöään aikaisempaa toimivammaksi johtamisen välineeksi.

## Konsernirakenne

Konsernirakenteessa ei tapahtunut muutoksia katsauskauden aikana

## Liikevaihto ja tulos

Tammi-joulukuun liikevaihto oli 103,1 milj. euroa (109,5) ja oli 5,9 % edellisvuotista heikompi. Edellisvuotiseen verrattuna muiden markkina-alueiden paitsi Norjan liikevaihto laski. Suomen liikevaihto heikkeni 1,2 %, Ruotsin liikevaihto heikkeni 40,0 % ja ryhmän Muut 27,9 %. Norjan liikevaihto kasvoi 26,2 %.

Liikevaihdon laskuun vaikutti julkisen sektorin hankintasopimusneuvotteluiden siirtyminen. Erityisen suuri vaikutus oli aikaisempiin vuosiin verrattuna vuoden viimeisellä neljänneksellä. Lukuun ottamatta julkista sektoria, suomen liikevaihto kasvoi kaikissa muissa asiakassegmenteissä.

Ruotsin liikevaihto laski johtuen myyntikanavan muutoksesta. Norjassa liikevaihto kasvoi strategiamme mukaisesti. Muiden maiden liikevaihto laski edelliseen vuoteen verrattuna, johtuen suurten projektien puuttumisesta.

Konsernin liiketulos tammi-joulukuussa oli -2,1 milj. euroa (0,3). Liikevaihdon laskun lisäksi vuoden 2018 liiketulokseen vaikutti kiristynyt kilpailutilanne, joka johti alentuneeseen myyntikatteeseen.

Tammi-joulukuun tulos ennen veroja oli -2,5 milj. euroa (0,0). Tammi-joulukuun tulos oli -2,4 (-0,6).

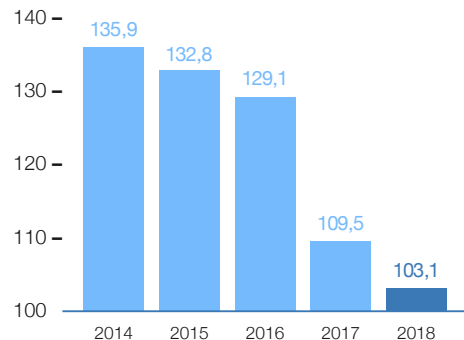
## Rahoitusasema

Liiketoiminnan rahavirta tammi-joulukuulta oli 7,4 milj. euroa (-7,6). Liiketoiminnan kassavirran paranemiseen vaikutti erityisesti laskutusprosessin tehostuminen ja saatavien kiertonopeuden paraneminen.

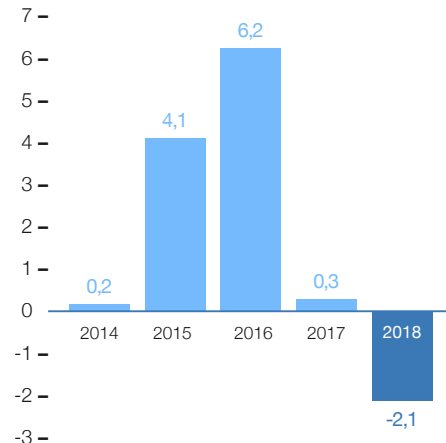
Korolliset velat olivat kauden lopussa 10,7 milj. euroa (13,8) ja nettovelka oli 0,1 milj. euroa (6,6). Kauden lopussa lyhytaikaisia liimittejä oli käytössä 5,0 milj. euroa (6,8) ja käyttämättömiä liimittejä 1,8 milj. euroa.

Nettovelkaantumisaste tilikauden lopussa oli 0,7 prosenttia (29,0) ja omavaraisuusaste oli 39,2 prosenttia (40,8). Rahoitustuotot ja -kulut olivat -0,4 milj. euroa (-0,2).

## LIKEVAIHTO



## LIIKETULOS



Rahoitusjärjestelyt sisältävät kovenanttiehtoja, joissa tarkastellaan konsernin nettovelkojen suhdetta EBIT-DA:aan (käyttökate) ja omavaraisuusastetta. Lasketut tunnusluvut täyttivät kovenanttiehdot katsauskauden päättyessä.

Taseen loppusumma oli katsauskauden lopussa 50,0 milj. euroa (56,4).

## Investoinnit

Konsernin bruttoinvestoinnit tammi-joulukuussa olivat 1,7 milj. euroa (2,1).

## Konsernin johtoryhmä

KTM Kalle Lehtonen nimitettiin talousjohtajaksi (CFO) ja johtoryhmän jäseneksi. Hän aloitti tehtävässä 25.4.2018.

DI Ville Taipale nimitettiin Customer Supply Management -organisaation johtajaksi ja johtoryhmän jäseneksi. Hän aloitti tehtävässä 17.9.2018

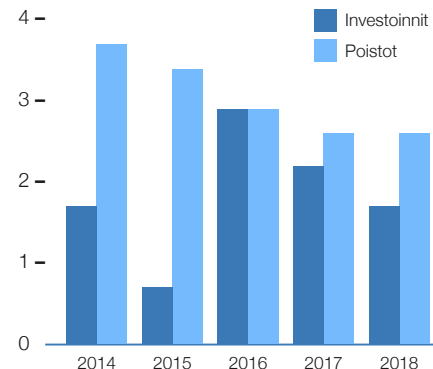
Lisäksi Martelan johtoryhmään kuuluu toimitusjohtaja Matti Rantaniemi, Innovation to Market -organisaation johtaja Mikko Mäkelä ja myynti ja markkinointiorganisaation johtaja Johan Westerlund.

## Henkilöstö

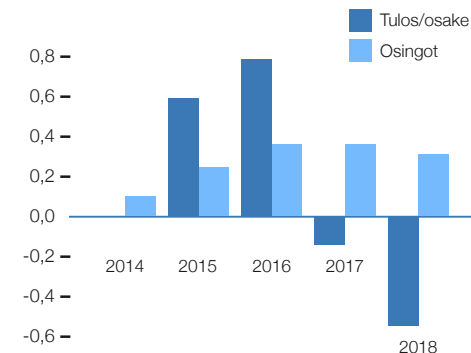
Konsernissa työskentelevien henkilöiden määrä oli keskimäärin 510 henkilöä (508), jossa oli lisäystä 2 henkilöä eli 0,4 %. Suomessa työskenteli keskimäärin 432 (435) henkilöä, Ruotsissa 28 (27), Norjassa 11 (10) ja ryhmässä Muut 39 (36).

Katsauskauden lopussa konsernin henkilöstömäärä oli 501 (507). Henkilöstökulut tammi-joulukuussa olivat yhteensä 26,7 milj. euroa (27,1).

## INVESTOINNIT JA POISTOT



## TULOS/OSAKE JA OSINGOT



## Muut kuin taloudelliset tiedot

### VASTUULLISUUDEN JOHTAMINEN

Vastuullisuus on tärkeä osa Martelan strategiaa ja toimintaa. Vuoden 2018 loppuun saakka konsernin vastuullisuudesta sekä laatu- ja ympäristöhallintajärjestelmästä vastasi henkilöstö- ja vastuullisuusjohtaja. Vuoden 2019 alusta alkaen vastuu siirtyi Customer Supply Management -yksikön johtajalle. Toiminnan vastuullisuutta ohjaa vastuullisuusohjausryhmä, johon kuuluu johtoryhmän jäseniä ja sihteerinä toimii vastuullisuuspäällikkö.

Yksityiskohtaisempaa tietoa konsernin toiminnan vastuullisuusnäkökohdista, -tavoitteista ja -saavutuksista löytyy vuosittain julkistettavasta erillisestä vastuullisuusraportista. Vuoden 2018 vastuullisuusraportti julkaistaan vuosikertomuksen jälkeen.

Martelan vastuullisuutta ovat ohjanneet hallituksen hyväksymät vastuullisen liiketavan periaatteet vuodesta 2011 alkaen. Periaatteet sisältävät viittaukset kansainvälisiin vastuullisuussitoumuksiin. Yritys on sitoutunut YK:n Global Compact -haasteeseen, jonka tavoitteena on edistää ihmisoikeuksia, työelämän oikeuksia, ympäristön-suojelua sekä korruption ja lahjonnan kitkemistä.

Koska Martela toimii kansainvälisillä markkinoilla, se ottaa työssään huomioon myös sitä koskevat kansainväliset sopimukset, sitoumukset ja suositukset. Näistä tärkeimpiä ovat:

- YK:n yleismaailmallinen ihmisoikeuksien julistus
- OECD:n toimintaohjeet monikansallisille yrityksille
- ILO:n työelämän perusoikeuksia koskeva julistus ja muut yhtiön toimintaan liittyvät ILO:n sopimukset

Yrityksen käytännön toimintaa ovat ohjanneet vuodesta 2011 lähtien myös johtoryhmän hyväksymät yritysvas-



tuupolitiikat niin henkilöstön, ympäristön kuin ostotoiminnan hallintaan liittyvissä asioissa. Martelan kotisivuilla, [www.martela.fi/vastuullisuus](http://www.martela.fi/vastuullisuus) julkaistut periaatteet ja politiikat katselmoidaan ja tarvittaessa päivitetään vuosittain vastuullisuusohjausryhmän koordinoimana. Periaatteet ja politiikat sisältävät sosiaaliset ja yöntekijöihin liittyvät seikat, ihmisoikeuksien kunnioittamisen sekä korruption ja lahjonnan torjuntaan liittyvät seikat.

#### LIIKETOIMINTAMALLIN KUVAUS

Martela Lifecycle® -malli huomioi työympäristön koko elinkaaren. Martela tukee asiakasyritystensä vastuullisuutta tarjoamalla kestäviä työympäristöratkaisuja koko työympäristön elinkaaren aikana sekä huolehtimalla myösi ylijäävien kalusteiden vastuullisesta kierrätyksestä.

Konsernilla on ollut riippumattoman osapuolen sertifioimat ISO 9001 -laatujärjestelmä ja ISO 14001-ympäristöjärjestelmä osoituksena toiminnan jatkuvasta parantamisesta, asiakasodotusten täyttämistä sekä ympäristöasioiden huomioimisen toteutumisesta jo 1990-luvulta saakka.

Tuotteiden valmistus painottuu vahvaan toimittajaketjuun. Oma valmistus keskittyy loppukokoonpanoon ja kierrätystuotantoon Suomessa Nummelan logistiikkakeskuksessa, jossa on myös pääosa tuotekehityksestä ja hankintatoimista. Verhoilukomponenttien kokoonpano tapahtuu Martelan omalla tehtaalla Puolassa. Kansi- ja säilytinkomponenttien valmistus tapahtuu pääasiassa Martelan tytäryhtiössä Kidex Oy:ssä Kiteellä Suomessa.

Martelan pääkonttorissa Helsingin Pitäjänmäellä on konsernihallinnon lisäksi myynti- ja tukitoimintoja. Martelalla on useita myyntikonttoreita eri puolilla Suomea, Ruotsia ja Norjaa. Muissa maissa Martela-tuotteiden myynti tapahtuu lähinnä jälleenmyyjäverkoston kautta.

Martela-konsernin ostot tuotteiden ja palvelujen tuottajilta ovat noin 70 % konsernin liikevaihdosta Martelan keskittyessä itse loppukokoonpanoon ja palveluliiketoimintaan. Martelalla on noin 150 toimittajaa vakiomalliston materiaaleille ja komponenteille. Materiaaliostoista noin 70 % on peräisin Suomesta, Ruotsista tai Puolasta ja noin 10 % Euroopan ulkopuolelta.

Työntekijöiden palkkoihin ja sosiaaliturvaan kuluu noin neljännes konsernin liikevaihdosta. Paikallinen tuotanto ja työllisyys on Martelalle tärkeää. Palveluliiketoiminnan osuuden kasvaessa yritys luo yhä enemmän työllisyyttä sinne, missä sen markkinat ovat. Taloudellisen arvon jakaama käsitellään tarkemmin tulevassa vastuullisuusraportissa.

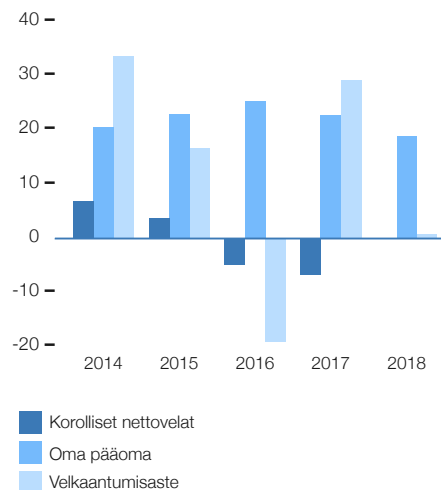
#### YMPÄRISTÖASIAT

Johtoryhmän hyväksymä ympäristöpolitiikka ottaa kantaa yrityksen ympäristövaikutusten vähentämiseen ja kierrätyksen edistämiseen. Poliitiikka antaa ohjeita ympäristönäkölman huomioonottamiseen tarjoaman kehittämisen, jonka kautta yritys vaikuttaa välillisesti myös asiakkaidensa ympäristövaikutuksiin.

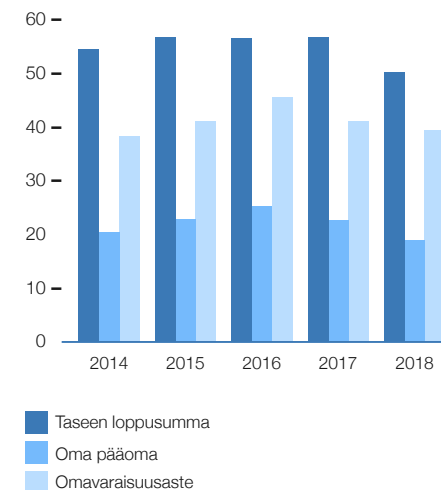
Martelan toiminnan olennaisimmat ympäristönäkölmat esitellään vastuullisuusraportin olennaisuusarvioinnissa. Yksi tärkeimmistä on auttaa asiakkaita jatkuvasti parantamaan tilatehokkuutta. Näin saavutetaan parhaat mahdollisuudet kasvihuonepäästöjen ja energian käytön vähentämiseen. Tilatehokkuuden parantumisen kautta saatavat energiansäästöhyödyt ovat Martelan omassa toiminnassa melko pienet, mutta välilliset vaikutukset koko asiakaskunnassa ovat suuret. Yrityksen tärkein ympäristötavoite onkin asiakkaiden tilatehokkuutta tukevan Martela Lifecycle® -mallin tarjoaminen asiakaskunnalleen.

Martela ei pääse näkemään asiakkaidensa tilatehokkuuden ja energiankäytön mittausten tuloksia kattavasti. Martelan omassa toiminnassa seurataan energian ja materiaalikäytön tunnuslukuja. Martelan ostettu energia muodostuu pääasiassa kaukolämmöstä ja sähköenergiasta. Konsernin suora energiankäyttö keskittyy kaukolämpöön (n. 5 GWh), sähköenergiaan (n. 5 GWh), ja omien kuljetusten polttokäyttöön (noin 5 GWh).

#### VELKAANTUMISASTE



#### OMAVARAISUUSASTE



Martela hankki noin 11 miljoonaa kiloa materiaaleja, joista puolet puupohjaisia ja neljäsosa metallipohjaisia. Kierrätysliiketoiminnan kautta Martela käsittelee muutamia miljoonia kiloja asiakkailta tulevaa kierrätysmateriaalia, joka on suurimmaksi osaksi hyödynnettävää. Martela tuottaa omassa toiminnassaan noin 1,2 miljoonaa kiloa jätettä, josta 97 % hyödynnetään energiana tai kierrätysmateriaalina, kun vaarallisten jätteiden osuus on noin prosentti. Vaarallisia jätteitä syntyy lähinnä kiinteistöjen ja laitteiden kunnossapidosta.

Martelan omassa toiminnassa ei ole olennaisia ympäristöriskejä, mutta yleismaailmalliset muutokset esimerkiksi energianlähteissä ja hinnoittelussa tai mieltymyksissä eri valmistusmateriaaleihin ja työn tekemisen muotoihin saattavat vaikuttaa Martelan toimintaan tulevaisuudessa.

Ympäristötavoitteet, niiden toteumat ja tarkemmat ympäristömittarit julkaistaan vuosittain vastuullisuusraportissa.

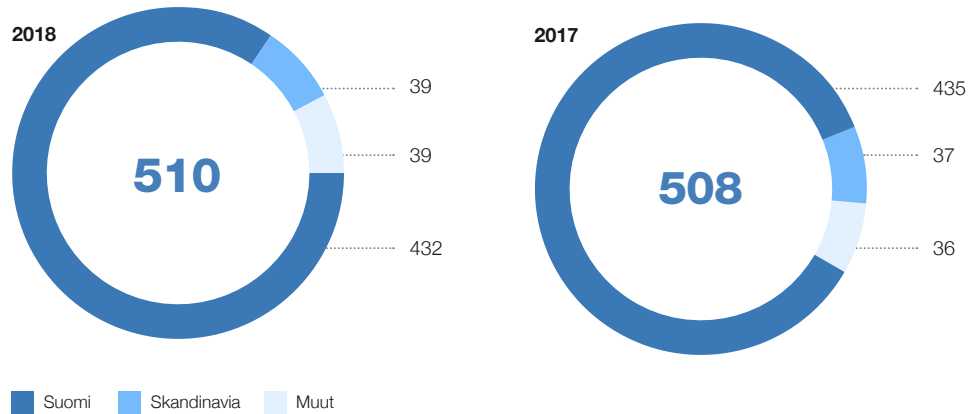
#### SOSIAALISET JA HENKILÖSTÖASIAT

Henkilöstöpolitiikka sisältää vastuullisen henkilöstöjohtamisen periaatteet, selkeyttä ja yhdenmukaistaa henkilöstövoimavarojen johtamista sekä edesauttaa yritys- ja työnantajakuvan ylläpitoa ja kehittämistä.

Työhyvinvoinnin parantaminen on vastuullisuusraportista löytyvän olennaisuusarvion mukaan olennaisin sosiaalinen ja henkilöstöasia Martelan toiminnassa. Martela Lifecycle® -mallin kautta saavutettava hyöty työhyvinvoinnin parantamisessa on melko pieni Martelan omassa toiminnassa, jossa noin puolet työskentelee tietotyössä. Suurin parantamispotentiaali löytyy välillisesti koko asiakaskunnan työhyvinvoinnin parantamisessa Martela Lifecycle® -mallin avulla.

Martela ei useinkaan pääse kattavasti näkemään asiakkaiden työhyvinvoinnin mittauksen tuloksia. Martelan omassa toiminnassa vastuullisuusohjelmaan on otettu työhyvinvoinnin seuraaminen People Spirit-kyselyllä, jonka tavoitteeksi on asetettu AAA-taso.

## HENKILÖSTÖ KESKIMÄÄRIN ALUEITTAIN



Vuoden 2018 aikana Martelassa keskityttiin osaamisen kehittämiseen, työhyvinvoinnin parantamiseen ja organisaation sisäisen dialogin vahvistamiseen. Organisaatioissa toteutettiin keväällä vuosittainen People Spirit -henkilöstötutkimus, jossa saavutettiin A-taso (eli tyydyttävä). Tulosten pohjalta jokaisessa organisaation osassa tehtiin toimenpidesuunnitelma. Jatkuvana henkilöstön palautteenannon mekanismina lanseerattiin sisäinen henkilöstökysely, Työhyvinvoinnin Pulse, vuoden 2017 lopussa. Lisäksi Martelassa vuonna 2016 pilotoitu Martela Talent -ohjelma otettiin yleiseen käyttöön ja vuoden 2018 aikana edettiin henkilökohtaisiin Talent-keskusteluihin ja kehityssuunnitelmiin. Talent-ohjelma perustuu yhtäältä organisaation strategisiin osaamisiin ja toisaalta työntekijän vahvuuksiin ja mielenkiinnon kohteisiin.

Yrityksen vastuullisuusraportista löytyy kattava kuvaus sosiaalisista näkökohdista ja henkilöstöasioista.

## IHMISOIKEUKSIEN KUNNIOITTAMINEN

Ihmisoikeuksien kunnioittamiseen liittyviä asioita käsitellään muun muassa yrityksen henkilöstöpolitiikassa ja vastuullisuuspolitiikassa hankintaketjulle. Pääperiaatteena on tarjota tasa-arvoiset mahdollisuudet kaikille työntekijöille ja kohdella kaikkia työntekijöitä tasa-arvoisesti. Vaatimukset toimittajille keskittyvät kansallisen lainsäädännön tai ILO:n sopimusten noudattamiseen riippuen siitä, kumpi on työntekijän oikeuksien kannalta vaativampi. Martelan toiminnassa tai toimitusketjussa ei ole havaittu rikkomuksia ihmisoikeuksien kunnioittamisessa.

Martelan tuotteet valmistetaan asiakastilauksen pohjalta, jolloin toimitukset ovat lyhyitä ja hankinnat tapahtuvat pääasiassa lähialueilta ja muualta Euroopasta. Riskit ihmisoikeuksien kunnioittamisessa ovat pienemmät Euroopan alueella, jossa on pitkät perinteet työolosuhteiden seurannasta ja lainsäädännöstä. Martelan toimittajakunnan sosiaaliset riskit on kartoitettu kattavasti ja niitä arvioidaan aina uusien toimittajien valitessa sekä toimittaja-auditointien yhteydessä.

Vuoden 2018 aikana kaksi erillistä politiikkaa, hankintaperiaatteet ja sosiaaliset vaatimukset toimittajille, yhdistettiin yhdeksi Martelan vastuullisuuspolitiikaksi hankintaketjulle. Tällä muutoksella korostettiin sosiaalista vastuuta myös toimittajien hankintaketjussa. Uusi politiikka viestittiin tärkeimmille toimittajille kesän 2018 aikana. Sitä seuranneen vastuullisuuskyselyn kautta yritys sai 153 materiaali-, komponentti- ja tuotetoimittajalta

sitoumuksen hankintaketjun vastuullisuuspolitiikan sisältämien vaatimusten noudattamisesta. Lisäksi muutama esitti toiveen yksityiskohtaisemmasta keskustelusta päivitetystä vaatimuksista.

Vuodesta 2011 alkaen Martelan henkilöstölle on pidetty vuosittaisia vastuullisuuskoulutuksia eri muodoissa. Vuoden 2018 koulutuksessa osallistujilta kysyttiin Martelan vastuullisen liiketavan periaatteiden viimeisimmästä päivityksestä, jonka mukaan mitään epäasiallista käytöstä ei hyväksytä työyhteisössämme. Lähes 70 % henkilöstöstä vastasi kyselyyn. Yli 90 % vastanneista oli tietoisia vastuullisen liiketavan periaatteiden viimeisimmästä lisäyksestä. Tarkempi kysely yhdenvertaisuusnäkökohdista toteutetaan vuoden 2019 aikana.

## KORRUPTION JA LAHJONNAN TORJUNTA

Korruption ja lahjonnan torjumiseen liittyviä asioita käsitellään muun muassa vastuullisen liiketoiminnan periaatteissa ja vastuullisuuspolitiikassa hankintaketjulle. Martela ei hyväksy liiketoiminnassaan lahjontaa missään muodossa millään markkina-alueella. Lahjonnan antaminen tai vastaanottaminen ei ole sallittua missään olosuhteissa.

Kaikki rahaliikenne tallentuu kunkin tytäryrityksen taloushallinnon ja kirjanpidon kautta. Martelan käyttämä tilintarkastusyhtiö KPMG tarkastaa vuosittain kaikkien tytäryhtiöiden kirjanpidon ja rahaliikenteen. Kirjanpito on läpinäkyvää konsernin talousjohtajalle.

Vuonna 2018 toteutetun vastuullisuuskyseleyn kautta saatu sitoumus Martelan hankintaketjun vastuullisuuspolitiikkaan kattoi myös sitoumuksen siihen, että liiketoimien perustana on ehdoton rehellisyys. Kiristäminen ja lahjonta eivät ole hyväksyttäviä missään muodossa.

Lähes 70 % henkilöstöstä osallistui vuonna 2018 suunnattuun vastuullisuuskoulutukseen, jossa osallistujilta kysyttiin, ovatko he tietoisia ehdottomasta lahjuksien ja korruption kiellosta Martelan vastuullisen liiketavan periaatteissa. Yli 90 % vastanneista oli tietoisia kiellosta. Koulutuksessa kysyttiin myös tarkemman ohjeistuksen tarpeesta lahjojen ja vieraanvaraisuuden rajoille. Noin 40 % toivoi konkreettisempia rajoja lahjoille ja vieraanvaraisuudelle helpottamaan jokapäiväisiä tilanteita, kun lähes 20 % suosi nykyistä ohjeistusta, jossa viitataan tavanomaisiin vieraanvaraisuuden rajoihin. Selkeimmät henkilökohtaisen edun tavoittelun esimerkit tunnisti koulutuksessa 90 % vastaajista.

## Osake

Martelalla on kaksi osakesarjaa, joista jokainen K-osake oikeuttaa äänestämään yhtiökokouksessa kahdellakymmenellä äänellä ja jokainen A-osake yhdellä äänellä. K-osakkeen henkilöomistajilla on voimassa oleva osakassopimus, joka rajoittaa K-osakkeiden myyntiä nykyisten K-osakkeenomistajien piiriin ulkopuolelle. K-osakkeita on yhteensä 604 800 kappaletta, A-osakkeita on yhteensä 3 550 800 kappaletta ja molempia yhteensä 4 155 600 kappaletta.

Tammi-joulukuussa yhtiön A-osakkeita vaihtui Nasdaq Helsinki Oy:ssä 1 357 890 kappaletta (1 950 776), mikä vastaa 38,2 prosenttia (54,9) A-osakkeiden kokonaismäärästä. Vaihdon arvo oli 7,0 milj. euroa (19,9) ja katsauskauden lopussa osakkeen arvo oli 2,96 euroa (7,47). Tammi-joulukuun aikana osakkeen kurssi on ollut ylimmillään 8,48 euroa ja alimmillaan 2,91 euroa. Joulukuun lopussa oma pääoma/osake oli 4,54 euroa (5,46).

Vuonna 2018 ei ollut yhtään liputusilmoitusta. Vuosikertomuksen liitetiedoissa kohdassa 28 on lisätietoja Martela Oyj:n osakkeista ja osakkeenomistajista.

## OMAT OSAKKEET

Tammi-joulukuun aikana yhtiö ei ole ostanut omia osakkeitaan. Omia A-osakkeita omistetaan 31.12.2018 yhteensä 13 082 kappaletta, joka vastaa 0,3 prosenttia kaikista osakkeista ja 0,1 prosenttia kaikista äänistä.



Omista osakkeista 12 036 kappaletta on ostettu 10,65 euron keskihintaan ja 1 046 kappaletta on siirretty yhtiökokouksen 13.3.2018 tekemällä päätöksellä yhteistiltä yhtiön omalle arvo-osuustilille.

#### **OSAKEPOHJAINEN KANNUSTEJÄRJESTELMÄ**

Yhtiön voimassa olevassa osakepalkkiojärjestelmässä on kaksi kahden vuoden ansaintajaksoa, kalenterivuodet 2017–2018 ja 2019–2020. Yhtiön hallitus päättää järjestelmän ansaintakriteerit ja kullekin kriteerille asetettavat tavoitteet ansaintajakson alussa.

Järjestelmän kohderyhmään ansaintajaksolla 2017–2018 ja 2019–2020 kuuluvat konsernin johtoryhmän jäsenet. Järjestelmän mahdollinen palkkio ansaintajaksolta 2017–2018 perustuu konsernin liikevoittoon ja ansaintajaksolla 2019–2020 liikevaihtoon ja -tulokseen. Ansaintajaksolta 2017–2018 ei makseta palkkioita. Mahdollinen palkkio ansaintajaksolta 2019–2020 maksetaan yhdessä erässä vuonna 2021 osakkeina ja rahaosuutena. Rahaosuudella pyritään kattamaan palkkiosta avainhenkilölle aiheutuvia veroja ja veronluonteisia maksuja. Palkkiona maksettuja osakkeita rasittaa luovutusrajoitus 30.4.2022 saakka. Osakepalkkiojärjestelmän hallinta on ulkoistettu ulkopuoliselle palveluntuottajalle.

#### **Vuoden 2018 varsinainen yhtiökokous**

Martela Oyj:n varsinainen yhtiökokous pidettiin 13.3.2018. Yhtiökokous vahvisti tilinpäätöksen vuodelta 2017 sekä myönsi vastuuvapauden hallituksen jäsenille ja toimitusjohtajalle. Yhtiökokous päätti hallituksen ehdotuksen mukaisesti jakaa osinkoa 0,32 euroa osakkeelta. Osinko maksettiin 12.4.2018.

Hallituksen jäsenten lukumääräksi vahvistettiin seitsemän ja hallituksen jäseniksi valittiin uudelleen Minna Andersson, Kirsi Komi, Eero Leskinen, Eero Martela, Heikki Martela, Anni Vepsäläinen sekä uutena jäsenenä Katarina Mellström.

Yhtiön varsinaiseksi tilintarkastajaksi valittiin uudelleen KHT-yhteisö KPMG Oy Ab.

Yhtiökokous hyväksyi kokouskutsussa mainitut hallituksen ehdotukset koskien valtuuksien antamista hallitukselle omien osakkeiden hankinnasta ja/tai niiden luovuttamisesta.

Yhtiökokous päätti muuttaa hallituksen ehdotuksen mukaisesti yhtiöjärjestyksen 2 §:n ja 9 §:n kuulumaan seuraavasti:

#### **”2 § Yhtiön toimiala**

Yhtiön toimialana on tuottaa työympäristöjen suunnittelua, toteutusta ja ylläpitoa sekä tuottaa tähän liittyviä palveluja, konsultointia, valmistusta, asennusta ja muuttoa. Lisäksi yhtiö voi omistaa ja hallita osakkeita, osuuksia, arvopapereita ja muuta omaisuutta.”

#### **”9 § Tilintarkastus**

Yhtiössä on yksi varsinainen tilintarkastaja, jonka tulee olla tilintarkastusyhteisö päävastuullisena tilintarkastajanaan KHT-tilintarkastaja. Tilintarkastajan toimikausi päättyy valintaa ensiksi seuraavan varsinaisen yhtiökokouksen päättyessä.”

Yhtiökokous päätti hallituksen esityksen mukaisesti osakeyhtiölain 3 luvun 14 a §:n 3 momentissa tarkoitetulla tavalla, että yhteistilillä olevien osakkeiden oikeus arvo-osuusjärjestelmään kuuluvaan osakkeeseen ja siihen perustuvat oikeudet menetetään ja että mainitut yhtiön omat osakkeet tulevat yhtiön haltuun.

Uusi hallitus kokoontui yhtiökokouksen jälkeen ja valitsi keskuudestaan puheenjohtajaksi Heikki Martelan ja varapuheenjohtajaksi Eero Leskisen.

#### **Hallinto**

Martela Oyj on suomalainen osakeyhtiö, jonka päätöksenteossa ja hallinnossa noudatetaan Suomen lainsäädäntöä, erityisesti osakeyhtiölakia, julkisesti noteerattuja yhtiöitä koskevia muita säädöksiä sekä Martela Oyj:n yhtiöjärjestystä. Yhtiö noudattaa Nasdaq OMX:n ohjeita sekä Arvopaperimarkkinayhdistys ry:n Suomen lista-yhtiöiden hallinnointikoodia 2015. Lisätietoa Martelan hallinnosta löytyy yhtiön kotisivuilta.

Martelan vastuullisuusraportti sisältää kattavasti kirjanpitolainsäädännön uudistusten vaatimia muita kuin taloudellisia tietoja (NFI, non financial information), ja raportteja on julkaistu vuodesta 2010 alkaen. Vuoden 2018 vastuullisuusraportti julkaistaan vuosikertomuksen jälkeen.

#### **Riskit**

Suurin riski tuloskehitykselle liittyy yleiseen talouden epävarmuuteen ja sen myötä Martelan liiketoimintaympäristön kokonaiskäynnän kehittymiseen. Toimialan projektiluonteisuudesta johtuen lähiajan ennustettavuus on haasteellista.

Martelan riskienhallintamallin mukaisesti riskit luokitellaan ja niihin varaudutaan eri tavoin.

Martelan tuotteet valmistetaan asiakastilausten pohjalta, jolloin toimitusketjut ovat lyhyitä ja hankinnat tapahtuvat pääasiassa lähialueilta ja muualta Euroopasta. Laaja varastointi ei ole tarpeellista. Tuotteiden kokoonpano on automatisoitu ja se perustuu komponenttien alihankintaan sekä omaan kokoonpanoon.

Vahinkoriskit on katettu asianmukaisilla vakuutuksilla, jotka kattavat omaisuus-, keskeytys-, toimittajakeskeytys- ja vahingonvastuuriskit. Vakuutusasioiden hoidossa käytetään ulkopuolista kumppania. Myös juridisten asioiden hoidossa käytetään ulkopuolista kumppania. Rahoitusriskejä käsitellään vuosikertomuksen liitetiedossa kohdassa 22.

#### **LÄHIAJAN RISKIT**

Suurin riski tuloskehitykselle liittyy yleiseen talouden epävarmuuteen ja sen myötä Martelan liiketoimintaympäristön kokonaiskäynnän kehittymiseen. Toimialan projektiluonteisuudesta johtuen lähiajan ennustettavuus on haasteellista. Lisäksi julkisen sektorin hankintasopimusneuvotteluiden siirtyminen aiheuttaa epävarmuutta ensimmäisellä vuosipuoliskolla.

#### **Tilikauden jälkeiset tapahtumat**

Martela-konserni alensi vuoden 2018 liikevaihto- ja liiketulosohjeistustaan pörssitiedotteella 9.1.2019.

Tammi-joulukuun jälkeisiin tapahtumiin ei liity muita olennaisia tiedotettavia asioita ja toiminta on jatkunut suunnitelmien mukaisesti.

#### **Näkymät vuodelle 2019**

Martela-konsernin koko vuoden 2019 liikevaihdon ja liiketuloksen arvioidaan paranevan hieman edellisvuotises-ta. Konsernin liiketulos kertyy normaalista kausivaihteluista johtuen toisella vuosipuoliskolla.

#### **Hallituksen voitonjakoehdotus**

Hallitus ehdottaa yhtiökokoukselle, että vuodelta 2018 maksetaan osinkoa 0,10 eur/osake.

#### **Varsinainen yhtiökokous**

Martela Oyj:n varsinainen yhtiökokous pidetään 14.3.2019 klo 15.00 Martelatalossa, Helsingissä. Yhtiökokous-kutsu julkaistiin erillisenä tiedotteena 5.2.2019.

## Konsernin laaja tuloslaskelma

(1 000 eur)	Liite	1.1–31.12.2018	1.1–31.12.2017
<b>Liikevaihto</b>	1	<b>103 100</b>	<b>109 537</b>
Liiketoiminnan muut tuotot	2	1 094	752
Valmiiden ja keskeneräisten tuotteiden varaston muutos		-126	1 275
Materiaalit ja palvelut*		-61 460	-64 189
Valmistus omaan käyttöön		475	0
Työsuhde-etuuksista aiheutuneet kulut	3	-26 703	-27 091
Muut liiketoiminnan kulut*	4	-15 873	-17 385
Poistot ja arvonalentumiset	5	-2 576	-2 638
<b>Liikevoitto (-tappio)</b>		<b>-2 070</b>	<b>260</b>
Rahoitustuotot	7	441	304
Rahoituskulut	7	-821	-537
<b>Voitto (-tappio) ennen veroja</b>		<b>-2 451</b>	<b>28</b>
Tuloverot	8	84	-664
<b>Tilikauden voitto (-tappio)</b>		<b>-2 367</b>	<b>-636</b>
Muut laajan tuloksen erät:			
Erät, joita ei myöhemmin siirretä tulosvaikutteiseksi			
Etuuspohjaisen nettovelan uudelleen määrittämisestä johtuvat erät		113	-271
Verot eristä, joita ei myöhemmin siirretä tulosvaikutteiseksi		-25	9
Erät, jotka saatetaan myöhemmin siirtää tulosvaikutteiseksi			
Muuntoerot		-130	-230
<b>Tilikauden laaja tulos yhteensä</b>		<b>-2 408</b>	<b>-1 128</b>
Kauden tuloksen jakautuminen:			
Emoyhtiön omistajille		-2 367	-636
Laajan tuloksen jakautuminen:			
Emoyhtiön omistajille		-2 408	-1 128
Emoyhtiön omistajille kuuluvasta tuloksesta laskettu osakekohtainen tulos:			
Laimentamaton tulos/osake, €	9	-0,57	-0,15
Laimennusvaikutuksella oikaistu tulos/osake, €	9	-0,57	-0,15

\* Vuoden 2017 vertailutieto on muutettu vastaamaan vuoden 2018 luokittelua. Muutos kasvatti Materiaalit ja palvelut -ryhmän kuluja 744 teur ja pienensi vastaavalla summalla muita liiketoiminnan kuluja.

## Konsernin rahavirtalaskelma

(1 000 eur)	1.1–31.12.2018	1.1–31.12.2017
<b>Liiketoiminnan rahavirta</b>		
Myynnistä saadut maksut	110 436	104 970
Liiketoiminnan muista tuotoista saadut maksut	397	515
Maksut liiketoiminnan kuluista	-104 114	-109 660
<b>Liiketoiminnan rahavirta ennen rahoituseriä ja veroja</b>	<b>6 718</b>	<b>-4 176</b>
Maksetut korot	-242	-294
Saadut korot	3	5
Muut rahoituserät	-142	46
Saadut osingot	4	7
Maksetut verot	1 056	-3 209
<b>Liiketoiminnan rahavirta (A)</b>	<b>7 397</b>	<b>-7 622</b>
<b>Investointien rahavirta</b>		
Investoinnit aineellisiin ja aineettomiin hyödykkeisiin	-975	-2 165
Aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden luovutustulot	1 213	237
<b>Investointien rahavirta (B)</b>	<b>238</b>	<b>-1 928</b>
<b>Rahoituksen rahavirta</b>		
Lyhytaikaisten lainojen nostot	6 000	8 723
Lyhytaikaisten lainojen takaisinmaksut	-8 984	-3 740
Pitkäaikaisten lainojen takaisinmaksut	0	0
Maksetut osingot ja muu voitonjako	-1 326	-1 520
<b>Rahoituksen rahavirta (C)</b>	<b>-4 309</b>	<b>3 463</b>
<b>Rahavarojen muutos (A+B+C), lisäys +, vähennys -</b>	<b>3 326</b>	<b>-6 087</b>
<b>Rahavarat tilikauden alussa</b>	<b>7 283</b>	<b>13 425</b>
Rahavarojen muuntoero	-16	-55
<b>Rahavarat tilikauden lopussa</b>	<b>10 594</b>	<b>7 283</b>

## Konsernitase

(1 000 eur)	Liite	31.12.2018	31.12.2017
<b>VARAT</b>			
<b>Pitkäaikaiset varat</b>			
Aineettomat hyödykkeet	10	6 776	7 297
Aineelliset hyödykkeet	11	4 581	5 186
Myytavissä olevat sijoitukset		8	53
Sijoituskiinteistöt	12	45	600
Laskennalliset verosaamiset	14	122	142
<b>Pitkäaikaiset varat yhteensä</b>		<b>11 531</b>	<b>13 278</b>
<b>Lyhytaikaiset varat</b>			
Vaihto-omaisuus	15	8 544	8 863
Myyntisaamiset	13,16	17 153	23 682
Lainasaamiset	13,16	0	32
Siirtosaamiset	13,16	2 173	3 301
Rahavarat		10 594	7 283
<b>Lyhytaikaiset varat yhteensä</b>		<b>38 464</b>	<b>43 161</b>
<b>VARAT YHTEENSÄ</b>		<b>49 995</b>	<b>56 439</b>

(1 000 eur)	Liite	31.12.2018	31.12.2017
<b>OMA PÄÄOMA JA VELAT</b>			
<b>Emoyhtiön omistajille kuuluva oma pääoma</b>			
	17		
Osakepääoma		7 000	7 000
Ylikurssirahasto		1 116	1 116
Muut rahastot		-9	-9
Omat osakkeet*		-128	-128
Muuntoerot		-940	-810
Kertyneet voittovarot		11 751	15 457
<b>Oma pääoma yhteensä</b>		<b>18 790</b>	<b>22 625</b>
<b>Pitkäaikaiset velat</b>			
Laskennalliset verovelat	14	383	491
Eläkevelvoitteet	20	442	565
Rahoitusvelat	13,19	3 956	6 206
<b>Pitkäaikaiset velat yhteensä</b>		<b>4 781</b>	<b>7 262</b>
<b>Lyhytaikaiset velat</b>			
Rahoitusvelat	13,19	6 319	7 065
<b>Lyhytaikaiset velat yhteensä</b>		<b>6 319</b>	<b>7 065</b>
Saadut ennakot	13,21	2 036	997
Ostovelat	13,21	8 612	8 503
Siirtovelat	13,21	6 723	6 719
Muut lyhytaikaiset velat	13,21	2 733	3 266
<b>Muut lyhytaikaiset velat yhteensä</b>		<b>20 105</b>	<b>19 486</b>
<b>VELAT YHTEENSÄ</b>		<b>31 204</b>	<b>33 814</b>
<b>OMA PÄÄOMA, VARAUKSET JA VELAT YHTEENSÄ</b>		<b>49 994</b>	<b>56 439</b>

\*Osakepalkkiojärjestelmään hankitut ja luovutetut osakkeet näytetään kirjanpidollisesti omissa osakkeissa. Katso liitetiedot, kohta 17.



## Laskelma konsernin oman pääoman muutoksista

(1 000 eur)

<b>Emoyhtiön omistajille kuuluva oma pääoma</b>	<b>Osake- pääoma</b>	<b>Ylikurssi- rahasto</b>	<b>Muut rahastot</b>	<b>Omat osakkeet</b>	<b>Muuntoerot</b>	<b>Kertyneet voittovarot</b>	<b>Oma pääoma yhteensä</b>
<b>Oma pääoma 1.1.2017</b>	7 000	1 116	-9	-502	-579	18 149	25 174
Laaja tulos							
Tilikauden tulos						-636	-636
Muut laajan tuloksen erät (verovaikutuksella oikaistuna)							
Muuntoerot					-230		-230
Etuuspohjaisen nettovelan uudelleen määrittämisestä johtuvat erät (sis. laskennalliset verot)						-263	-263
<b>Tilikauden laaja tulos yhteensä</b>					<b>-230</b>	<b>-899</b>	<b>-1 129</b>
Osakeperusteinen palkitseminen				374		-273	101
Liiketoimet omistajien kanssa							
Osingonjako						-1 290	-1 290
Ennakkonpidätys osingoista						-230	-230
Liiketoimet omistajien kanssa yhteensä						-1 520	-1 520
<b>Oma pääoma 31.12.2017</b>	<b>7 000</b>	<b>1 116</b>	<b>-9</b>	<b>-128</b>	<b>-810</b>	<b>15 457</b>	<b>22 625</b>
<b>Oma pääoma 1.1.2018</b>	<b>7 000</b>	<b>1 116</b>	<b>-9</b>	<b>-128</b>	<b>-810</b>	<b>15 457</b>	<b>22 625</b>
Laaja tulos							
Tilikauden tulos						-2 367	-2 367
Muut laajan tuloksen erät (verovaikutuksella oikaistuna)							
Muuntoerot					-130		-130
Etuuspohjaisen nettovelan uudelleen määrittämisestä johtuvat erät (sis. laskennalliset verot)						88	88
<b>Tilikauden laaja tulos yhteensä</b>					<b>-130</b>	<b>-2 279</b>	<b>-2 408</b>
Osakeperusteinen palkitseminen						-101	-101
Liiketoimet omistajien kanssa							
Osingonjako						-1 125	-1 125
Ennakkonpidätys osingoista						-201	-201
Liiketoimet omistajien kanssa yhteensä						-1 326	-1 326
<b>Oma pääoma 31.12.2018</b>	<b>7 000</b>	<b>1 116</b>	<b>-9</b>	<b>-128</b>	<b>-940</b>	<b>11 751</b>	<b>18 791</b>

Lisäinformaatiota on esitetty liitetiedoissa 17 Omaa pääomaa koskevat liitetiedot ja 18 Osakeperusteiset maksut.

# Konsernitilinpäätöksen laatimisperiaatteet

## Yrityksen perustiedot

Martela toteuttaa käyttäjälähtöisiä työ- ja oppimisympäristöjä tarjoten asiakkaille yhden kontaktipisteen koko työympäristön elinkaaren ajaksi – tarpeen määrittelystä työympäristön optimoituun ylläpitoon. Martela on perustettu vuonna 1945 ja sen on alallaan Pohjoismaiden suurimpia.

Konsernin emoyhtiö on Martela Oyj. Emoyhtiö on suomalainen julkinen osakeyhtiö, jonka kotipaikka on Helsinki ja osoite Takkatie 1, 00370 Helsinki. Yhtiön A-sarjan osakkeet on noteerattu Nasdaq Helsingissä.

Kopio konsernin tilinpäätöksestä on saatavissa osoitteesta Takkatie 1, Helsinki 00370 ja sähköisenä versiona kotisivuilta [www.martela.fi](http://www.martela.fi).

Martela Oyj:n hallitus on hyväksynyt kokouksessaan 4.2.2019 tämän tilinpäätöksen julkistettavaksi. Suomen osakeyhtiölain mukaan osakkeenomistajilla on mahdollisuus hyväksyä tai hylätä tilinpäätös sen julkistamisen jälkeen pidettävässä yhtiökokouksessa. Yhtiökokouksella on myös mahdollisuus tehdä päätös tilinpäätöksen muuttamisesta.

## LAATIMISPERUSTA

Martelan konsernitilinpäätös on laadittu 31.12.2018 voimassa olleiden kansainvälisten tilinpäätösstandardien (International Financial Reporting Standards, IFRS) mukaisesti. Kansainvälisillä tilinpäätösstandardeilla tarkoitetaan Suomen kirjanpitolaisia ja sen nojalla annetuissa säännöksissä EU:n asetuksessa (EY) N:o 1606/2002 säädetyn menettelyn mukaisesti EU:ssa sovellettavaksi hyväksytyt standardit ja niistä annettuja tulkintoja. Konsernitilinpäätöksen liitetiedot ovat myös suomalaisen kirjanpito- ja yhteisölaainsäädännön täydentävien vaatimusten mukaiset.

Tilinpäätöstiedot esitetään tuhansina euroina ja ne perustuvat alkuperäisiin hankintamenoihin, ellei laatimisperiaatteissa ole muuta kerrottu. Kaikki esitetyt luvut on pyöristetty, joten yksittäisten lukujen yhteenlaskettu summa saattaa poiketa esitetystä summaluvusta. Tunnusluvut on laskettu käyttäen tarkkoja arvoja. Konsernitilinpäätös laaditaan kalenterivuodelta, joka on myös emoyhtiön ja konserniyhtiöiden tilikausi.

Martela-konserni on noudattanut vuoden 2018 alusta alkaen seuraavia voimaan tulleita uusia ja muutettuja standardeja:

- IFRS 9 Rahoitusinstrumentit ja siihen tehdyt muutokset: IFRS 9 korvasi IAS 39 -standardin. Uuteen standardiin sisältyy uudistettu ohjeistus rahoitusinstrumenttien kirjaamisesta ja arvostamisesta. Tämä kattaa myös

uuden, odotettuja luottotappioita koskevan kirjanpitoikäisyyden mallin, jota sovelletaan rahoitusvaroista kirjattavien arvonalentumisten määrittämiseen. Standardin yleistä suojauslaskentaa koskevat säännökset on myös uudistettu. IAS 39:n säännökset rahoitusinstrumenttien taseeseen kirjaamisesta ja taseesta pois kirjaamisesta on säilytetty. IFRS 9:n käyttöönoton vaikutus Martelan osalta koskee lähinnä rahoitusvarojen ja -velkojen luokittelua sekä myyntisaamisten luottotappiovarauksen määrittämistä. Luokittelumuutoksella ei ollut merkittävää vaikutusta rahoitussaamisten tai -velkojen kirjaamiseen tai arvostamiseen eikä luottotappiovarauksen määrittämisen muutoksella ollut merkittävää vaikutusta Martelan tulokseen.

- IFRS 15 Myyntituotot asiakassopimuksista, IFRS 15:n voimaantuloaika ja Selvennyksiä IFRS 15:een: Uusi standardi korvasi IAS 18- ja IAS 11 -standardit ja niihin liittyvät tulkinnat. IFRS 15 sisältää viisivaiheisen ohjeistuksen myyntituotosten kirjaamisesta: mihin määrään ja milloin myyntituotot kirjataan. Myynti kirjataan määräysvallan siirtymisen perusteella joko ajan kuluessa tai yhtenä ajankohtana.

IFRS 15:n käyttöönotolla ei ollut merkittävää vaikutusta Martelan konsernitilinpäätökseen. Yhtiön asiakassopimukset ovat pääsääntöisesti puitesopimuksia tai tilauksen perustuvia kertaluontoisia tuotteiden tai palveluiden toimituksia, tuotteiden ja palveluiden yhdistelmiä tai jatkuvia palveluita. Asiakastoimitukset ovat pääosin lyhytkestoisia projekteja, joiden suoriteveloitteet ja transaktiohinnat ovat yksilöitävissä ja joiden tuloutuksen ajankohtaan uusi standardi ei aiheuttanut muutoksia aikaisempaan verrattuna.

Martelan asiakassopimuksissa transaktiohinnan määrittämiseen ei liity merkittäviä muuttuvia vastikkeita eikä sopimuksiin sisälly merkittäviä rahoituskomponentteja.

IFRS 15 -standardi edellyttää asiakassopimuksen saamisesta aiheutuvien lisämenojen ja asiakassopimuksen täyttämistä aiheutuvien menojen kirjaamista taseeseen. Martelassa ei ole asiakassopimuksen saamiseen liittyviä aktivoitavia menoja eikä asiakassopimukseen liity aktivoitavia asiakassopimuksen täyttämistä aiheutuvia menoja.

Martela on soveltanut kertyneen vaikutuksen menetelmää standardin käyttöönotossa.

- Muutokset IFRS 2:een – Osakeperusteisesti maksettavien liiketoimien luokittelu ja arvostaminen  
Muutokset selventävät tietyn tyyppisten järjestelyjen kirjanpitoikäisyyttä. Ne koskevat kolmea osa-aluetta: käteisvaroina maksettavien maksujen arvostaminen, osakeperusteiset maksut, joista on vähennetty ennakonpidätys, sekä osakeperusteisten maksujen muuttaminen käteisvaroina maksettavasta omana pääomana maksettavaksi. Standardimuutos vaikuttaa Martelan liitetietoihin osakeperusteisista maksuista.

Muilla muutetuilla standardeilla ei ole ollut vaikutusta Martelan taloudelliseen raportointiin.

Vertailukauden 2017 tuloslaskelmaa on muutettu luokittelun osalta vastaamaan vuoden 2018 luokittelua. Muutos vaikuttaa kasvattaa materiaalit ja palvelut -ryhmän kulujen määrää 744 teur ja pienentämällä samalla summalla muita liiketoiminnan kuluja.

## Arvioiden käyttö

Tilinpäätöksen laatiminen IFRS-standardien mukaisesti edellyttää konsernin johdolta tiettyjen arvioiden tekemistä samoin kuin harkintaa laatimisperiaatteiden soveltamisessa. Tietoa johdon tekemistä harkintaan perustuvista ratkaisuksista tilinpäätöksen laatimisperiaatteita sovellettaessa sekä arvioista, joilla on eniten vaikutusta tilinpäätöksessä esitettäviin lukuihin, on esitetty kohdassa ”Johdon tekemät harkintaan perustuvat ratkaisut ja arvioihin liittyvät keskeiset epävarmuustekijät”.

## Yhdistelyperiaatteet

Konsernitilinpäätös sisältää emoyhtiön, Martela Oyj:n sekä kaikki tytäryhtiöt, joissa emoyhtiöllä on suoraan tai välillisesti yli 50 %:n osuus osakkeiden äänivallasta tai muuten määräysvalta. Määräysvallan katsotaan syntyvän, kun Martela olemalla osallisena yhteisössä altistuu yhteisön muuttuvalle tuotolle tai Martela on oikeutettu sen muuttuvaan tuottoon ja konserni pystyy vaikuttamaan tähän tuottoon käyttämällä yhteisöä koskevaa valtaansa. Tytäryhtiöt sisällytetään konsernitilinpäätökseen hankintamenetelmää käyttäen. Konsernin sisäiset liiketapahtumat, sisäisten toimitusten realisoitumattomat katteet, sisäiset saamiset ja velat samoin kuin sisäinen voitonjako on eliminoitu.

Osakkuusyritykset ovat yrityksiä, joissa konsernilla on huomattava vaikutusvalta. Huomattava vaikutusvalta toteutuu yleensä silloin, kun konserni omistaa yli 20 % yrityksen äänivallasta tai kun konsernilla on muutoin huomattava vaikutusvalta mutta ei määräysvaltaa. Osakkuusyritykset yhdistellään konsernitilinpäätökseen pääomaosuusmenetelmää käyttäen siitä lähtien, kun huomattava vaikutusvalta syntyy ja sen päättymiseen saakka. Osuus osakkuusyritysten tilikauden tuloksesta lasketaan konsernin omistusosuuden mukaisesti ja esitetään tuloslaskelmassa omana eränään. Konsernin ja osakkuusyrityksen väliset realisoitumattomat voitot eliminoidaan konsernin omistusosuuden mukaisesti. Osakkuusyrityssijoitus sisältää sen hankinnasta syntyneen liikearvon.

## Ulkomaanrahan määräiset erät

Valuuttamääräiset liiketapahtumat kirjataan tapahtumapäivän kurssiin: käytännössä kuukauden aikaisiin liiketapahtumiin käytetään kurssia, joka vastaa likimain tapahtumapäivän kurssia. Tilinpäätöstä laadittaessa monetääriset omaisuuserät ja velat muunnetaan toimintaväliväliseksi raportointikauden päättymispäivän kurssin mukaan. Varsinaiseen liiketoimintaan liittyvät kurssivoitot ja -tappiot kirjataan myynnin ja ostojen oikaisuerinä. Rahoituksen kurssivoitot ja -tappiot kirjataan rahoituksen tuottoihin ja kuluihin.

Ulkomaisten tytäryhtiöiden kauden laajat tuloslaskelmat sekä rahavirrat on muunnettu euroiksi tilikauden keskipäivän ja taseet raportointikauden päättymispäivän Euroopan keskuspankin keskipäivän kurssia käyttäen. Kauden tuloksen ja laajan tuloksen muuntaminen eri kursseilla laajassa tuloslaskelmassa sekä taseessa aiheuttaa muuntoeron, joka kirjataan muihin laajan tuloksen eriin. Ulkomaisten tytäryritysten hankintamenon eliminoineista syntyvät muuntoerot ja hankinnan jälkeisistä omista pääomista syntyvät muuntoerot kirjataan myös muihin laajan tuloksen eriin. Samalla tavalla on käsitelty konsernin sisäisiä pitkäaikaisia lainoja, jotka tosiasialliselta sisällöltään ovat rinnastettavissa omaan pääomaan ja katsotaan osaksi nettosijoitusta kyseiseen yksikköön.

Kun tytäryhtiöstä luovutaan kokonaan tai osittain, kertyneet muuntoerot siirretään tulosvaikutteisiksi osana luovutusvoittoa tai -tappiota.

## Julkiset avustukset

Valtioilta tai muilta vastaavilta tahoilta saadut julkiset avustukset tuloutetaan ja esitetään liiketoiminnan muissa tuotoissa, kun ne ovat tuotoiksi kirjattavissa. Aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden hankintaan liittyvät avustukset kirjataan kyseisten hyödykkeiden hankintamenojen vähennyksiksi. Avustukset tuloutuvat pienempien poistojen muodossa hyödykkeen vaikutusaikana.

## Tuloutusperiaatteet

Kalustetoimitukset toimitetaan asiakkaille pääsääntöisesti asennettuina. Määräysvalta kalusteisiin siirtyä asiakkaalle, kun suoritevelvoite on täytetty eli kun kalusteet on asennettu ja/tai toimitettu asiakkaan tiloihin sekä asiakas on hyväksynyt toimituksen. Asiakkaan hyväksynnän myötä myös omaisuuserän omistukseen liittyvät riskit siirtyvät asiakkaalle. Tavaroiden myyntituotot tuloutetaan, kun myytyjen tuotteiden määräysvalta on siirtynyt ostajille sopimusehtojen mukaisesti. Martelan valmistamien vakiotuotteiden takuu-aika normaaleissa käyttöolosuhteissa on viisi vuotta, ja muiden kuin vakiotuotteiden osalta takuu on kaksi vuotta.

Konsultatiiviset palvelut koostuvat työpajoista ja haastatteluista, joilla kartoitetaan asiakkaan työympäristölle asetettuja vaatimuksia sekä sisustussuunnittelusta. Suoritevelvoitteen täytyminen ja määräysvallan siirtyminen asiakkaalle tapahtuu, kun palvelun tuotos luovutetaan asiakkaalle. Konsultatiiviset palvelut tuloutetaan, kun suoritevelvoite on täytetty.

Martelan toimittaessa muuttopalveluita kuluttaa asiakas välittömästi palveluiden tuomat hyödyt, joten tuloutus tapahtuu ajan kuluessa. Martelan myymät palvelut ovat pääosin lyhykestoisia muuttoprojekteja. Mikäli muuttopalvelu on niin laaja, että toimitus jatkuu useamman kuukauden, toteutetaan tulouttaminen ajan kuluessa joko sopimuksessa määritettyjen saavutettujen vaiheiden mukaisen laskutuksen perusteella tai tehtyjen työtuntien perusteella.

Tavaroiden vuokrasopimukset, joissa omistamiselle ominaiset riskit ja edut jäävät vuokranantajalle, luokitellaan muiksi vuokrasopimuksiksi ja tuloutetaan tasaerinä kuukausittain vuokratkauden aikana.

Myytävien palveluiden tai tuotteiden transaktiohintaa määritetään myyntitilaukselle suoritevelvoitteittain eikä muuttuvia vastikkeita ei ole käytössä. Martelassa ei ole asiakassopimuksen saamiseen liittyviä aktivoitavia menoja, eikä asiakassopimuksiin liity aktivoitavia asiakassopimuksen täyttämistä aiheuttavia menoja. Myyntisaatavat erääntyvät maksuun tyypillisesti viimeistään kahden kuukauden kuluttua laskutuksesta. Asiakassopimuksiin ei sisälly Martelan myöntämiä merkittäviä rahoituskomponentteja.

Liikevaihto koostuu IFRS 15:n mukaisesti kirjatusta tuotoista, asiakassopimuksista sekä tuotoista, jotka on sopimuksen sisällön perusteella luokiteltu vuokratuotoiksi.

## Työsuhde-etuudet

### ELÄKEVELVOITTEET

Konsernilla on maksu- ja etuus pohjaisia eläkejärjestelyjä. Maksu pohjaisissa järjestelyissä konserni suorittaa kiinteitä maksuja erilliselle yksikölle. Konsernilla ei ole oikeudellista eikä tosiasiallista velvoitetta lisämaksujen



suorittamiseen, mikäli maksujen saajataho ei pysty suoriutumaan kyseisten eläke-etuuksien maksamisesta. Kaikki sellaiset järjestelyt, jotka eivät täytä näitä ehtoja, ovat etuus pohjaisia eläkejärjestelyjä. Maksupohjaisiin eläkejärjestelyihin tehdyt suoritukset kirjataan tulosvaikutteisesti sillä kaudella, jota veloitus koskee.

Etuuspohjaisten eläkejärjestelyjen veloitteet on laskettu kustakin järjestelystä erikseen. Laskenta on suoritettu ennakoituun etuus oikeusyksikköön perustuvaa menetelmää käyttäen. Eläkemenot kirjataan auktorisoitujen vakuutusmatemaatikkojen suorittamien laskelmien perusteella kuluksi henkilökunnan palvelusajalle. Eläkevelvoitteen nykyarvoa laskettaessa käytetään diskonntauskorkona yritysten liikkeeseen laskemien korkealaatuisten joukkovelkakirjalainojen markkinatuottoa tai valtion velkasitoumusten korkoa. Näiden maturiteetti vastaa olen naisilta osin laskettavan eläkevelvoitteen maturiteettia.

Eläkemenot (kauden työsuoritukseen perustuva meno) ja etuus pohjaisen järjestelyn nettovelan nettokorko kirjataan tulosvaikutteisesti. Eläkemenot sisältyvät työsuhte-etuuksista aiheutuviin kuluihin. Etuus pohjaisen nettovelan (tai -omaisuuserän) uudelleen määrittämisestä aiheutuvat erät kirjataan muihin laajan tuloksen eriin sillä tilikaudella, jona ne syntyvät. Näitä ovat esimerkiksi vakuutusmatemaattiset voitot ja tappiot sekä järjestelyyn kuuluvien varojen tuotto. Aiempaan työsuoritukseen perustuvat menot kirjataan kuluksi tulosvaikutteisesti aikaisempaan seuraavista ajankohdista: joko kun järjestelyn muuttaminen tai supistaminen tapahtuu tai kun yhteisö kirjaa tähän liittyvät uudelleenjärjestelymenot tai työsuhteen päättämiseen liittyvät etuudet.

#### OSAKEPERUSTEISET MAKSUT

Konsernin osakeperusteisessa kannustejärjestelmässä, jossa ansaintajaksina ovat kalenterivuodet 2017–2018 ja 2019–2020, maksut suoritetaan osakkeiden ja rahan yhdistelmänä. Tästä järjestelmästä johtuvat osakepalkiot arvostetaan käypään arvoon niiden myöntämishetkellä ja kirjataan kuluksi oikeuden syntymisajanjakson kuluissa. Oikeuden syntymisehdot otetaan huomioon osakkeiden lukumäärissä, joihin oletetaan syntyvän oikeus sitovuusajan lopussa. Arvioita oikaistaan jokaisena raportointikauden päättämispäivänä ja palkkio kirjataan omaan pääomaan. Osakepalkkioiden myöntämishetkellä määritetty kulu perustuu konsernin arvioon niiden osakkeiden lukumäärästä, joihin oletetaan syntyvän oikeus oikeuden syntymisjakson lopussa. Oletetun etuuden määrittämisessä on huomioitu osakepalkkion maksimimäärä, oletettu muiden kuin markkinaperusteisten tavoitteiden toteutuminen ja kyseiseen järjestelyyn kuuluvien henkilöiden vähentymä. Konserni päivittää oletuksen lopullisesta osakkeiden määrästä jokaisena raportointikauden päättämispäivänä. Näiden tulosvaikutus esitetään laajassa tuloslaskelmassa työsuhte-etuuksista aiheutuvissa kuluissa.

#### Liikevoitto

Liikevoitto on konsernin toiminnan tulos ennen rahoituseriä ja veroja. Ulkomaan valuutan määräisten myyntisaamisten ja ostovelkojen muuntamisesta syntyneet kurssierot sisältyvät liikevoittoon.

#### Tuloverot

Konsernin laajan tuloslaskelman veroihin kirjataan konserniyhtiöiden tilikauden verotettavaan tuloon perustuvat verot sekä aikaisempien tilikausien verojen oikaisu samoin kuin laskennallisten verojen muutokset. Tulosvaikutteisesti kirjattaviin liiketoimiin ja muihin tapahtumiin liittyvät verovaikutukset kirjataan myös tulosvaikutteisesti. Muuten kuin tulosvaikutteisesti eli joko muihin laajan tuloksen eriin tai suoraan omaan pääomaan kirjattaviin liiketoimiin tai muihin tapahtumiin liittyvät verovaikutukset kirjataan myös vastaavasti joko muihin laajan tuloksen eriin tai suoraan omaan pääomaan.

Laskennalliset verosaamiset ja -velat kirjataan omaisuus- ja velkaerien verotuksellisten arvojen sekä kirjanpitoarvojen välisistä väliaikaisista eroista. Laskennallinen verosaaminen kirjataan vain siihen määrään asti kun on todennäköistä, että se voidaan hyödyntää tulevaisuudessa verotettavaa tuloa vastaan. Laskennalliset verovelat kirjataan yleensä taseeseen täysimääräisinä. Merkittävimmät väliaikaiset erot syntyvät IFRS 1 -siirtymästandardin antaman helpotuksen mukaisesti tehdyistä kiinteistöjen käypiin arvoihin arvostamisista (1.1.2004). Laskennalliset verot arvostetaan perustuen niihin verokantoihin, joista on säädetty tai jotka on käytännössä hyväksytty raportointikauden päättämispäivään mennessä.

#### Aineettomat hyödykkeet

##### LIKEARVO

Liiketoimintojen yhdistämisissä syntyvä liikearvo kirjataan määrään, jolla luovutettu vastike, määräysvallattomien omistajien osuus hankinnan kohteessa ja mahdollinen aiemmin omistettu osuus yhteen laskettuina ylittävät hankitun nettovarallisuuden käyvän arvon.

Liikearvoa ei poisteta vaan siitä kerrytettävissä oleva rahamäärä ja mahdollinen arvonalentuminen arvioidaan vuosittain tai useammin, jos muuttuneet olosuhteet viittaavat siihen, että sen arvo on saattanut alentua. Tällainen arviointi suoritetaan vähintään jokaisena raportointikauden päättämispäivänä. Liikearvo kohdistetaan tätä tarkoitusta varten rahavirtaa tuottaville yksiköille. Konsernin laajaan tuloslaskelmaan kirjataan liikearvon arvonalentumistappio, jos arvonalentumistestaus osoittaa, että liikearvon kirjanpitoarvo ylittää siitä kerrytettävissä olevan rahamäärän. Liikearvon arvonalentumistappioita ei voida peruuttaa.

##### TUTKIMUS- JA KEHITYSMENOT

Tutkimus- ja kehitystoiminta konsernissa on aktiivista ja jatkuvaa ja olennaisten kehitysprojektien menot aktivoidaan silloin kun niiden aktivoitintekritit täyttyvät. Tutkimusmenot kirjataan kuluksi, kun ne ovat toteutuneet. Tutkimus- ja kehitystoimintaan liittyvät laitteet on aktivoitu koneisiin ja laitteisiin.

##### MUUT AINEETTOMAT HYÖDYKKEET

Aineeton hyödyke merkitään taseeseen alun perin hankintamenoon siinä tapauksessa, että hankintameno on määritettävissä luotettavasti ja on todennäköistä, että omaisuuserästä johtuva odotettavissa oleva taloudellinen hyöty koituu konsernin hyväksi. Muita aineettomia hyödykkeitä ovat ohjelmistolisenssit, IT-ohjelmat, patentit ja muut vastaavat oikeudet. Patentit, lisenssit ja muut oikeudet on arvostettu poistoilla ja mahdollisilla arvonalentumisilla vähennettyyn alkuperäiseen hankintamenoon.

##### Aineettomien hyödykkeiden poistoajat ovat:

Lisenssit .....	3–5 vuotta
IT-ohjelmat .....	3–10 vuotta
Asiakkuudet .....	4 vuotta
Tuotemerkit .....	6 vuotta
Patentit ja muut vastaavat oikeudet .....	10 vuotta
Poistot kirjataan tasapoistoina.	

## **AINEELLISET KÄYTTÖMAISUUSHYÖDYKKEET**

Maa-alueet, rakennukset, koneet ja kalusto muodostavat suurimman osan aineellisista käyttöomaisuushyödykkeistä. Ne on merkitty taseeseen alkuperäiseen hankintamenuon tai oletushankintamenuon. Tämän jälkeen ne on arvostettu kertyneillä poistoilla sekä mahdollisilla arvonalentumisilla vähennettynä.

Kun aineellisen hyödykkeen erillisenä hyödykkeenä käsitelty osa uusitaan, uuteen osaan liittyvät kulut aktivoidaan ja mahdollinen jäljellä oleva kirjanpitoarvo kirjataan pois taseesta. Muut myöhemmin syntyvät menot aktivoidaan vain silloin, kun ne lisäävät hyödykkeestä konsernille koituvaa taloudellista hyötyä. Muut korjaus- ja ylläpitomenot kirjataan tulosvaikutteisesti, kun ne ovat toteutuneet. Ehdot täyttävän omaisuuserän hankintamenuon sisällytetään välittömästi kyseisen omaisuuserän hankkimisesta, rakentamisesta tai valmistamisesta johtuvat vieraan pääoman menot.

Poistot lasketaan todennäköisen vaikutusajan perusteella tasapoistoina. Aineellisen käyttöomaisuushyödykkeen poistojen kirjaaminen lopetetaan silloin, kun se luokitellaan myytävänä olevaksi. Maa-alueista ei tehdä poistoja. Arvioidut vaikutusajat ovat seuraavat:

Rakennukset ..... 15–30 vuotta  
Koneet ja kalusto ..... 3–8 vuotta

Aineellisten hyödykkeiden jäännösarvo ja taloudellinen vaikutusaika tarkistetaan vähintään jokaisen tilikauden lopussa ja tarvittaessa oikaistaan kuvastamaan taloudellisen hyödyn odotuksissa tapahtuneita muutoksia.

Aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden myynnistä tai luovutuksesta syntyvät voitot ja tappiot kirjataan tulosvaikutteisesti ja esitetään liiketoiminnan muissa tuotoissa tai liiketoiminnan muissa kuluissa.

## **SIOJITUSKIINTEISTÖT**

Sijoituskiinteistöiksi on konsernissa määritelty ne maa-alueet, joita pidetään toistaiseksi määrittelemätöntä käyttöä varten. Ne on arvostettu alkuperäiseen hankintamenuon vähennettynä arvonalentumisilla.

## **AINEELLISTEN JA AINEETTOMIEN HYÖDYKKEIDEN ARVONALENTUMISET**

Omaisuuserien kirjanpitoarvoja arvioidaan jokaisena raportointikauden päättymispäivänä mahdollisten arvonalentumisten viitteiden havaitsemiseksi. Jos viitteitä havaitaan, arvio omaisuuserästä kerrytettävissä olevasta rahamäärästä määritetään perustuen käypään arvoon vähennettynä luovutuksesta aiheutuvilla menoilla tai käyttöarvoon sen mukaan, kumpi näistä on suurempi. Arvonalentumistappio kirjataan, jos omaisuuserän tai rahavirtaa tuottavan yksikön tasearvo ylittää siitä kerrytettävissä olevan rahamäärän. Arvonalentumistappiot kirjataan laajaan tuloslaskelmaan.

Kun on olemassa viitteitä siitä, että arvonalentumistappioita ei mahdollisesti enää ole tai ne saattavat olla pienentyneet, arvioidaan kerrytettävissä oleva rahamäärä. Aiemmin laajaan tuloslaskelmaan kirjattu arvonalentumistappio peruutetaan, mikäli kerrytettävissä olevan rahamäärän määrittämisessä käytetyt arviot muuttuvat. Arvonalentumistappiota ei kuitenkaan peruta enempää kuin mikä omaisuuserän tai rahavirtaa tuottavan yksikön kirjanpitoarvo olisi ilman arvonalentumistappion kirjaamista.

## **Vuokrasopimukset**

Vuokrasopimukset, joissa konsernilla on olennainen osa omistamiselle ominaisista riskeistä ja eduista, luokitel-

laan rahoitusleasingsopimuksiksi. Rahoitusleasingilla hankitut omaisuuserät vähennettynä kertyneillä poistoilla on merkitty aineellisiin hyödykkeisiin. Nämä omaisuuserät poistetaan aineellisia hyödykkeitä koskevien poistosuunnitelmien mukaan tai vuokra-ajan kuluessa sen mukaan, kumpi näistä on lyhyempi. Vuokraveloitteet sisältyvät korollisiin rahoitusvelkoihin.

Vuokrasopimukset, joissa omistamiselle ominaiset riskit ja edut jäävät vuokranantajalle, käsitellään muina vuokrasopimuksina, joihin liittyvät maksut kirjataan laajaan tuloslaskelmaan tasaerinä vuokra-ajan kuluessa.

## **Vaihto-omaisuus**

Vaihto-omaisuus on arvostettu hankintamenuon tai nettorealisoitiarvoon sen mukaan, kumpi näistä on alempi. Vaihto-omaisuuden arvo määritetään painotettua keskihintaa käyttäen ja se sisältää kaikki hankinnasta aiheutuneet välittömät menot sekä osuuden valmistuksen yleismenoista. Nettorealisoitiarvo on tavanomaisessa liiketoiminnassa saatava arvioitu myyntihinta, josta on vähennetty arvioidut valmiiksi saattamisesta johtuvat menot sekä arvioidut myynnin toteutumiseksi välttämättömät menot.

Vaihto-omaisuuden arvossa huomioidaan epäkuranttudesta johtuva arvonalentuminen.

## **Rahoitusvarat**

Konsernin rahoitusvarat on luokiteltu seuraaviin ryhmiin: käypään arvoon tulosvaikutteisesti arvostettavat rahoitusvarat, käypään arvoon laajan tuloksen erien kautta arvostettavat rahoitusvarat ja jaksotettuun hankintamenuon arvostettavat rahoitusvarat. Luokittelu tapahtuu rahoitusvarojen hankinnan tarkoituksen perusteella ja ne luokitellaan alkuperäisen hankinnan yhteydessä. Kaikki rahoitusvarojen ostot ja myynnit kirjataan kaupantekopäivänä. Konserni kirjaa rahoitusvarat pois taseesta silloin, kun konserni on menettänyt oikeuden rahavirtoihin tai kun se on siirtänyt merkittävästi osin riskit ja hyödyt konsernin ulkopuolelle.

Käypään arvoon tulosvaikutteisesti arvostettuihin rahoitusvaroihin on luokiteltu johdannaiset ja sijoitukset sijoitusrahasto-osuuksiin. Sijoitukset arvostetaan toimivilla markkinoilla julkaistujen hintanoteerausten perusteella käypään arvoon ja käyvän arvon muutokset kirjataan tulosvaikutteisesti sillä kaudella, jonka aikana ne syntyvät. Johdannaiset, joihin ei sovelleta suojauslaskentaa, on luokiteltu kaupankäyntitarkoituksessa pidettäviksi. Johdannaisten käyvät arvot perustuvat raportointikauden päättymispäivän markkinakursseihin ja käyvän arvon muutokset kirjataan tulosvaikutteisesti sillä kaudella, jonka aikana ne syntyvät. Martela-konserni ei ole soveltanut suojauslaskentaa tilikausilla 2018 ja 2017. Käypään arvoon tulosvaikutteisesti arvostetut rahoitusvarat sisältävät myös myytäviksi luokiteltuja listaamattomien yhtiöiden osakkeita ja sisältyvät pitkäaikaisiin varoihin.

Jaksotettuun hankintamenuon kirjattavat rahoitusvarat -ryhmään luokitellaan rahoitusvarat, joiden liiketoimintamallin tavoitteena on pitää hallussa rahoitusvarat eräpäivään asti sopimukseen perustuvien rahavirtojen keräämiseksi. Näiden erien rahavirrat koostuvat pelkästään pääomasta ja jäljellä olevaan pääomaan liittyvistä koroista. Ne kirjataan alun perin käypään arvoon ja arvostetaan tämän jälkeen jaksotettuun hankintamenuon. Konserni kirjaa odotettavissa olevia luottotappioita koskevan vähennyserän rahoitusvaroihin kuuluvasta omaisuuserästä, joka on kirjattu jaksotettuun hankintamenuon. Nämä varat sisältyvät lyhyt- ja pitkäaikaisiin rahoitusvaroihin; viimeksi mainittuihin, mikäli ne eräänntyvät yli 12 kuukauden kuluttua. Ryhmään luokitellaan lainasaamiset, myntisaamiset ja muut saamiset, jotka ovat johdannaisvaroihin kuulumattomia varoja.

Rahavarat koostuvat käteisestä rahasta, vaadittaessa nostettavissa olevista pankkitalletuksista ja muista lyhytaikaisista, erittäin likvideistä sijoituksista. Rahavariihin luokitelluilla erillä on enintään kolmen kuukauden maturiteetti hankinta-ajankohdasta lukien.

## RAHOITUSVAROJEN ARVON ALENTUMINEN

Konserni arvioi jokaisena raportointikauden päättymispäivänä, onko olemassa objektiivista näyttöä yksittäisen rahoitusvaroihin kuuluvan erän tai rahoitusvarojen ryhmän arvon alentumisesta. Arvonalentumiset kirjataan tulosvaikutteisesti.

Myyntisaamisten osalta odotettavissa olevien luottotappioiden arvioimiseen käytetään IFRS 9:n mukaista ns. yksinkertaistettua menetystä, jossa luottotappiot kirjataan määrään, joka vastaa koko voimassaoloajalta odotettavissa olevia luottotappioita. Odotettavissa olevia luottotappioita arvioidaan perustuen historiatietoon aikaisemmin toteutuneista luottotappioista ja mallissa huomioidaan myös tarkasteluhetkellä saatavissa oleva informaatio tulevaisuuden taloudellisista olosuhteista

## RAHOITUSVELAT

Konsernin rahoitusvelat jaetaan kahteen ryhmään: jaksotettuun hankintamenoarvostettaviin rahoitusvelkoihin (lähinnä rahoituslaitoksilta otetut lainat, rahoitusleasingvelat sekä ostovelat) sekä käypään arvoon tulosvaikutteisesti arvostettaviin rahoitusvelkoihin (johdannaisvelat).

Rahoitusvelat merkitään alun perin kirjanpitoon käypään arvoon ja ne arvostetaan myöhemmin edellä mainitun luokittelun perusteella joko jaksotettuun hankintamenoarvostettaviin tai käypään arvoon. Luottolimiitit sisältyvät korollisiin lyhytaikaisiin velkoihin. Rahoitusvelka luokitellaan lyhytaikaiseksi, ellei konsernilla ole ehdotonta oikeutta siirtää velan maksua vähintään 12 kuukauden päähän raportointikauden päättymispäivästä. Rahoitusvelka (tai sen osa) kirjataan pois taseesta vasta silloin, kun velka on lakannut olemasta olemassa eli kun sopimuksessa yksilöity velvoite on täytetty tai kumottu tai sen voimassaolo on lakannut.

## Osakepääoma

Ulkona olevat kantaosakkeet esitetään osakepääomana. Osakepääoma jakautuu K- ja A-osakkeisiin. Molemmilla osakesarjoilla on samat osinko-oikeudet, mutta K-osakkeella on yhtiökokouksessa 20 ääntä ja A-osakkeella 1 ääni.

Menot, jotka liittyvät omien oman pääoman ehtoisten instrumenttien liikkeeseen laskuun ja hankintaan, esitetään oman pääoman vähennyseränä. Jos Martela Oyj hankkii takaisin omia oman pääoman ehtoisia instrumenttejaan, näiden hankintameno vähennetään omasta pääomasta.

## OSINGONJAKO

Hallituksen yhtiökokoukselle ehdottamasta osingosta ei ole tehty kirjausta tilinpäätökseen, vaan osingot kirjataan osingonjakovelkoihin vasta yhtiökokouksen päätöksen perusteella.

## Varaukset

Varaus kirjataan, kun konsernilla on aikaisemman tapahtuman seurauksena oikeudellinen tai tosiasiallinen velvoite, maksuvelvoitteen toteutuminen on todennäköistä ja velvoitteen suuruus on arvioitavissa luotettavasti. Varauksena kirjattava määrä vastaa parasta arviota menoista, joita olemassa olevan velvoitteen täyttäminen edellyttää raportointikauden päättymispäivänä. Jos osasta velvoitetta on mahdollista saada korvaus joltakin kolmannelta osapuolelta, korvaus kirjataan erilliseksi omaisuuseräksi, mutta vasta siinä vaiheessa, kun korvauksen saaminen on käytännössä varmaa.

## Johdon tekemät harkintaan perustuvat ratkaisut ja arvioihin liittyvät keskeiset epävarmuustekijät

Tilinpäätöstä laadittaessa joudutaan tekemään tulevaisuutta koskevia arvioita ja oletuksia, joiden lopputulemat voivat poiketa tehdyistä arvioista ja oletuksista. Lisäksi joudutaan käyttämään harkintaa tilinpäätöksen laatimisperiaatteiden soveltamisessa. Arviot liittyvät lähinnä laskennallisten verosaamisten hyödyntämiseen tulevaisuudessa syntyvää verotettavaa tuloa vastaan sekä omaisuuserien arvostuksiin. Arviot ja oletukset perustuvat johdon parhaaseen näkemykseen raportointikauden päättymispäivänä. Niiden taustalla ovat aikaisemmat kokemukset ja muut perusteltavissa olevat oletukset.

## ARVONALENTUMISTESTAUS

Pitkäaikaiset omaisuuserät arvioidaan sellaisten mahdollisten arvonalentumiseen viittaavien merkkien havaitsemiseksi, jotka viittaavat siihen, että kirjanpitoarvoa vastaava rahamäärä ei olisi kerrytettävissä.

Poistojen kohteena olevien omaisuuserien osalta arvioidaan, onko sellaisia tapahtumia tai muutoksia olosuhteissa, jotka viittaisivat, että kirjanpitoarvoa vastaava määrä ei olisi kerrytettävissä. Arvonalentumistappiona kirjataan määrä, jolla omaisuuserän kirjanpitoarvo ylittää siitä kerrytettävissä olevan määrän. Kerrytettävissä oleva rahamäärä on omaisuuserän luovutuksesta johtuvilla menoilla vähennetty käypä arvo tai käyttöarvo sen mukaan, kumpi näistä on suurempi. Käyttöarvo määritetään diskonttaamalla omaisuuserän tuottama arvioitu vastainen nettorahavirta.

Jos omaisuuserän kirjanpitoarvo on korkeampi kuin siitä kerrytettävissä oleva rahamäärä, kirjataan arvonalentumistappio. Arvonalentumistappiot kirjataan tulosvaikutteisesti.

Kirjattu arvonalentumistappio peruetetaan ainoastaan, jos olosuhteet muuttuvat tavalla, joka lisää kerrytettävissä olevaa rahamäärää tappion kirjaushetkellä kerrytettävissä olleeseen rahamäärään nähden. Arvonalentumistappioita ei kuitenkaan voida peruuttaa yli sen arvon, joka omaisuuserälle olisi määritetty, jos siitä ei olisi kirjattu arvonalentumistappiota.

Liikearvo testataan vuosittain arvonalentumisen varalta huolimatta siitä, onko arvonalentumisesta viitteitä. Liikearvon arvonalentumistappiota ei voida peruuttaa. (Liitetieto 10.)

Rahavirtaa tuottavien yksiköiden kerrytettävissä oleva rahamäärä perustuu arvonalentumistestauksessa käyttöarvolaskelmiin. Näissä laskelmissa ennakoitujen rahavirrat perustuvat johdon hyväksymiin taloudellisiin suunnitelmiin, jotka kattavat viiden vuoden ajanjakson. Suunnitelmien keskeiset oletukset ovat yksiköiden kasvu- ja kannattavuuskehitykset. Tämän ajanjakson jälkeiset rahavirrat on arvioitu 1,5 %:n kasvuennusteen mukaan.

Vaihto-omaisuuden arvostuksessa tarkastellaan hyödykkeiden käytettävyyttä voimassa olevan myynnin tuoteportfolion tuotteisiin. Mikäli myynnin tuoteportfolio ei enää sisällä tuotteita, joihin hyödykettä käytetään, kirjataan niiden osalta arvonalentumistappio.

## Laskennalliset verosaamiset

Laskennallisen verosaamisen kirjausedellytykset arvioidaan jokaisen raportointikauden päättymispäivänä. Laskennallisten verosaamisten määrää arvioidaan otettu huomioon johdon tekemät konserniyhtiöiden tulevien tilikausien verotettavaa tuloa koskevat oletukset. Erilaiset sisäiset ja ulkoiset tekijät voivat vaikuttaa joko positiivisesti tai negatiivisesti laskennallisiin verosaamisiin. Tällaisia tekijöitä ovat esimerkiksi konsernin rakennejärjestelyt, verolainsäädännön muutokset (esim. verokantojen muutos tai vähennyskelpoisten vahvistettujen verotuksellisten tappioiden hyödyntämisaajan muutos) ja verotussäädösten tulkintojen muutokset. Aiemmalla raportointikaudella



kirjattu laskennallinen verosaaminen kirjataan laajaan tuloslaskelmaan kuluksi, mikäli kyseisen yksikön ei arvioida kerryttävän riittävästi verotettavaa tuloa, jotta laskennallisen verosaamisen perusteena olevat väliaikaiset erot, kuten vahvistetut verotukselliset tappiot, voidaan hyödyntää.

Laskennallisia verosaamisia ei ole kirjattu konserniyhtiöiden verotuksellisista tappioista.

## **Tulevilla tilikausilla sovellettaviksi tulevat uudet ja muutetut standardit sekä tulkinnat**

Martela ei ole vielä soveltanut seuraavia, IASB:n jo julkistamia uusia tai uudistettuja standardeja ja tulkintoja. Konserni ottaa ne käyttöön kunkin standardin ja tulkinnan voimaantulopäivästä lähtien tai mikäli voimaantulopäivä on muu kuin tilikauden ensimmäinen päivä, voimaantulopäivää seuraavan tilikauden alusta lukien.

- IFRS 16 Vuokrasopimukset (sovellettava 1.1.2019 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla). Uusi standardi korvaa IAS 17 -standardin ja siihen liittyvät tulkinnat. IFRS 16 -standardi edellyttää vuokralle otajilta vuokrasopimusten merkitsemistä taseeseen vuokranmaksuvelvoitteena sekä siihen liittyvänä omaisuuseränä. Taseeseen merkitseminen muistuttaa paljon IAS 17:n mukaista rahoitusleasingin kirjanpitoäsitelyä. Taseeseen merkitsemisestä on kaksi helpotusta, jotka koskevat lyhytaikaisia enintään 12 kuukautta kestäviä vuokrasopimuksia sekä arvoltaan enintään noin USD 5 000 olevia hyödykkeitä. Vuokralle antajien kirjanpitoäsitely tulee säilymään suurelta osin nykyisen IAS 17:n mukaisena.

Martela on päättänyt käyttää yksinkertaistettua takautuvaa soveltamistapaa IFRS 16:a käyttöönotossa, jossa vertailutietoja ei oikaista. Käyttöönoton vaikutukset huomioidaan oikaisuina avaavaan taseeseen 1.1.2019. Vuokrasopimusten vuokra-aikana käytetään joko sopimusaikaa tai arvioitua sopimusaikaa. Toistaiseksi voimassa olevien vuokrasopimusten osalta on sopimuksen kestoiksi arvioitu myymälä- ja toimistotilojen osalta 2 vuotta ja varastotilojen osalta 1 vuosi. Standardin käyttöönotto tulee kasvattamaan Martelan tasetta arviolta 6,5 meur ja heikentämään omvaraisuusastetta 4,5 %-yksikköä. Tuloslaskelmassa käyttöönotto vähentää operatiivisia kuluja arviolta 0,1 meur (vuokratulot pienenevät 2,5 meur ja poistot kasvavat arviolta 2,4 meur) sekä lisäämään rahoituskuluja arviolta 0,1 meur. Rahavirtalaskelmassa vaikutus koostuu siitä, että osa vuokratulujen maksusta luokitellaan vuokrasopimusvelkojen takaisinmaksuiksi ja esitetään rahoituksen rahavirrassa (vaikutuksen arvioidaan olevan 2,5 meur).

- Muutokset IAS 19:ään Plan Amendment, Curtailment or Settlement\* (sovellettava 1.1.2019 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla). Muutokset selventävät, että etuuspohjaisen järjestelyn muutoksen, supistamisen tai velvoitteen täyttämisen yhteydessä yhteisö käyttää päivitettyjä vakuutusmatemaattisia oletuksia määrittääkseen kauden palveluskustannuksen ja nettokoron. Järjestelystä johtuvan omaisuuserän ylärajan vaikutusta ei oteta huomioon velvoitteen täyttämistä aiheutuvaa voittoa tai tappiota laskettaessa, vaan se käsitellään erillisenä, muun laajan tuloksen eränä. Standardin käyttöönotolla ei arvioida olevan merkittävää vaikutusta Martelan tulokseen.

\*Muilla uusilla tai muutetuilla standardeilla ei arvioida olevan vaikutusta Martelan taloudelliseen raportointiin niiden käyttöönoton yhteydessä.

# 1. Segmentti-informaatio

Vuodesta 2017 lähtien Martela raportoi konsernin konsolidoidut luvut yhtenä segmenttinä prosessien, organisaation, raportoinnin ja järjestelmien yhtenäistämisen ja yhdistämisen seurauksena. Liikevaihto jaotellaan maittain asiakkaan sijainnin mukaan seuraaviin maihin: Suomi, Ruotsi, Norja ja Muut.

(1 000 eur)	1.1.-31.12.2018	1.1.-31.12.2017
<b>Liikevaihto maittain</b>		
Suomi	86 228	87 269
Ruotsi	7 042	11 730
Norja	5 212	4 131
Muut	4 618	6 407
<b>Liikevaihto yhteensä ulkoinen</b>	<b>103 100</b>	<b>109 537</b>
Saadut tuotot tavaroiden myynnistä	90 223	95 373
Saadut tuotot palveluiden myynnistä	12 877	14 164
<b>Yhteensä</b>	<b>103 100</b>	<b>109 537</b>

Liikevaihto sisältää myytyjen kalusteiden asiakassopimuksen sisällön perusteella vuokratuotoiksi luokiteltua liikevaihtoa 103 teur (85 teur).

(1 000 eur)	1.1.-31.12.2018	1.1.-31.12.2017
<b>Asiakassopimuksiin perustuvat omaisuuserät ja velat</b>		
Myyntisaatavat	17 153	23 682
Asiakassopimuksiin perustuvat saatavat siirtosaamisissa	834	978
Asiakassopimuksiin perustuvat ennakkomaksut	2 036	997

Maantieteellisiä alueita koskevat tiedot	Aineettomat hyödykkeet 31.12.2018	Aineelliset hyödykkeet 31.12.2018
<b>Pitkäaikaiset varat</b>		
Suomi	6 776	4 298
Ruotsi	0	84
Muut alueet	0	199
<b>Yhteensä</b>	<b>6 776</b>	<b>4 581</b>
	Aineettomat hyödykkeet 31.12.2017	Aineelliset hyödykkeet 31.12.2017
<b>Pitkäaikaiset varat</b>		
Suomi	7 297	4 773
Ruotsi	0	108
Muut alueet	0	305
<b>Yhteensä</b>	<b>7 297</b>	<b>5 186</b>

## 2. Liiketoiminnan muut tuotot

(1 000 eur)	1.1.-31.12.2018	1.1.-31.12.2017
Aineellisten hyödykkeiden myyntivoitot	613	10
Vuokratuotot	278	185
Muut liiketoiminnan tuotot	202	557
<b>Yhteensä</b>	<b>1 094</b>	<b>752</b>

### 3. Työsuhde-etuuksista aiheutuneet kulut

(1 000 eur)	1.1.–31.12.2018	1.1.–31.12.2017
Palkat ja palkkiot	-21 706	-21 124
Eläkekulut, maksupohjaiset	-3 511	-3 525
Eläkekulut, etuusperusteiset	-238	-217
Osakepalkkioina maksettava osuus	165	-824
Muut henkilösivukulut	-1 414	-1 402
Henkilöstökulut tuloslaskelmassa	-26 703	-27 091
Luontoisedut	-374	-802
<b>Yhteensä</b>	<b>-27 078</b>	<b>-27 892</b>

Kannustinjärjestelmiin liittyviä palkkioita sivukuluineen on kirjattu tulokseen yhteensä -111 teur vuonna 2018 ja -1 343 teur vuonna 2017. Johdon palkat ja palkkiot sekä osakeperusteiset maksut esitetään tarkemmin liitetietokohdassa 25 Lähipiiri-tapahtumat.

Osakepalkkiojärjestelmästä on kerrottu tarkemmin liitetietokohdassa 18 Osakeperusteiset maksut.

Henkilöstö	2018	2017
Henkilöstö keskimäärin; työntekijät	265	273
Henkilöstö keskimäärin; toimihenkilöt	245	235
<b>Henkilöstö keskimäärin, yhteensä</b>	<b>510</b>	<b>508</b>
<b>Henkilöstö vuoden lopussa</b>	<b>501</b>	<b>507</b>
Henkilöstö Suomessa keskimäärin	432	435
Henkilöstö Ruotsissa keskimäärin	28	27
Henkilöstö Norjassa keskimäärin	11	10
Henkilöstö Puolassa keskimäärin	39	36
<b>Yhteensä</b>	<b>510</b>	<b>508</b>

### 4. Liiketoiminnan muut kulut

Liiketoiminnan muut kulut esitetään kululajeittain.

(1 000 eur)	1.1.–31.12.2018	1.1.–31.12.2017
Rahdit	-1 557	-1 228
Matkakulut	-1 118	-1 198
Liikekulut	-2 308	-2 277
Tietohallinto	-2 910	-3 111
Markkinointi	-1 099	-1 238
Ajoneuvot	-557	-680
Kiinteistökulut	-3 733	-3 664
Muut kulut	-2 589	-3 246
<b>Yhteensä</b>	<b>-15 873</b>	<b>-16 641</b>
<b>Tilintarkastajan palkkiot</b>		
Tilintarkastus	-86	-85
Muut palvelut	-6	-5
<b>Yhteensä</b>	<b>-92</b>	<b>-90</b>

Tilinpäätöksessä eriteltyt tilintarkastajan palkkiot sisältyvät Liikekulut-erään.

### 5. Poistot ja arvonalentumiset

(1 000 eur)	1.1.–31.12.2018	1.1.–31.12.2017
<b>Poistot</b>		
Aineettomat hyödykkeet	-902	-850
Aineelliset hyödykkeet		
Rakennukset ja rakennelmat	-599	-634
Koneet ja kalusto	-1 075	-1 154
<b>Poistot yhteensä</b>	<b>-2 576</b>	<b>-2 638</b>

## 6. Tutkimus- ja kehittämismenot

Tuloslaskelmaan sisältyy kuluksi kirjattuja tutkimus- ja kehittämismenoja -1 853 teur (-2 105 teur 2017).

## 7. Rahoitustuotot ja -kulut

(1 000 eur)	1.1.–31.12.2018	1.1.–31.12.2017
<b>Rahoitustuotot</b>		
Korkotuotot lainoista ja muista saamisista	3	6
Valuuttakurssivoitot lainoista ja muista saamisista	433	292
Muut rahoitustuotot	5	7
<b>Yhteensä</b>	<b>441</b>	<b>304</b>
<b>Rahoituskulut</b>		
Korkokulut jaksotettuun hankintamenoan arvostettavista rahoitusveloista	-226	-291
Valuuttakurssitappiot lainoista ja muista saamisista	-468	-146
Muut rahoituskulut	-127	-99
<b>Yhteensä</b>	<b>-821</b>	<b>-537</b>
<b>Rahoitustuotot ja -kulut yhteensä</b>	<b>-381</b>	<b>-232</b>
Tulosvaikutteisia kurssieroja kirjattu yhteensä seuraavasti:		
Myyntin kurssierot (sis. liikevaihtoon)	-185	-296
Oston kurssierot (sis. ostojen oikaisueriin)	-59	-121
Rahoituserien kurssiero	-35	146
<b>Kurssierot yhteensä</b>	<b>-279</b>	<b>-272</b>

## 8. Tuloverot

(1 000 eur)	1.1.–31.12.2018	1.1.–31.12.2017
Tilikauden tulovero	-37	-789
Edellisten tilikausien verot	8	50
Laskennallisten verojen muutos	113	75
<b>Yhteensä</b>	<b>84</b>	<b>-664</b>

Tuloslaskelman verokulun ja konsernin kotimaan verokannalla 20,0 % laskettujen verojen välinen täsmäytyslaskelma.

(1 000 eur)	1.1.–31.12.2018	1.1.–31.12.2017
Tulos ennen veroja	-2 451	28
Verot laskettuna kotimaan verokannalla	-490	6
Ulkomaisten tytäryritysten poikkeavat verokannat	-60	96
Edellisten tilikausien verot	8	50
Verohyöty aiemmista tappioista, joista ei ole kirjattu aiemmin laskennallista verosaamista	-56	-1 152
Konsernin sisäisen myyntivoiton eliminointi, josta ei kirjattu laskennallista verosaamista	0	1 738
Verovapaat tulot	-13	-94
Vähennyskelvottomat kulut	35	70
Kirjaamattomat laskennalliset verosaamiset verotuksellisista tappioista	698	29
Muut erät	-207	-79
<b>Verot tuloslaskelmassa (+ = kulua, - = tuottoa)</b>	<b>-84</b>	<b>664</b>

## 9. Osakekohtainen tulos

Laimentamaton osakekohtainen tulos lasketaan jakamalla emoyhtiön osakkeenomistajille kuuluvan kauden voitto kauden aikana ulkona olevien osakkeiden lukumäärän painotetulla keskiarvolla.

(1 000 eur)	1.1.–31.12.2018	1.1.–31.12.2017
Emoyhtiön omistajille kuuluva tilikauden voitto	-2 367	-636
Osakkeiden lukumäärän painotettu keskiarvo (1 000)	4 143	4 144
<b>Laimentamaton osakekohtainen tulos (eur/osake)</b>	<b>-0,57</b>	<b>-0,15</b>

Yrityksellä ei ole laimentavia instrumentteja 31.12.2018 tai 31.12.2017.



## 10. Aineettomat hyödykkeet

(1 000 eur)	1.1.–31.12.2018				1.1.–31.12.2017			
	Aineettomat hyödykkeet	Liikearvo	Keskeneräiset hankinnat	Yhteensä	Aineettomat hyödykkeet	Liikearvo	Keskeneräiset hankinnat	Yhteensä
Hankintameno 1.1.	13 135	883	154	14 172	9 292	883	2 204	12 378
Lisäykset			529	529	3 868	0	1 819	5 687
Vähennykset			-204	-204	-25	0	-3 868	-3 893
<b>Hankintameno 31.12.</b>	<b>13 135</b>	<b>883</b>	<b>478</b>	<b>14 496</b>	<b>13 135</b>	<b>883</b>	<b>154</b>	<b>14 172</b>
Kertyneet poistot 1.1.	-6 876	0	0	-6 876	-6 057	0	0	-6 057
Vähennysten kertyneet poistot				0	24	0	0	24
Tilikauden poistot 1.1.–31.12.	-847			-847	-843	0	0	-843
Kurssierot	2			2	0	0	0	0
Kertyneet poistot 31.12.	-7 721	0	0	-7 721	-6 876	0	0	-6 876
Kirjanpitoarvo 1.1.	6 259	883	154	7 297	3 235	883	2 204	6 321
<b>Kirjanpitoarvo 31.12.</b>	<b>5 414</b>	<b>883</b>	<b>478</b>	<b>6 776</b>	<b>6 259</b>	<b>883</b>	<b>154</b>	<b>7 297</b>

### Liikearvo

Konsernin liikearvo 883 teur (883 teur vuonna 2017) liittyy Grundell-yrityskauppaan jonka Martela teki 31. joulukuuta 2011. Ennakoidut rahavirrat saavutetaan entistä kattavammilla, palveluista ja tuotteista koostuvilla ratkaisuilla sekä jo toteutettujen, kannattavuutta kohentavien toimenpiteiden vaikutuksesta. Liikevaihdon kasvua tukee lisäksi Martelan strategia, joka nostaa palvelut entistä merkittävämpään rooliin konsernin liiketoiminnassa.

### Arvon alentumistestaus

Liikearvo testataan arvonalentumisen osalta vuosittain tai useammin, jos on viitteitä mahdollisesta arvonalentumisesta. Liikearvon arvonalentumistestauksessa rahavirtaa tuottavan yksikön tasearvoa verrataan kerrytettävissä olevaan rahamäärään. Liiketoiminnasta kerrytettävissä oleva rahamäärä on arvonalentumistestauksessa määritetty käyttöarvon avulla. Käyttöarvo määritetään diskonttaamalla ennakoidut rahavirrat, jotka perustuvat johdon hyväksymiin suunnitelmiin kasvuun ja kannattavuuteen liittyen. Suunnitelmat kattavat viiden vuoden ajanjakson huomioiden liiketoiminnan viimeaikaisen kehityksen. Liikearvon testauksessa kasvuksi on arvioitu keskimäärin 1,5 % ja liikevoitoksi 2,6 %. Testimallin käyttö vaatii arvioita ja oletamia liittyen markkinoiden kasvuun ja yleiseen korkotasoon. Käytetty, ennen veroja määritelty diskonttauskorko on 11,0 %, (10,4 %), joka vastaa keskimääräistä painotettua pääomakustannusta. Viiden vuoden ennustejakson jälkeiset rahavirrat on ennakoitu käytämällä 1,5 % myynnin kasvua. Suoritettujen testauksen perusteella liikearvon alentamiselle ei ole tarvetta.

### Arvon alentumistestauksen herkkyysoanalyysi

Liikearvon alentumistestauksen perusteella liiketoiminnan kerrytettävissä olevan rahamäärän arvo on 4,4 miljoonaa euroa yli tasearvon. Diskonttauskoron nousu 32 %-yksiköllä tai liikevoittotason jääminen terminaalivuonna 3 %-yksikköä matalammaksi kuin ennakoitu aiheuttaisivat sen, että yksikön kerrytettävissä oleva rahamäärä olisi yhtä suuri kuin sen kirjanpitoarvo.

## 11. Aineelliset hyödykkeet

(1 000 eur)

1.1.2018–31.12.2018	Maa-alueet	Rakennukset	Koneet ja kalusto	Muut aineelliset	Keskeneräiset hankinnat	Yhteensä
Hankintameno 1.1.	66	24 203	31 340	34	0	55 643
Lisäykset		215	919			1 134
Vähennykset			-42			-42
Kurssierot		-8	-46			-54
<b>Hankintameno 31.12.</b>	<b>66</b>	<b>24 410</b>	<b>32 170</b>	<b>34</b>	<b>0</b>	<b>56 681</b>
Kertyneet poistot 1.1.	0	-21 531	-28 928	0	0	-50 459
Vähennysten kertyneet poistot	0	0	40	0	0	40
Tilikauden poistot 1.1.–31.12.	0	-609	-1 081	0	0	-1 691
Kurssierot	3	-31	35	0	0	7
<b>Kertyneet poistot 31.12.</b>	<b>3</b>	<b>-22 171</b>	<b>-29 933</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>-52 102</b>
Kirjanpitoarvo 1.1.	66	2 672	2 412	34	0	5 184
<b>Kirjanpitoarvo 31.12.</b>	<b>69</b>	<b>2 239</b>	<b>2 237</b>	<b>34</b>	<b>0</b>	<b>4 581</b>
1.1.2017–31.12.2017	Maa-alueet	Rakennukset	Koneet ja kalusto	Muut aineelliset	Keskeneräiset hankinnat	Yhteensä
Hankintameno 1.1.	66	24 178	33 253	34	3	57 534
Lisäykset	0	105	370	0	36	511
Vähennykset	0	0	-2 247	0	-39	-2 286
Kurssierot	0	-80	-36	0	0	-116
<b>Hankintameno 31.12.</b>	<b>66</b>	<b>24 203</b>	<b>31 340</b>	<b>34</b>	<b>0</b>	<b>55 643</b>
Kertyneet poistot 1.1.	0	-20 909	-29 993	0	0	-50 901
Vähennysten kertyneet poistot	0	0	2 165	0	0	2 165
Tilikauden poistot 1.1.–31.12.	0	-640	-1 154	0	0	-1 795
Kurssierot	0	18	54	0	0	72
<b>Kertyneet poistot 31.12.</b>	<b>0</b>	<b>-21 531</b>	<b>-28 928</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>-50 460</b>
Kirjanpitoarvo 1.1.	66	3 269	3 260	34	3	6 632
<b>Kirjanpitoarvo 31.12.</b>	<b>66</b>	<b>2 672</b>	<b>2 412</b>	<b>34</b>	<b>0</b>	<b>5 186</b>

### Aineelliset hyödykkeet, rahoitusleasingosimukset

Aineellisiin hyödykkeisiin sisältyy rahoitusleasingosimuksella hankittua omaisuutta seuraavasti:

	1.1.–31.12.2018			1.1.–31.12.2017		
	Koneet ja kalusto	Rakennukset	Yhteensä	Koneet ja kalusto	Rakennukset	Yhteensä
Hankintameno 1.1.	4 202	0	4 202	4 059	654	4 713
Lisäykset	263	0	263	142	0	142
Vähennykset	0	0	0	0	0	0
Kurssierot	0	0	0	0	0	0
<b>Hankintameno 31.12.</b>	<b>4 465</b>	<b>0</b>	<b>4 465</b>	<b>4 202</b>	<b>654</b>	<b>4 856</b>
Kertyneet poistot 1.1.	-4 014	0	-4 014	-3 864	-654	-4 518
Tilikauden poistot 1.1.–31.12.	-167	0	-167	-150	0	-150
Kurssierot	0	0	0	0	0	0
<b>Kertyneet poistot 31.12.</b>	<b>-4 181</b>	<b>0</b>	<b>-4 181</b>	<b>-4 014</b>	<b>-654</b>	<b>-4 668</b>
Kirjanpitoarvo 1.1.	188	0	188	195	0	195
<b>Kirjanpitoarvo 31.12.</b>	<b>284</b>	<b>0</b>	<b>284</b>	<b>188</b>	<b>0</b>	<b>188</b>

Vuonna 2007 on myyty Ruotsin Bodaforsin tehdaskiinteistö ja osa tiloista on vuokrattu takaisin pitkäaikaisella vuokrasopimuksella, joka on luokiteltu rahoitusleasingosimukseksi. Vuokrasopimus on päättynyt 31.3.2017.

## 12. Sijoituskiinteistöt

Martelalla ei ole sijoituskiinteistöjä 31.12.2018. Tilinpäätös 31.12.2017 sisälsi Kiinteistö Oy Ylähangan maa-alueen, joka myytiin tilikauden 2018 aikana.

## 13. Rahoitusvarojen ja -velkojen kirjanpitoarvot arvostus ryhmittäin

(1 000 eur)	Jaksotettuun hankintamenoon kirjattavat rahoitusvarat	Käypään arvoon tulosvaikutteisesti arvostetut rahoitusvarat	Jaksotettuun hankintamenoon kirjattavat rahoitusvelat	Tase-erien kirjanpitoarvot	Käypä arvo	Hierarkia-taso	Liite
<b>2018 Tase-erät</b>							
<b>Pitkäaikaiset rahoitusvarat</b>							
Muut rahoitusvarat		8		8	8	2	
<b>Lyhytaikaiset rahoitusvarat</b>							
Myyntisaamiset ja lainasaamiset	17 153			17 153	17 153	2	16
Kirjanpitoarvo arvostusryhmittäin	17 153	8		17 161	17 161		
<b>Pitkäaikaiset rahoitusvelat</b>							
Korolliset velat			3 956	3 956	3 956	2	19
<b>Lyhytaikaiset rahoitusvelat</b>							
Korolliset velat			6 319	6 319	6 319	2	19
Ostovelat ja muut velat			11 363	11 363	11 363	2	21
<b>Kirjanpitoarvo arvostusryhmittäin</b>			<b>21 638</b>	<b>21 638</b>	<b>21 638</b>		
	<b>Lainat ja muut saamiset</b>	<b>Myytävikissä olevat rahoitusvarat</b>	<b>Jaksotettuun hankintamenoon kirjattavat rahoitusvelat</b>	<b>Tase-erien kirjanpitoarvot</b>	<b>Käypä arvo</b>	<b>Hierarkia-taso</b>	<b>Liite</b>
<b>2017 Tase-erät</b>							
<b>Pitkäaikaiset rahoitusvarat</b>							
Muut rahoitusvarat		53		53	53	2	
<b>Lyhytaikaiset rahoitusvarat</b>							
Myyntisaamiset ja lainasaamiset	23 714			23 714	23 714	2	16
Kirjanpitoarvo arvostusryhmittäin	23 714	53		23 767	23 767		
<b>Pitkäaikaiset rahoitusvelat</b>							
Korolliset velat			6 206	6 206	6 206	2	19
<b>Lyhytaikaiset rahoitusvelat</b>							
Korolliset velat			7 065	7 065	7 065	2	19
Ostovelat ja muut velat			11 784	11 784	11 784	2	21
<b>Kirjanpitoarvo arvostusryhmittäin</b>			<b>25 055</b>	<b>25 055</b>	<b>25 055</b>		

Muut rahoitusvarat sisältää noteeraamattomia osakesijoituksia. Ne on arvostettu hankintameno, koska niiden käypää arvoa ei voi luotettavasti arvioida. Myyntisaamisten ja muiden kuin johdannaisiin perustuvien saamisten kirjanpitoarvojen arvioidaan vastaavan olennaisilta osin niiden käypää arvoa näiden saamisten lyhyen maturiteetin vuoksi. Velkojen kirjanpitoarvojen arvioidaan vastaavan käypää arvoa. Korkotaso ei ole olennaisesti muuttunut. Ostovelkojen ja muiden korottomien velkojen kirjanpitoarvojen arvioidaan vastaavan myös käypää arvoa. Diskonttauksen vaikutus ei ole olennainen. Jokaisesta rahoitusvarojen ja -velkojen luokasta on esitetty lisätietoja taulukossa ilmoitetun liitenumeron mukaisesti. Käypään arvoon arvostettavat omaisuuserät ja velat sekä erät, joista esitetään tilinpäätöksessä käypä arvo, jaetaan kolmeen tasoon käypien arvojen hierarkiassa. Käypien arvojen hierarkiatasot perustuvat arvostamisessa käytettyjen tietojen lähteeseen seuraavasti:

**Taso 1:** Käyvät arvot perustuvat täysin samanlaisten omaisuuserien tai velkojen noteerattuihin (oikaisemattomiin) hintoihin, eli julkisiin noteerauksiin toimivilla markkinoilla.

**Taso 2:** Käyvät arvot perustuvat merkittävilta osin muihin syöttötietoihin kuin tason 1 noteerattuihin hintoihin, eli esim. rahavirtojen diskontaukseen sekä arvonmääritysmalleihin, joiden syöttötiedot kuitenkin perustuvat merkittävilta osin havainnoitavissa oleviin markkinatietoihin.

**Taso 3:** Tälle tasolle luokitelluille omaisuus- ja velkaerille ei ole saatavilla luotettavaa markkinälähdettä ja näin ollen käyvät arvot eivät perustu markkinatietoihin, vaan merkittävilta osin johdon arvioihin ja niiden käyttöön yleisesti hyväksytyissä arvostusmalleissa.

### IFRS 9:n soveltamisen aiheuttamat rahoitusvarojen luokittelumuutokset

(1 000 eur)	Luokittelu IAS 39	Käypään arvoon tulosvaikutteisesti arvostetut rahoitusvarat	Luokittelu IFRS 9	Kirjanpitoarvo 31.12.2017	Kirjanpitoarvo 1.1.2018
Muut rahoitusvarat	Myytävikissä olevat rahoitusvarat			53	53
Myyntisaamiset ja lainasaamiset	Lainat ja muut saamiset	Jaksotettuun hankintamenoon kirjattavat rahoitusvarat		23714	23714



## 14. Laskennalliset verosaamiset ja -velat

(1 000 eur)

Laskennallisten verojen muutokset vuoden 2018 aikana	1.1.2018	Kirjattu tuloslaskelmaan	Kirjattu muihin laajan tuloksen eriin	Kurssierot	31.12.2018
<b>Laskennalliset verosaamiset</b>					
Eläkevelvoitteet	84	0	-25	0	58
Muut väliaikaiset erot	58	5	0	0	64
<b>Yhteensä</b>	<b>142</b>	<b>5</b>	<b>-25</b>	<b>0</b>	<b>122</b>
<b>Laskennalliset verovelat</b>					
Siirtymähetkellä käypään arvoon arvostetuista rakennuksista	396	-66	0	0	330
Muut väliaikaiset erot	95	-43	0	0	53
<b>Yhteensä</b>	<b>491</b>	<b>-109</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>383</b>
<b>Laskennalliset verosaamiset ja -velat yhteensä</b>	<b>-350</b>	<b>113</b>	<b>-25</b>	<b>0</b>	<b>-261</b>

Laskennallisten verojen muutokset vuoden 2017 aikana	1.1.2017	Kirjattu tuloslaskelmaan	Kirjattu muihin laajan tuloksen eriin	Kurssierot	31.12.2017
<b>Laskennalliset verosaamiset</b>					
Eläkevelvoitteet	75	0	9	0	84
Muut väliaikaiset erot	69	-11	0	0	58
<b>Yhteensä</b>	<b>144</b>	<b>-11</b>	<b>9</b>	<b>0</b>	<b>142</b>
<b>Laskennalliset verovelat</b>					
Siirtymähetkellä käypään arvoon arvostetuista rakennuksista	462	-66	0	0	396
Muut väliaikaiset erot	115	-20	0	0	95
<b>Yhteensä</b>	<b>577</b>	<b>-86</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>491</b>
<b>Laskennalliset verosaamiset ja -velat yhteensä</b>	<b>-433</b>	<b>75</b>	<b>9</b>	<b>0</b>	<b>-350</b>

Laskennallisia verosaamisia ei ole kirjattu verotuksellisista tappioista, joita ei todennäköisesti voida hyödyntää tulevaisuudessa verotettavaa tuloa vastaan. Tällaisia tappioita oli 2018 tulokset huomioon otettuna n. 15,3 meur (2017: 15,2 meur).

Näillä vahvistetuilla tappioilla ei tämänhetkisten tietojen mukaan ole vanhentumisaikaa.

## 15. Vaihto-omaisuus

(1 000 eur)	1.1.–31.12.2018	1.1.–31.12.2017
Aineet ja tarvikkeet	7 037	6 782
Keskeneräiset tuotteet	1 100	960
Valmiit tuotteet	407	1 122
<b>Yhteensä</b>	<b>8 544</b>	<b>8 863</b>

Vaihto-omaisuuden arvoa on alennettu epäkurantoin omaisuuden osalta -362 teur (-392 teur 2017).

Vaihto-omaisuuden arvostuksessa tarkastellaan hyödykkeiden kuranttiutta sekä niiden käytettävyyttä voimassa olevan myynnin tuoteportfolion tuotteisiin. Mikäli myynnin tuoteportfolio ei enää sisällä tuotteita, joihin hyödykettä käytetään, kirjataan niiden osalta arvonalentumistappio. Mikäli tuote on vielä myytävissä, mutta sille on tehty päätös myynnin lopettamista, kirjataan sen osalta arvonalentumistappio, joka on suuruudeltaan puolet hyödykkeen arvosta.

## 16. Lyhytaikaiset myyntisaamiset ja muut saamiset

(1 000 eur)	1.1.–31.12.2018	1.1.–31.12.2017
<b>Myyntisaamiset</b>	<b>17 153</b>	<b>23 682</b>
<b>Lainasaamiset</b>	<b>0</b>	<b>32</b>
<b>Siirtosaamiset</b>		
Henkilöstökuluista	150	218
Menoennakoista	2 023	3 083
<b>Siirtosaamiset yhteensä</b>	<b>2 173</b>	<b>3 301</b>
<b>Saamiset yhteensä</b>	<b>19 326</b>	<b>27 015</b>

## 17. Omaa pääomaa koskevat liitetiedot

### Osakepääoma

Maksettu kauppakisteriin merkitty osakepääoma on 7 000 000 eur. Yhtiöjärjestyksen mukainen enimmäispääoma on 14 000 000 eur ja vähimmäispääoma on 3 500 000 eur. Osakkeen kirjanpidollinen vasta-arvo on 1,68 eur. K-osakkeilla on yhtiökokouksessa 20 ääntä ja A-osakkeilla 1 ääni. Molemmilla osakesarjoilla on samat osinko-oikeudet.

Osakepääoman muutokset	Ulkona olevien osakkeiden lukumäärä kpl	Osakepääoma	Ylikurssi-rahasto	Omat osakkeet	Omat osakkeet, Osakepalkkiojärjestelmä	Yhteensä
<b>1.1.2017</b>	<b>4 108 454</b>	<b>7 000</b>	<b>1 116</b>	<b>-502</b>	<b>0</b>	<b>7 614</b>
Osakepalkkiojärjestelmää varten hankitut osakkeet*						
Luovutetut osakkeet*	35 110			374		374
Palautuneet osakkeet						
Osakeanti						
<b>31.12.2017</b>	<b>4 143 564</b>	<b>7 000</b>	<b>1 116</b>	<b>-128</b>	<b>0</b>	<b>7 988</b>
Osakepalkkiojärjestelmää varten hankitut osakkeet*						
Luovutetut osakkeet*	0			0		0
Palautuneet osakkeet	-1 046					
Osakeanti						
<b>31.12.2018</b>	<b>4 142 518</b>	<b>7 000</b>	<b>1 116</b>	<b>-128</b>	<b>0</b>	<b>7 988</b>

Martela Oyj omistaa 13 082 kpl A-sarjan osaketta. Omista osakkeista 12 036 kappaletta on ostettu 10,65 euron keskihintaan ja 1 046 kappaletta on siirretty yhtiökokouksen 13.3.2018 tekemällä päätöksellä yhteistiltä yhtiön omalle arvo-osuustilille. Omien osakkeiden määrä on 0,31 % kaikista osakkeista ja 0,08 % kaikista äänistä.

\*Osakepalkkiojärjestelmään liittyvien osakkeiden hankinta ja järjestelmän hallinnointi on ulkoistettu ulkopuoliselle palveluntuottajalle.

Oman pääoman muuntoerot sisältävät ulkomaisten yksikköjen tilinpäätösten muuntamisesta syntyneet muuntoerot ja ulkomaisiin yksikköihin tehtyjen sijoitusten muuntoerot. Muut rahastot koostuvat vararahastoista.

Ylikurssirahasto on aiemman osakeyhtiölain mukainen rahasto. Voimassa olevan osakeyhtiölain mukaan (1.9.2006 alkaen) se kuuluu sidottuun omaan pääomaan eikä ylikurssirahastoa ole mahdollista enää kerryttää. Ylikurssirahastoa voidaan alen-taa osakepääoman alentamista koskevien säännösten mukaisesti ja ylikurssirahastoa voidaan käyttää rahastokorotuksena osakepääoman korottamiseen. Omien osakkeiden hankintameno vähennetään omasta pääomasta (ml. ao. transaktiomenot).

Konsernin emoyhtiön voitonjakokelpoiset varat 31.12.2018 ovat yhteensä 27 699 teur.

## 18. Osakeperusteiset maksut

### Osakepalkkiojärjestelmä 2017–2018 ja 2019 –2020

Osakepalkkiojärjestelmässä on kaksi kahden vuoden ansaintajaksoa, kalenterivuodet 2017–2018 ja 2019 –2020. Yhtiön hallitus päättää järjestelmän ansaintakriteerit ja kullekin kriteerille asetettavat tavoitteet ansaintajakson alussa. Järjestelmän kohderyhmään ansaintajaksolla 2017–2018 ja 2019–2020 kuuluvat konsernin johtoryhmän jäsenet. Järjestelmän mahdollinen palkkio ansaintajaksolta 2017–2018 perustuu konsernin liikevoittoon ja ansaintajaksolla 2019–2020 liikevaihtoon ja -tulokseen. Ansaintajaksolta 2017–2018 ei makseta palkkioita. Mahdollinen palkkio ansaintajaksolta 2019–2020 maksetaan yhdessä erässä vuonna 2021 osakkeina ja rahaosuutena. Rahaosuudella pyritään kattamaan palkkiosta avainhenkilölle aiheutuvia veroja ja veronluonteisia maksuja. Palkkiona maksettuja osakkeita rasittaa luovutusrajoitus 30.4.2022 saakka.

### Ohjelma Osakekannustinjärjestelmä 2017–2018, 2019–2020

Tyyppi	Osake		
	Ansaintajakso 2017	Ansaintajakso 2017–2018	Ansaintajakso 2019–2020
Instrumentti			
Liikkeeseenlaskupäivä	15/12/2016	15/12/2016	13/12/2018
Osakkeiden maksimimäärä, kpl	100 000	100 000	100 000
Osinko-oikaisu	Ei	Ei	Ei
Alkuperäinen allokaatiopäivä	15.12.2016	15.12.2016	13.12.2018
Ansaintajakso alkaa, pvm	1.1.2017	1.1.2017	1.1.2019
Ansaintajakso päättyy, pvm	31/12/2017	31/12/2018	31/12/2020
Osakkeiden vapautuminen, pvm	15/04/2018	30/04/2019	30/04/2021
Oikeuden syntymäehdot	Liiketulos	Liiketulos	Liikevaihto ja -tulos
Enimmäisvoimassaoloaika, vuotta	1,3	2,3	2,3
Jäljellä oleva juoksuaika, vuotta	0,3	2,3	2,3
Henkilöitä tilikauden päättyessä	6	6	5
Toteutustapa	Käteinen ja osake	Käteinen ja osake	Käteinen ja osake

Tilikauden tapahtumat 2018	Ansaintajakso 2017–2018	Ansaintajakso 2019–2020	Yhteensä
<b>1.1.2018</b>			
Kauden alussa ulkona olevat	88 000	0	88 000
<b>Muutokset kauden aikana</b>			
Kaudella myönnettyt	0	92 000	92 000
Kaudella vapautuneet	36 200		36 200
Toimitetut	0		0
Kauden lopussa ulkona olevat	51 800	92 000	143 800

### Osakekannustinjärjestelmän 2017–2018 vaikutus tilikauden tulokseen ja taloudelliseen asemaan Yhteensä

Tilikauden kulut, osakeperusteiset maksut	- 165 197
Osakeperusteisista maksuista kirjattu velka 31.12.2017	0

IFRS 2:n mukaan osakeperusteiset kannustinjärjestelmät tulee arvostaa käypään arvoon myöntämishetkellä ja kirjataan kuluksi oikeuden syntymisajanjakson kuluessa. Osakepalkkio kirjataan kokonaisuudessaan omaan pääomaan. Osakeperusteisen maksun käypä arvo palkkion myöntämishetkellä oli yhtiön osakkeen kurssi.

## 19. Rahoitusvelat

(1 000 eur)	1.1.–31.12.2018	1.1.–31.12.2017
<b>Pitkäaikainen</b>		
Pankkilainat	3 829	6 127
Rahoitusleasingvelat	127	79
<b>Yhteensä</b>	<b>3 956</b>	<b>6 206</b>
<b>Lyhytaikainen</b>		
Pankkilainat	6 156	6 952
Eläkelainat	0	0
Rahoitusleasingvelat	162	113
<b>Yhteensä</b>	<b>6 319</b>	<b>7 065</b>

Konsernin pankkilainat ovat vaihtuva- ja kiinteäkorkoisia. Konsernin lainojen keskimääräinen korkoprosentti on 1,9 % (2,0 % 2017). Lainojen lyhennysosuudet esitetään tarkemmin liitetietokohdassa 22 Rahoitusriskien hallinta.

Yhtiön käytössä oleviin pankkiluottoihin liittyy nettovelkojen ja EBITDA:n (käyttökate) suhteeseen sekä omavaraisuusasteeseen sidottu kovenantti. Nettovelkojen suhde EBITDA:aan saa olla enintään 4,0 ja omavaraisuusasteen tulee olla vähintään 30 %. Tunnuslukua laskettaessa nettovelat lasketaan tarkasteluhetken arvoon ja EBITDA lasketaan neljän edeltävän vuosineljänneksen summana. Jos Martela rikkoo tämän kovenantin, erääntyvät luotot heti takaisinmaksettavaksi, ellei Martela saa korjatuksi tunnusluvun arvoa seuraavalla neljänneksellä tai rahoittajat luovu oikeudestaan eräännyttää luottoja. 31.12.2018 kovenanttietiedon alaisena oli yhteensä 10,0 miljoonaa euroa ja Martela täyttää kovenanttietiedot.

Pankkilainojen ja eläkelainojen vakuutena on kiinteistökiinnityksiä ja rahoituslaitosten antamia takauksia sekä vähäiseltä osin pantattuja osakkeita, jotka kohdistuvat yhtiön omistamiin asunto-osakkeisiin.

Katso liitetiedosta 24 lisätietoja annetuista panteista ja vastuusitoumuksista.

Rahoitusleasingvelkojen erääntymisajat	1.1.–31.12.2018	1.1.–31.12.2017
<b>Rahoitusleasingvelat - vähimmäisvuokrien kokonaismäärä</b>		
Yhden vuoden kuluessa	169	120
Yli vuoden kuluessa ja enintään viiden vuoden kuluttua	132	82
Yli viiden vuoden kuluttua	0	0
<b>Yhteensä</b>	<b>301</b>	<b>202</b>
<b>Rahoitusleasingvelat - vähimmäisvuokrien nykyarvo</b>		
Yhden vuoden kuluessa	162	113
Yli vuoden kuluessa ja enintään viiden vuoden kuluttua	127	79
Yli viiden vuoden kuluttua	0	0
<b>Yhteensä</b>	<b>290</b>	<b>192</b>
<b>Kertymätön rahoituskulu</b>	<b>12</b>	<b>10</b>

Rahoitusleasingvelkojen keskikorko oli vuonna 2018 3,5 % ja vuonna 2017 3,8 %.

Ei rahavirtavaikutteiset muutokset	31.12.2017	Rahavirrat	Siirto ryhmien välillä	Muu muutos	31.12.2018
Pitkäaikaiset velat yhteensä	6 206	0	-2 250	0	3 956
Lyhytaikaiset velat yhteensä	7 065	-2 984	2 250	-13	6 319
<b>Kokonaisvelat rahoitustoiminnoista</b>	<b>13 271</b>	<b>-2 984</b>	<b>0</b>	<b>-13</b>	<b>10 275</b>



## 20. Eläkevelvoitteet

Martelan etuus pohjaiset eläkejärjestelyt koskevat Suomen toimintoja. Järjestelyt on hoidettu vakuutusyhtiöiden kautta. Järjestelyt ovat osittain rahastoituja.

Eläkevelvoitteena esitetään vakuutetuille annettu lupaus ja omaisuuksien vakuutusyhtiöiden vastuulla oleva osuus tästä velvoitteesta. Koska järjestelyihin liittyvät varat ovat osa kyseisten vakuutusyhtiöiden varoja, ne eivät ole eriteltävissä Martelan konsernitilinpäätöksessä.

Vakuutusjärjestelyissä varojen määrä lasketaan käyttäen samaa diskonttauskorkoa kuin eläkevelvoitetta määritettäessä, jolloin diskonttauskoron muutos ei aiheuta merkittävää riskiä. Myöskään elinikäodotteen kasvu ei aiheuta merkittävää riskiä Martelalle, sillä vakuutusyhtiöt kantavat suurimman osan elinikäodotteen kasvun vaikutuksesta.

Eläkkeet on kiinnitetty vuoden 2016 tasoon, ja tämä on otettu huomioon laskelmissa.

(1 000 eur)

**Etuuspohjainen nettovelka ja sen osatekijät ovat muuttuneet tilikauden aikana seuraavasti:**

	Etuuspohjaisen veloitteen nykyarvo		Järjestelyyn kuuluvien varojen käypä arvo		Etuuspohjainen nettovelka	
	2018	2017	2018	2017	2018	2017
<b>1.1.</b>	<b>3 002</b>	<b>4 037</b>	<b>-2 588</b>	<b>-3 667</b>	<b>416</b>	<b>371</b>
<b>Kirjattu tulosvaikutteisesti</b>						
Kauden työsuorituksen perustuva meno	167	170			167	170
Aiempaan työsuorituksen perustuva meno	0	-1 400	0	1 400		
Korkokulu tai -tuotto	48	72	-43	-67	5	5
	<b>216</b>	<b>-1 158</b>	<b>-43</b>	<b>1 333</b>	<b>173</b>	<b>175</b>
<b>Kirjattu muihin laajan tuloksen eriin</b>						
Uudelleen määrittämisestä johtuvat erät:						
Väestötilastollisten oletusten muutoksista johtuva voitto (-) tai tappio (+)	0	0			0	
Taloudellisten oletusten muutoksista johtuvat vakuutusmatemaattiset voitot (-) ja tappiot (+)	-114	186			-114	186
Kokemuserusteiset voitot (-) tai tappiot (+)	-94	216			-94	216
Järjestelyyn kuuluvien varojen tuotto lukuun ottamatta korkokuluun tai -tuottoon sisältyviä eriä (+/-)			95	-130	95	-130
	<b>-208</b>	<b>401</b>	<b>95</b>	<b>-130</b>	<b>-112</b>	<b>272</b>
<b>Muut erät</b>						
Työnantajan maksusuoritukset (+)	-49	-279	-133	-124	-182	-402
	<b>-49</b>	<b>-279</b>	<b>-133</b>	<b>-124</b>	<b>-182</b>	<b>-402</b>
<b>31.12.</b>	<b>2 961</b>	<b>3 002</b>	<b>-2 669</b>	<b>-2 588</b>	<b>294</b>	<b>416</b>

Konserni ennakoii maksavansa etuus pohjaisiin järjestelyihin tilikaudella 2019 yhteensä 141 tuhatta euroa.

### Herkkyyshanalyysit

Seuraava taulukko kuvaa merkittävimpien vakuutusmatemaattisten oletusten muutosten vaikutuksia etuus pohjaiseen eläkevelvoitteeseen ja järjestelyihin liittyviin varoihin.

	Etuuspohjaisen veloitteen nykyarvo	Järjestelyyn kuuluvien varojen käypä arvo
Käytetyn oletuksen muutoksen vaikutus		oletus kasvaa
Diskonttauskorko (0,5 prosenttiyksikön muutos)		-8,8 %
Palkkojen nousu (0,5 prosenttiyksikön muutos)		N/A
Kuolevuus (5 prosenttiyksikön muutos)		-1,1 %
		-1,9 %

Järjestelyjen duraation painotettu keskiarvo on 19,0 vuotta.

## 21. Lyhytaikaiset velat

(1 000 eur)	1.1.–31.12.2018	1.1.–31.12.2017
Saadut ennakot	2 036	997
Ostovelat	8 612	8 503
<b>Yhteensä</b>	<b>10 649</b>	<b>9 501</b>
<b>Siirtovelat</b>		
Henkilöstökulujen siirtovelat	3 917	3 756
Korot	18	14
Rojallit	141	190
Menojäämät	2 636	2 753
Muu siirtovelat	11	5
<b>Siirtovelat yhteensä</b>	<b>6 723</b>	<b>6 719</b>
Muut lyhytaikaiset velat	2 733	3 266
<b>Muut velat</b>	<b>2 733</b>	<b>3 266</b>
<b>Lyhytaikaiset velat yhteensä</b>	<b>20 105</b>	<b>19 486</b>

## 22. Rahoitusriskien hallinta

Rahoitusriskellä tarkoitetaan odottamattomia poikkeamia yhtiön tuloksessa ja rahavirroissa, jotka johtuvat valuuttakurssista, maksuvalmiudesta, asiakkaan maksukyvyistä, sijoituksista sekä koroista. Rahoitusriskien hallinnan tavoitteena on varmistaa yhtiölle riittävä rahoitus kustannustehokkaasti ja vähentää rahoitusmarkkinoiden muutosten haitallisia vaikutuksia konsernin tulokseen ja varallisuuteen. Riskienhallinnan yleiset periaatteet hyväksyy hallitus ja rahoitusriskien käytännön toteutuksesta vastaa konsernin emoyhtiön taloushallinto.

### Markkinariski

Markkinariski koostuu seuraavista kolmesta riskistä: valuuttariski, korkoriski ja hintariski. Niistä johtuvat valuuttakurssien, markkinakorkojen tai markkinahintojen vaihtelut voivat aiheuttaa muutoksen rahoitusinstrumenttien käyvissä arvoissa ja tulevaisuudessa rahavirroissa ja siten näillä muutoksilla voi olla vaikutusta konsernin tulokseen ja taseeseen. Konserni ei sovelle IAS 39:n mukaista suojauslaskentaa.

### Valuuttariski

Konsernilla on toimintaa Suomessa, Ruotsissa, Norjassa ja Puolassa ja se altistuu valuuttariskeille, joita syntyy konsernin sisäisestä kaupasta, viennistä ja tuonnista, ulkomaisten tytäryhtiöiden rahoituksesta sekä valuuttamääräisistä omista pääomista. Transaktioriski syntyy ulkomaan rahan määräisistä tulevista kassavirroista. Translaatoriski toteutuu, kun emoyhtiön ulkomaisiin tytäryhtiöihin sijoittamien pääomien, vuositulosten ja lainojen arvot muuttuvat valuuttakurssivaihtelujen seurauksena.

### Transaktioriski

Merkittävimmät kaupalliset valuutat ovat EUR, SEK, NOK ja PLN. Valuuttojen SEK, NOK ja PLN valuuttaposisioita tarkastellaan pääsääntöisesti puolen vuoden tähtäimellä. Konsernin politiikkana on suojata ennakoitujen tulojen ja menojen yhteensovittamisen jälkeen jäljelle jäävää nettopositiota tarvittaessa. Suojausinstrumentteina käytetään pääsääntöisesti 3–12 kuukauden pituisia valuuttatermiinejä. Konserni ei sovelle suojauslaskentaa. Konserni ei ole suojannut transaktioriskiä tilikausien 2017 ja 2018 aikana.

### Translaatoriski

Merkittävimmät translaatoriskit aiheutuvat Ruotsissa, Puolassa ja Venäjällä sijaitsevien tytäryhtiöiden pääomista ja lainoista emoyhtiöltä. Yhtiö suojautuu tarvittaessa translaatoriskiltä käyttämällä valuuttalainoja ja -optioita.

Valuuttariskin suojauspäätökset perustuvat kunkin valuutan arvioituaan vaikutukseen konsernin tulokseen, kassavirtaan, omaan pääomaan sekä suojauskustannukseen.

Seuraavassa taulukossa on esitetty rahoitusinstrumenttiryhmittäin ja valuutoittain altistuminen valuuttariskille.

#### Altistuminen transaktioriskille rahoitusinstrumenttiryhmittäin ja valuutoittain 31.12.2018 (1 000 eur)

	EUR	SEK	PLN	NOK
Myyntisaamiset	0	1 361	0	990
Ostovelat	-21	115	0	-19
<b>Yhteensä</b>	<b>-21</b>	<b>1 476</b>	<b>0</b>	<b>971</b>

#### Altistuminen transaktioriskille rahoitusinstrumenttiryhmittäin ja valuutoittain 31.12.2017 (1 000 eur)

	EUR	SEK	PLN	NOK
Myyntisaamiset	-548	8 707	1 360	2 161
Ostovelat	-1 307	-215	-18	-1
<b>Yhteensä</b>	<b>-1 855</b>	<b>8 491</b>	<b>1 342</b>	<b>2 160</b>

Muiden valuuttojen vaikutus on vähäinen.

### Herkkyyshanalyysi transaktioriskille

Seuraavassa taulukossa on esitetty, miten 10 %:n valuuttakurssimuutos myyntisaamisissa ja ostovelouissa 31.12. vaikuttaisi keskimäärin konsernin tulokseen ennen veroja ja pääomaan 2018 (2017). Laskelma perustuu oletukseen siitä, että kaikki muut muuttujat pysyvät samoina.

Herkkyyshanalyysi transaktioriskille (teur)	Vaikutus omaan pääomaan	Vaikutus tulokseen
<b>31.12.2018</b>		
EUR		+/- 2
SEK	0	+/- 148
PLN	0	+/- 0
NOK	0	+/- 97
<b>31.12.2017</b>		
EUR	0	+/- 186
SEK	0	+/- 849
PLN	0	+/- 134
NOK	0	+/- 216

### Korkoriski

Konsernin korkoriski liittyy lähinnä konsernin lainasalkkuun. Lainojen duraatio on välillä 1–5 vuotta. Konserni voi ottaa lainaa joko kiinteäkorkoisena tai vaihtuvakorkoisena ja käyttää koronvaihtosopimuksia.

Konserni sijoittaa ylimääräiset varat lyhytaikaisiin pankkitalletuksiin yhteistyöpankeissa sekä likvideihin alhaisen riskin korkorahastoihin, jotka perustuvat valtioiden velkasitoumuksiin ja yritystodistuksiin.

Sijoituksia voidaan tehdä korkorahastoihin, joiden arvot määräytyvät toimivilla markkinoilla julkaistujen hintanoteerauksien pohjalta. Nämä käyvän arvon muutokset kirjataan tilinpäätöksen yhteydessä tuloslaskelmaan.

Seuraavassa taulukossa esitetään konsernin rahoitusinstrumenttien jako kiinteäkorkoiseen ja vaihtuvakorkoiseen tilinpäätöspäivänä.

Rahoitusinstrumentit (1 000 eur)	31.12.2018	31.12.2017
<b>Kiinteäkorkoinen</b>		
Rahoitusvelat ml. johdannaiset	290	192
<b>Vaihtuvakorkoinen</b>		
Rahoitusvelat	9 985	13 079
<b>Yhteensä</b>	<b>10 275</b>	<b>13 271</b>

### Herkkyyshanalyysi korkoriskille

1 %:n koronnousun muutosvaikutus tulokseen ennen veroja ja pääomaan tilinpäätöspäivänä 31.12. Koronlaskulla olisi ollut samansuuruinen päinvastainen vaikutus.

Herkkyyshanalyysi korkoriselle (1 000 eur)	Vaikutus omaan pääomaan	Vaikutus tulokseen
<b>31.12.2018</b>		
Rahoitusvelat		
Vaihtuvakorkoiset rahoitusinstrumentit	0	-100
<b>31.12.2017</b>		
Rahoitusvelat		
Vaihtuvakorkoiset rahoitusinstrumentit	0	-131

### Hintariski

Rahoitusvaroihin kuuluviin myytävissä oleviin osakkeisiin ei arvioida liittyvän hintariskiä jälleenmyynnistä. Näiden kirjanpitoarvo on alkuperäinen hankintahinta ja niiden myyntihinta tilikauden päättymispäivänä on arvioitu korkeammaksi kuin ostohinta. Osakkeet ovat noteeraamattomia ja niitä ei arvosteta käypään arvoon.

### Luottoriski

Luottoriski syntyy siitä mahdollisuudesta että vastapuoli jättää sopimuksen mukaiset maksuvelvoitteensa täyttämättä. Riskin suuruus määräytyy näin ollen vastapuolen luottokelpoisuuden mukaan. Luottoriskin hallinnan tavoitteena on minimoida tappiot, jotka syntyvät vastapuolen jättäessä velvoitteensa suorittamatta.

Konsernin rahoituspolitiikassa määritellään asiakkaiden, sijoitustransaktioiden ja johdannaissopimusten vastapuolten luottokelpoisuusvaatimukset sekä sijoituspolitiikka. Konserniyhtiöiden myyntisaatavien kierto ja ikärakenne raportoidaan kuukausittain ja sitä seurataan mm. emoyhtiön taloushallinnon toimesta.

Martelan hallitus vahvistaa luottoriskien hallinnan periaatteet. Riskienhallinta toimii organisaatiolle myönnettyjen valtuuksien kautta.

Yhtiön myynti- ja muihin saamisiin liittyviä luottoriskejä minimoidaan lyhyillä maksuehdoilla, tehokkailla perintätoimilla ja huomioimalla vastapuolen luottokelpoisuus. Hankintasopimusta käytetään silloin kun asiakasyritys on tuntematon ja siitä saatavat luottotiedot eivät ole riittävät. Hankintasopimuksella tarkoitetaan tässä yhteydessä sopimusta, jolla varmistetaan tilauksesta syntyvät saatavat pidättämällä omistusoikeus Martelalla, kunnes asiakas on maksanut kauppahinnan kokonaisuudessaan.

Hankintasopimusta käytetään vain kotimaan kaupassa. Asiakkaalta voidaan myös vaatia ennakkomaksu ennen myytyjen tuotteiden luovuttamista, mikäli se katsotaan tarpeelliseksi asiakkaaseen liittyvä potentiaalinen luottoriski huomioon ottaen. Vastapuolelle voidaan myös myöntää luottolimiittejä. Vanhojen asiakkaiden luottokelpoisuutta seurataan säännöllisesti maksukäyttäytymishistoriaa sekä luottoluokituksia avuksi käyttäen.

Asiakkaan luottokelpoisuuden perusteella voidaan joiltakin asiakkailta vaatia vakuuksia ja esimerkiksi viennissä voi tulla kysymykseen vahvistettu peruuttamaton remburssi.

Rahoitusvarojen kirjanpitoarvo vastaa luottoriskien maksimimäärää.

Rahoitusvarojen luottoriskin maksimimäärä tilinpäätöspäivänä 31.12. on esitetty alla olevassa taulukossa:

Rahoitusvarojen luottoriskin maksimimäärä (1 000 eur)	2018	2017
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahavarat	8	53
Myyntisaamiset ja lainasaamiset	17 153	23 714
Rahavarat	10 594	7 283
<b>Yhteensä</b>	<b>27 754</b>	<b>31 050</b>

Konsernin myyntisaamisten ikäjakauma tilinpäätöspäivänä 31.12 on esitetty seuraavassa taulukossa:

Myyntisaamisten ikäjakauma (1 000 eur)	2018	sis. luottotappiovaraus	2017	sis. luottotappiovaraus
Erääntymättömät	14 037	69	15 433	0
Erääntynyt 1–30 päivää	2 116	30	3 374	0
Erääntynyt 31–60 päivää	390	6	792	0
Erääntynyt yli 60 päivää	609	739	4 082	787
<b>Yhteensä</b>	<b>17 153</b>	<b>844</b>	<b>23 682</b>	<b>787</b>

Luottotappiovarauksen määrittäminen muuttui IRFS 9:n käyttöönoton myötä.

Myyntisaatavien arvoon tehdään luottotappiovaraus seuraavasti, ellei suoritus saatavista ole erittäin todennäköistä: erääntymättömät saatavat 0,5 %, 0–6 kk erääntyneet 2 %, 6–12 kk erääntyneet 10 %, 12–24 kk erääntyneet 50 % ja yli 24 kk erääntyneet 100 %. Vuonna 2017 yli 180 päivää erääntyneiden myyntisaatavien arvosta vähennettiin puolet.

Myyntisaamisten luottoriskin maksimimäärä tilinpäätöspäivänä 31.12. niiden maantieteellisen sijainnin mukaan.

Myyntisaamisten maantieteellinen aluejakauma (1 000 eur)	2018	2017
Suomi	12 926	11 324
Skandinavia	2 889	11 225
Euroopan maat	846	810
Muut alueet	491	323
<b>Yhteensä</b>	<b>17 153</b>	<b>23 682</b>

Myyntisaamisten luottoriskikeskittymät ovat vähäisiä.

Luottotappioita on kirjattu 2018 kuluksi -1 teur (-394 teur 2017) ja ne on esitetty muissa liiketoiminnan kuluissa.



### Maksuvalmiusriskit

Konsernissa pyritään jatkuvasti arvioimaan ja seuraamaan liiketoiminnan vaatiman rahoituksen määrää, jotta konsernilla olisi tarpeeksi likvidejä varoja toiminnan rahoittamiseksi ja erääntyvien lainojen takaisinmaksuun. Lisäksi konsernissa ylläpidetään jatkuvasti riittävät likvidit varat tehokkaiden kassanhallintaratkaisujen kuten kassareservin ja luottolimiittien avulla. Jälleenrahoitusriskiä hallitaan hajauttamalla lainojen ja luottolimiittien maturiteettia sekä käyttämällä rahoitustoiminnassa useita pankkeja.

Rahavarat kauden 2018 lopussa olivat 10 594 teur ja käyttämättömät luottolimitit 1 750 teur. Yhtiön arvion mukaan heikentynyt rahatilanne on tilapäistä ja johtuu uuden tietojärjestelmän käyttöönottoa seuranneesta asiakkaisiin ja laskutukseen liittyvien tietojen puutteellisuudesta, joka aiheutti laskutusviiveitä ja näkyi hitaampana myynnistä saatujen maksujen kertymisenä.

Sopimukseen perustuvat rahavirrat erääntyvät seuraavasti:	2019	2020	2021	2022	2023	Myöhemmin	Yhteensä	Tasearvo
Pankkilainat	6 156	743	86			3 000	9 985	9 985
Eläkelainat	0	0	0	0	0	0	0	0
Rahoitusleasingvelat	162	127	0	0	0	0	290	290
Ostovelat	8 612	0	0	0	0	0	8 612	8 612
Luottolimiitti, limiitin käyttö	0	0	0	0	0	0	0	0
Lainojen korko- ja takausmaksut	97	57	13		0	0	167	
<b>Rahoitusvelat yhteensä</b>	<b>15 028</b>	<b>927</b>	<b>99</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>3 000</b>	<b>19 054</b>	
Annetut takaukset*	5	0	14	0	0	0	19	
<b>Yhteensä</b>	<b>15 033</b>	<b>927</b>	<b>113</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>3 000</b>	<b>19 073</b>	

\*Emoyhtiön kolmannelle osapuolelle antamat takaukset tytäryhtiöiden vuokrista.

Rahavarat kauden 2017 lopussa olivat 7 283 teur ja käyttämättömät luottolimitit 2 700 teur.

Sopimukseen perustuvat rahavirrat erääntyvät seuraavasti:	2018	2019	2020	2021	2022	Myöhemmin	Yhteensä	Tasearvo
Pankkilainat	6 952	1 143	1 156	743	3 086	0	13 079	13 079
Eläkelainat	0	0	0	0	0	0	0	0
Rahoitusleasingvelat	113	79	0	0	0	0	192	192
Ostovelat	8 503	0	0	0	0	0	8 503	8 503
Luottolimiitti, limiitin käyttö	0	0	0	0	0	0	0	0
Lainojen korko- ja takausmaksut	133	97	57	13	0	0	300	
<b>Rahoitusvelat yhteensä</b>	<b>15 701</b>	<b>1 319</b>	<b>1 213</b>	<b>756</b>	<b>3 086</b>	<b>0</b>	<b>22 074</b>	
Annetut takaukset*	5	0	14	0	0	0	19	
<b>Yhteensä</b>	<b>15 706</b>	<b>1 319</b>	<b>1 227</b>	<b>756</b>	<b>3 086</b>	<b>0</b>	<b>22 093</b>	

\*Emoyhtiön kolmannelle osapuolelle antamat takaukset tytäryhtiöiden vuokrista.

### Pääomarakenteen hallinta

Konsernin tavoitteena pääomarakenteen hallinnassa on varmistaa tehokas pääomarakenne, joka varmistaa konsernin toimintaedellytykset pääomamarkkinoilla kaikissa olosuhteissa volatilisuudesta riippumatta. Yhtiön hallitus arvioi konsernin pääomarakennetta säännöllisesti. Konserni seuraa pääomarakenteensa kehitystä omavaraisuusasteella.

Omavaraisuusasteen laskentaavaa on esitetty seuraavassa taulukossa.

Omavaraisuusaste	31.12.2018	31.12.2017
Oma pääoma	18 791	22 625
Taseen loppusumma - saadut ennakot	47 959	55 442
<b>Omavaraisuusaste %</b>	<b>39,2</b>	<b>40,8</b>

## 23. Muut vuokrasopimukset

(1 000 eur)	31.12.2018	31.12.2017
Ei-purettavissa olevien muiden vuokrasopimusten perusteella maksettavat vähimmäisvuokrat		
Yhden vuoden kuluessa	2 847	2 851
Yli vuoden ja enintään viiden vuoden kuluttua	4 937	5 740
Yli viiden vuoden kuluttua	0	0
<b>Yhteensä</b>	<b>7 785</b>	<b>8 591</b>

Konserni on vuokrannut useat käyttämänsä toimistotilat. Vuokrasopimusten pituudet ovat yhdestä kymmeneen vuoteen ja normaalisti niihin sisältyy mahdollisuus jatkaa sopimusta alkuperäisen päättymispäivän jälkeen.

Vuoden 2018 tuloslaskelmaan sisältyy muiden vuokrasopimusten perusteella maksettuja vuokria - 4 029 teur (2017: - 3 929 teur).

## 24. Annetut pantit ja vastuusitoumukset

(1 000 eur)	31.12.2018	31.12.2017
<b>Velat, joiden vakuudeksi annettu kiinnityksiä</b>		
Pankkilainat ja eläkelainat	9 985	13 079
Annetut kiinteistökiinnitykset	7 565	7 565
Annetut yritysikiinnitykset	14 294	14 916
Pantatut osakkeet	0	4
<b>Vakuudeksi annetut kiinnitykset yhteensä</b>	<b>21 859</b>	<b>22 485</b>
<b>Muut annetut vakuudet</b>		
Takaukset vuokran vakuudeksi	308	243

## 25. Lähipiiritapahtumat

Martela-konsernin lähipiiriin kuuluvat toimitusjohtaja, hallituksen jäsenet ja konsernin johtoryhmä.

Yhtiön hallitus hallitus omistaa yhteensä 6,2 % osakkeista ja 14,0 % äänivallasta. Yhtiön toimitusjohtajalla oli 6 667 kpl Martela Oyj:n osakkeita.

Konsernin rakenne	Kotimaa	Omistus- osuus (%) 31.12.2018	Osuus ääni- vallasta (%) 31.12.2018	Myyntiyhtiö	Tuotanto- yhtiö
<b>Emoyhtiö</b>					
Martela Oyj	Suomi			x	x
<b>Tytärtyhtiöt</b>					
Kidex Oy	Suomi	100	100	x	x
Grundell Muuttopalvelut	Suomi	100	100	x	
Kiinteistö Oy Ylähanka	Suomi	100	100		
Martela AB, Nässjö	Ruotsi	100	100	x	
Aski Avvecklingsbolag AB, Malmö	Ruotsi	100	100		
Martela AS, Oslo	Norja	100	100	x	
Martela Sp.z o.o., Varsova	Puola	100	100	x	x

### Johdon työsuhde-etuudet

Konsernissa on määritetty johtoon kuuluviksi avainhenkilöiksi:

Emoyhtiön hallituksen jäsenet

Toimitusjohtaja

Konsernin johtoryhmä

Alla olevassa taulukossa esitetään johtoon kuuluvien avainhenkilöiden saamat työsuhde-etuudet. Työsuhde-etuuksista esitetyt tiedot ovat suoriteperusteisia. Työsuhteen päättymisen jälkeisinä etuuksina käsitellään vapaaehtoiset eläkejärjestelyt, jotka sisältävät sekä maksupohjaisia että etuuspohjaisia eläkejärjestelyitä.

(1 000 eur)	2018	2017
<b>Johdon työsuhde-etuudet</b>		
Palkat ja muut lyhytaikaiset työsuhde-etuudet	-1 337	-1 245
Osakeperusteiset etuudet	0	-1 123
	<b>-1 337</b>	<b>-2 368</b>
<b>Palkat ja palkkiot</b>		
Hallituksen jäsenet	-173	-166
Toimitusjohtaja	-262	-705
Konsernin johtoryhmän jäsenet (ei sis. toimitusjohtajan palkkaa)	-902	-1 497
<b>Yhteensä</b>	<b>-1337</b>	<b>-2 368</b>

Hallituksen jäsenille on maksettu palkkioita seuraavasti:	2018	2017
Andersson Minna ****	-20,4	-15,3
Komi Kirsi	-22	-21
Leskinen Eero	-22	-21
Martela Eero	-22	-21
Martela Heikki	-42,4	-40,8
Mellström Katarina ***	-16,5	0
Metsäranta Pinja**	0	-4,5
Närhinen Yrjö *	-5,5	-21
Vepsäläinen Anni	-22	-21
<b>Yhteensä</b>	<b>-172,8</b>	<b>-165,6</b>

\* hallituksessa Q1 2018 asti \*\* hallituksessa Q1 2017 asti

\*\*\* uusi jäsen Q1 2018 lähtien \*\*\*\* uusi jäsen Q2 2017 lähtien

Hallituksen jäsenyyteen perustuvia palkkioita ei makseta yhtiön palveluksessa oleville jäsenille.

Toimitusjohtajan palkat ja palkkiot ja eläkesitoumukset	2018	2017
Palkat ja palkkiot	-262	-705
Lakisääteinen TyEL palkoista ja palkkioista	-62	-162

#### Palkat ja palkkiot sisältävät myös osakepalkkiot

Nykyisellä toimitusjohtajalla irtisanomisaika on puolin ja toisin 6 kuukautta ja yhtiön puolesta tapahtuvan irtisanomisen johdosta toimitusjohtajalla on irtisanomisajan lisäksi oikeus 6 kuukauden palkkaa vastaavaan kertakorvaukseen.

Toimitusjohtajalla ja konsernin johdolla on käytössään pitkän aikavälin osakepohjainen kannustinjärjestelmä. Ohjelmassa on mahdollisuus saada palkkioina Martela Oyj:n A-sarjan osakkeita ansaintajaksoille asetettujen tavoitteiden saavuttamisesta. Ansaintajaksona on kalenterivuodet 2017–2018 yksittäin ja kumulatiivisesti. Osakepalkkiojärjestelmän perusteella maksettavat palkkiot maksetaan ansaintajaksojen päätyttyä osakkeiden ja rahan yhdistelmänä.

Osakepalkkiojärjestelmästä 2017–2018 kirjattiin 2017 tulokseen varauksena -165 teur, joka purettiin vuoden 2018 tulokseen.

Vuosien 2017 ja 2018 perusteella ei makseta osakepalkkiota.

Liitetietoja näistä palkitsemisjärjestelyistä on esitetty liitetiedossa 18 Osakeperäiset maksut.

## 26. Konsernin taloudellista kehitystä kuvaavat tunnusluvut

Martela-konserni 2014–2018		2018	2017	2016	2015	2014
Liikevaihto	meur	103,1	109,5	129,1	132,8	135,9
Liikevaihdon muutos	%	-5,9	-15,2	-2,8	-2,3	2,7
Vienti ja ulkomaan toiminnot	meur	17,0	22,3	33,1	35,9	47,8
suhteessa liikevaihtoon	%	16,5	20,4	25,6	27,0	35,1
Vienti Suomesta	meur	16,3	18,4	16,5	11,1	14,3
Bruttoinvestoinnit käyttöomaisuuteen	meur	1,7	2,2	2,9	0,7	1,7
suhteessa liikevaihtoon	%	1,6	2,1	2,2	0,5	1,3
Poistot	meur	2,6	2,6	2,9	3,4	3,7
Tutkimus ja kehitys	meur	1,9	2,0	1,9	2,1	2,8
Suhteessa liikevaihtoon	%	1,8	1,8	1,5	1,6	2,1
Henkilöstö keskimäärin		510	508	550	622	742
Henkilöstön muutos	%	0,4	-7,6	-11,6	-16,2	-3,6
Henkilöstö tilikauden lopussa		501	507	506	575	670
josta Suomessa		425	435	435	430	505

Kannattavuus		2018	2017	2016	2015	2014
Liikevoitto	meur	-2,1	0,3	6,2	4,1	0,2
suhteessa liikevaihtoon	%	-2,0	0,2	4,8	3,1	0,1
Voitto ennen veroja	meur	-2,5	0,0	5,6	3,4	-0,6
suhteessa liikevaihtoon	%	-2,4	0,0	4,4	2,5	-0,4
Tilikauden tulos *	meur	-2,4	-0,6	3,3	2,5	-0,7
suhteessa liikevaihtoon	%	-2,3	-0,6	2,6	1,9	-0,5
Liikevaihto/henkilö	teur	202,2	215,6	234,8	213,5	183,2
Oman pääoman tuotto (ROE)	%	-11,4	-2,7	13,9	11,6	-3,4
Sijoitetun pääoman tuotto (ROI)	%	-4,9	1,6	18,2	12,1	0,5

Rahoitus ja taloudellinen asema		2018	2017	2016	2015	2014
Taseen loppusumma	meur	50,0	56,4	56,2	56,0	54,2
Oma pääoma	meur	18,8	22,6	25,2	22,7	20,3
Korolliset nettovelat	meur	0,1	6,6	-4,8	3,8	6,8
Suhteessa liikevaihtoon	%	0,1	6,0	-3,7	2,8	5,0
Omavaraisuusaste	%	39,2	40,8	45,3	40,9	38,1
Nettovelkaantumisaste	%	0,7	29,0	-18,9	16,6	33,4
Liiketoiminnan kassavirta	meur	7,4	-7,6	11,7	3,9	6,2
Maksetut osingot	meur	1,3	1,5	1,0	0,4	0,0

\*Tilikauden tuloksessa huomioitu laskennallisen verovelan muutos.

## 27. Osakekohtaiset tunnusluvut

		2018	2017	2016	2015	2014
Tulos osaketta kohti	EUR	-0,57	-0,15	0,81	0,61	-0,18
Tulos osaketta kohti (laimennettu)	EUR	-0,57	-0,15	0,81	0,61	-0,18
Osakkeen nimellisarvo	EUR	1,68	1,68	1,68	1,68	1,68
Osinko	EUR	0,1*	0,32	0,37	0,25	0,10
Osinko/tulos osaketta kohti	%	-17,5	-208,4	45,80	41,20	-55,60
Efektiiivinen osinkotuotto	%	3,38	4,3	2,90	7,10	3,40
Oma pääoma osaketta kohti	EUR	4,54	5,47	6,13	5,54	5,02
A-osakkeen kurssi 31.12.	EUR	2,96	7,47	12,84	3,53	2,91
Osakkeiden osakeantioikaistu lukumäärä	tkpl	4 155,60	4 155,60	4 155,60	4 155,60	4 155,60
Osakkeiden keskimääräinen osakeantioikaistu lukumäärä	tkpl	4 155,60	4 155,60	4 155,60	4 155,60	4 155,60
Hinta/voittosuhte, P/E luku		-5,18	-48,64	15,90	5,80	-16,20
Osakkeiden markkina-arvo**	MEUR	12,26	30,95	52,75	14,40	11,90

\*Hallituksen ehdotus vuodeksi 2018.

\*\*K-osakkeiden arvona käytetty A-osakkeiden kurssia.

## Tunnuslukujen laskentakaavat

Tulos / osake	=	$\frac{\text{Emoyhtiön omistajille kuuluva tulos}}{\text{Osakkeiden osakeantikorjattu keskimääräinen kappalemäärä}}$
Hinta / voittosuhte (P/E)	=	$\frac{\text{Osakeantikorjattu kurssi tilikauden lopussa}}{\text{Tulos / osake}}$
Oma pääoma / osake, eur	=	$\frac{\text{Emoyhtiön omistajille kuuluva oma pääoma}}{\text{Osakkeiden osakeantikorjattu kappalemäärä tilikauden päättyessä}}$
Osinko / osake, eur	=	$\frac{\text{Tilikaudelta jaettu osinko}}{\text{Osakkeiden osakeantikorjattu lukumäärä tilikauden päättyessä}}$
Osinko / tulos, %	=	$\frac{\text{Osinko / osake} \times 100}{\text{Tulos / osake}}$
Efektiivinen osinkotuotto, %	=	$\frac{\text{Osakeantikorjattu osinko / osake} \times 100}{\text{Osakeantikorjattu kurssi tilikauden päättyessä}}$
Osakekannan markkina-arvo, eur	=	Kaikkien osakkeiden lukumäärä tilikauden päättyessä X osakkeen kurssi tilinpäätöspäivänä
Oman pääoman tuotto-%	=	$\frac{\text{Tilikauden tulos} \times 100}{\text{Oma pääoma (keskimäärin)}}$
Sijoitetun pääoman tuotto-%	=	$\frac{(\text{Tilikauden tulos ennen veroja} + \text{korkokulut} + \text{muut rahoituskulut}) \times 100}{\text{Taseen loppusumma} - \text{korottomat velat (keskimäärin)}}$
Omavaraisuusaste, %	=	$\frac{\text{Oma pääoma} \times 100}{\text{Taseen loppusumma} - \text{saadut ennakot}}$
Nettovelkaantumisaste, %	=	$\frac{\text{Korolliset velat-rahat, pankkisaamiset ja rahoitusarvopaperit} \times 100}{\text{Oma pääoma}}$
Henkilöstö keskimäärin	=	Keskiarvo kuukausien lopussa työssäolevan henkilöstön lukumääristä
Korolliset nettovelat	=	Korolliset velat - rahavarat ja muu likvidi rahoitusomaisuus

## 28. Osakkeet ja osakkeenomistajat

### Osakepääoma

Martela Oyj:n osakkeiden rekisteröity lukumäärä 31.12.2018 oli 4 155 600. Osakkeet jakautuvat A- ja K-osakkeisiin.

A-osakkeella on 1 ääni ja K-osakkeella on 20 ääntä yhtiökokouksessa. Molemmilla osakesarjoilla on samat osinko-oikeudet. Yhtiön enimmäispääoma on 14 000 000 eur ja vähimmäispääoma on 3 500 000 eur.

Martela Oyj:n osakkeet on liitetty arvo-osuusrekisteriin 10.2.1995. Osakkeiden vasta-arvo on 1,68 eur.

A-osakkeet noteerataan Nasdaq Helsingissä Pienet yhtiöt-listalla.

Osakekannan jakautuminen 31.12.2018	Lukumäärä kpl	Yhteensä eur	Osuus osakepää- omasta	Ääniä	Osuus äänistä %
K-osakkeet	604 800	1 018 500	15	12 096 000	77
A-osakkeet	3 550 800	5 981 500	85	3 550 800	23
<b>Yhteensä</b>	<b>4 155 600</b>	<b>7 000 000</b>	<b>100</b>	<b>15 646 800</b>	<b>100</b>

Suurimmat osakkeenomistajat osakemäärän mukaan 31.12.2018	K-sarja kpl	A-sarja kpl	Yhteensä kpl	%	Ääniä kpl	% ääni- määrästä
Marfort Oy	292 000	232 574	524 574	12,6	6 072 574	38,8
Keskinäinen Eläkevakuutusyhtiö Ilmarinen	0	335 400	335 400	8,1	335 400	2,1
Martela Heikki	52 122	130 942	183 064	4,4	1 173 382	7,5
Palsanen Leena	4 486	131 148	135 634	3,3	220 868	1,4
Palsanen Jaakko	1 600	132 140	133 740	3,2	164 140	1,0
AC Invest Oy	0	104 459	104 459	2,5	104 459	0,7
Meissa-Capital Oy	0	86 487	86 487	2,1	86 487	0,6
Nordea Bank Ab, Suomen sivuliike, hallintarek.	0	76 286	76 286	1,8	76 286	0,5
Lindholm Tuija	43 122	28 221	71 343	1,7	890 661	5,7
Martela Pekka	69 274	8	69 282	1,7	1 385 488	8,9
Kelhu Markku	0	50 000	50 000	1,2	50 000	0,3
Andersson Minna	49 200	0	49 200	1,2	984 000	6,3
Martela Mari	20 219	9 596	29 815	0,7	413 976	2,6
Martela Ille	13 218	8 368	21 586	0,5	272 728	1,7
Martela Jarmo	8 919	2 150	11 069	0,3	180 530	1,2
Muut osakkeenomistajat	50 640	2 223 021	2 273 661	54,7	3 235 821	20,7
<b>Yhteensä</b>	<b>604 800</b>	<b>3 550 800</b>	<b>4 155 600</b>	<b>100</b>	<b>15 646 800</b>	<b>100</b>

Luettelo sisältää kaikki yli 1 % osakkeista tai äänivallasta omistavat osakkeenomistajat.

Yhtiön hallitus omistaa yhteensä 6,2 % osakkeista ja 14,0 % äänivallasta.

Martela Oyj omistaa 13 082 kpl A-sarjan osaketta ja ne on ostettu 10,65 euron keskihintaan.

Omien osakkeiden määrä on 0,31 % kaikista osakkeista ja 0,08 % kaikista äänistä.

Yhtiökokous on myöntänyt 2018 hallitukselle vuodeksi eteenpäin valtuudet päättämään osakeannista, omien osakkeiden hankinnasta ja/tai niiden luovuttamisesta osakkeenomistajien etuoikeudesta poiketen.

Yhtiökokous hyväksyi kokouskutsussa mainitut hallituksen ehdotukset koskien valtuutuksien antamista hallitukselle omien osakkeiden hankinnasta ja/tai niiden luovuttamisesta. Valtuutuksen kohteena on enintään 415 560 kappaletta yhtiön A-sarjan osakkeita.

### Omistuksen jakautuminen suuruusluokittain 31.12.2018

Osakkeita kpl	Omistajia kpl	Omistajia %	Osakkeita kpl	%	Ääniä kpl	% ääni- määrästä
1–500	2 912	78,9	425 742	10,2	425 742	2,7
501–1000	386	10,5	299 169	7,2	302 969	1,9
1001–5000	299	8,1	626 431	15,1	724 851	4,6
yli 5000	92	2,5	2 787 339	67,1	13 854 858	88,5
<b>Yhteensä</b>	<b>3 689</b>	<b>100,0</b>	<b>4 138 681</b>	<b>99,6</b>	<b>15 308 420</b>	<b>97,8</b>
joista hallintarekisteröityjä	6		52 540	1,3	52 540	0,3
Odotusluettelolla ja yhteistilillä	4		16 919	0,4	338 380	2,2
<b>Yhteensä</b>			<b>4 155 600</b>	<b>100,0</b>	<b>15 646 800</b>	<b>100,0</b>

### Omistuksen jakautuminen sektorikohtaisen luokituksen perusteella 31.12.2018

Osakkeita kpl	Omistajia kpl	Omistajia %	Osakkeita kpl	%	Ääniä kpl	% ääni- määrästä
Yritykset	163	4,4	1 046 716	25,2	6 594 716	42,1
Rahoitus- ja vakuutuslaitokset	12	0,3	129 255	3,1	175 126	1,1
Julkisyhteisöt	1	0,0	335 400	8,1	335 400	2,1
Voittoa tavoittelemattomat yhteisöt	9	0,2	18 246	0,4	18 246	0,1
Kotitaloudet	3 494	94,7	2 538 154	61,1	8 159 893	52,2
Ulkomaiset sijoittajat	10	0,3	18 370	0,4	25 039	0,2
<b>Yhteensä</b>	<b>3 689</b>	<b>100,0</b>	<b>4 086 141</b>	<b>98,3</b>	<b>15 308 420</b>	<b>97,8</b>
joista hallintarekisteröityjä	6		52 540	1,3	52 540	0,3
Odotusluettelolla ja yhteistilillä			16 919	0,4	338 380	2,2
<b>Yhteensä</b>			<b>4 155 600</b>	<b>100,0</b>	<b>15 646 800</b>	<b>100,0</b>



# Emoyhtiön tuloslaskelma

(1 000 eur)

	Viite	1.1.-31.12.2018	1.1.-31.12.2017
<b>Liikevaihto</b>	1	<b>98 049</b>	<b>95 819</b>
Valmiiden ja keskeneräisten tuotteiden varaston muutos		-526	63
Valmistus omaan käyttöön		475	0
Liiketoiminnan muut tuotot	2	1 309	783
Materiaalit ja palvelut	3	-70 331	-63 230
Henkilöstökulut	4	-16 209	-15 917
Liiketoiminnan muut kulut		-12 332	-11 323
Poistot ja arvonalennukset	5	-2 334	-1 383
<b>Liikevoitto (-tappio)</b>		<b>-1 899</b>	<b>4 812</b>
Rahoitustuotot ja -kulut	6	-471	-238
<b>Voitto (tappio) ennen tilinpäätössiirtoja ja veroja</b>		<b>-2 370</b>	<b>4 574</b>
Poistoero	7	0	12
Konserniavustukset	7	1 784	-230
Tilinpäätössirot	7	1 784	-218
Tuloverot	8	23	-695
<b>Tilikauden voitto (tappio)</b>		<b>-563</b>	<b>3 661</b>

## Emoyhtiön tase

(1 000 eur)	Viite	31.12.2018	31.12.2017
<b>VASTAAVAA</b>			
<b>PYSYVÄT VASTAAVAT</b>			
<b>Aineettomat hyödykkeet</b>	9		
Aineettomat oikeudet		8 388	9 321
Muut pitkävaikutteiset menot		5 429	6 211
Ennakkomaksut		478	154
		<b>14 295</b>	<b>15 686</b>
<b>Aineelliset hyödykkeet</b>	10		
Maa- ja vesialueet		80	80
Rakennukset ja rakennelmat		1 929	2 002
Koneet ja kalusto		713	573
Muut aineelliset hyödykkeet		23	23
		<b>2 745</b>	<b>2 678</b>
<b>Sijoitukset</b>	11		
Tytäryhtiöosakkeet		7 498	7 498
Saamiset tytäryhtiöyrityksiltä		6 960	6 960
Muut osakkeet ja osuudet		8	13
		<b>14 466</b>	<b>14 470</b>
<b>VAIHTUVAT VASTAAVAT</b>			
<b>Vaihto-omaisuus</b>			
Aineet ja tarvikkeet		5 782	5 411
Keskeneräiset tuotteet		1 012	875
Valmiit tuotteet/tavarat		689	1 353
Ennakot toimittajilta		286	760
		<b>7 770</b>	<b>8 399</b>
<b>Lyhytaikaiset saamiset</b>	12		
Myyntisaamiset		20 156	27 288
Lainasaamiset		1 460	1 048
Siirtosaamiset		2 879	3 031
		24 495	31 368
<b>Rahat ja pankkisaamiset</b>		9 185	6 012
		<b>72 956</b>	<b>78 613</b>

(1 000 eur)	Viite	31.12.2018	31.12.2017
<b>VASTATTAVAA</b>			
<b>OMA PÄÄOMA</b>			
<b>Oma pääoma</b>	13		
Osakepääoma		7 000	7 000
Ylikurssirahasto		1 116	1 116
Vararahasto		11	11
Edellisten tilikausien tulokset		28 262	25 927
Tilikauden tulos		-563	3 661
		<b>35 826</b>	<b>37 715</b>
<b>Tilinpäätössiirtojen kertymä</b>			
Poistoero	14	<b>0</b>	<b>0</b>
<b>VIERAS PÄÄOMA</b>			
<b>Pitkäaikainen vieras pääoma</b>	15		
Lainat rahoituslaitoksilta		3 829	6 114
Siirtovelat		150	150
		<b>3 979</b>	<b>6 264</b>
<b>Lyhytaikainen vieras pääoma</b>	16		
Lainat rahoituslaitoksilta		6 143	6 000
Eläkelainat		0	0
		6 143	6 000
Saadut ennakot		1 755	854
Ostovelat		17 037	9 315
Siirtovelat		5 248	15 614
Muut lyhytaikaiset velat		2 968	2 850
		<b>27 009</b>	<b>28 633</b>
<b>Vieras pääoma yhteensä</b>		<b>37 130</b>	<b>40 898</b>
		<b>72 956</b>	<b>78 613</b>

# Emoyhtiön rahavirtalaskelma

(1 000 eur)

	1.1.–31.12.2018	1.1.–31.12.2017
<b>LIIKETOIMINNAN RAHAVIRTA</b>		
Myynnistä saadut maksut	105 600	91 151
Liiketoiminnan muista tuotoista saadut maksut	1 369	552
Maksut liiketoiminnan kuluista	-99 993	-90 441
<b>Liiketoiminnan rahavirta ennen rahoituseriä ja veroja</b>	<b>6 976</b>	<b>1 262</b>
Maksetut korot ja maksut muista liiketoiminnan rahoituskuluista	-472	-244
Saadut osigot liiketoiminnasta	0	-1
Maksetut verot	1 173	-3 305
<b>Liiketoiminnan rahavirta (A)</b>	<b>7 677</b>	<b>-2 287</b>
<b>INVESTOINTIEN RAHAVIRTA</b>		
Investoinnit aineellisiin ja aineettomiin hyödykkeisiin	-535	-1 703
Aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden luovutustulot	-57	234
Myönnettyt lainat	-1 026	-721
Lainasaamisten takaisinmaksut	582	255
<b>Investointien rahavirta (B)</b>	<b>-1 036</b>	<b>-1 936</b>
<b>RAHOITUKSEN RAHAVIRTA</b>		
Lyhytaikaisten lainojen nostot	6 000	7 700
Lyhytaikaisten lainojen takaisinmaksut	-8 143	-3 586
Maksetut osingot ja muu voitonjako	-1 326	-1 520
<b>Rahoituksen rahavirta (C)</b>	<b>-3 469</b>	<b>2 594</b>
<b>RAHAVAROJEN MUUTOS (A+B+C) (+ lisäys, - vähennys)</b>	<b>3 173</b>	<b>-1 629</b>
<b>Rahavarat tilikauden alussa*</b>	<b>6 012</b>	<b>7 640</b>
<b>Rahavarat tilikauden lopussa*</b>	<b>9 185</b>	<b>6 012</b>

\*Likvidit varat sisältävät rahat ja pankkisaamiset.

# Emoyhtiön tilinpäätöksen laatimisperiaatteet

**MARTELA OYJ:N TILINPÄÄTÖS ON LAADITTU SUOMESSA** voimassa olevien tilinpäätöksen laadintaa koskevien lakien ja säännösten mukaisesti (FAS, Finnish Accounting Standards). Tilinpäätösten erät on arvostettu alku-peräisen hankintamenon perusteella, ellei laatimisperiaatteissa ole muuta todettu. Niissä ei ole otettu huomioon arvonkorotuksia, ellei niistä ole erikseen mainittu.

## Ulkomaanrahan määräiset erät:

Valuuttamääräiset liiketapahtumat kirjataan tapahtumapäivän kurssiin ja tilinpäätöshetkellä taseessa olevat saamiset ja velat muunnetaan tilinpäätöspäivän keskikurssiin. Myyntisaamisten arvostamisesta syntyneet kurssierot kirjataan liikevaihtoon ja ostovelkojen kurssierot kirjataan ostojen oikaisueriin. Taseen rahoituserien, kuten lainojen arvostamisesta syntyneet kurssierot, kirjataan rahoituksen kurssieroihin. Tytäryhtiöille myönnetty valuuttamääräiset pääomallinat käsitellään tytäryhtiösijoituksina eikä niistä kirjata kurssieroa emoyhtiön tilinpäätökseen. Pääomallainoista aiheutuneet kurssierot huomioidaan konsernitiilinpäätöksessä.

## Aineettomat hyödykkeet:

Aineettomat hyödykkeet on arvostettu hankintamenoonsa vähennettynä suunnitelman mukaisilla poistoilla. Aineettomat hyödykkeet poistetaan arvioidun taloudellisen käyttöiän mukaan 3–10 vuoden aikana.

Liikearvot poistetaan tasapoistoina 10 vuoden aikana.

## Aineelliset hyödykkeet:

Rakennukset, koneet ja kalusto sekä muut aineelliset hyödykkeet on esitetty taseessa hankintamenoona. Rakennuksiin tehdyistä arvonkorotuksista ei tehdä poistoja. Poistoja ei tehdä myöskään maa-alueista. Muuten poistot on laskettu tasapoistoina arvioidun taloudellisen käyttöiän mukaan.

Emoyhtiön erillistilinpäätöksessä poistoeron muutos esitetään tuloslaskelmassa omana eränään ja kertynyt poistoero erillisenä eränä taseessa.

## Aineellisten hyödykkeiden poistoajat:

Rakennukset ja rakennelmat..... 20–30 vuotta  
Koneet ja kalusto ..... 4–8 vuotta  
Muut aineelliset hyödykkeet ..... 3–5 vuotta

## Sijoitukset:

Pörssinoteeratut osakkeet arvostetaan markkina-arvoon ja arvomuutokset kirjataan rahoituseriin. Muut osakkeet on arvostettu hankintamenoona. Martela Oyj:llä ei ole tilinpäätöshetkellä omistuksessaan pörssinoteerattuja osakkeita. Sijoitukset tytäryhtiöihin sekä pysyvät arvonalennukset on vähennetty hankintamenoista.

## Pitkäaikaisten omaisuserien aronalentumistestaus

Liikearvo ja sijoitukset tytäryhtiöihin testataan vuosittain arvonalentumisen varalta huolimatta siitä, onko arvonalentumisesta viitteitä. Tytäryhtiöiden yksiköiden kerrytettävissä oleva rahamäärä perustuu arvonalentumistestauksessa käyttöarvolaskelmiin. Näissä laskelmissa ennakoitujen rahavirrat perustuvat johdon hyväksymiin taloudellisiin suunnitelmiin, jotka kattavat viiden vuoden ajanjakson. Suunnitelmien keskeiset oletukset ovat yksiköiden kasvu- ja kannattavuuskehitykset. Tämän ajanjakson jälkeiset rahavirrat on arvioitu 1,5 %:n kasvuennusteen mukaan.

## Vaihto-omaisuus:

Vaihto-omaisuus on arvostettu hankintamenoona painotettua keskihintaa käyttäen. Vaihto-omaisuuden arvoa on alennettu epäkurantin omaisuuden osalta. Valmistetun vaihto-omaisuuden hankintamenoona luetaan välittömien kustannusten lisäksi myös osuus tuotannon yleiskustannuksista.

## Rahoitusarvopaperit:

Rahoitusarvopapereihin luokitellaan sijoitukset rahasto-osuuksiin. Sijoitukset arvostetaan toimivilla markkinoilla julkaistujen hintanoteerausten pohjalta käypään arvoon ja käyvän arvon muutokset kirjataan tuloslaskelmaan sillä kaudella, jonka aikana ne syntyvät.

## Johdannaiset:

Yhtiöllä ei ole käytössään johdannaisia 31.12.2018 tai 31.12.2017.

Tarvittaessa käytettävät yhtiön johdannaiset sisältävät valuuttatermiinejä ja koronvaihtosopimuksia. Valuuttatermiineillä suojaudutaan ennakoitujen tulojen ja menojen yhteensovittamisen jälkeen jäljelle jäävää nettopositiota varten. Koronvaihtosopimuksilla vaihdetaan yhtiön rahalaitoslainojen vaihtuva korko kiinteäksi koroksi. Johdannaisten käyvät arvot perustuvat tilinpäätöshetken markkinakursseihin ja käyvän arvon muutokset kirjataan tuloslaskelmaan sillä kaudella, jonka aikana ne syntyvät.

**Tulovero:**

Yhtiön veroihin kirjataan tulosta vastaava suoriteperusteinen vero, joka perustuu paikallisen verosäännösten mukaisesti laskettavaan veroon.

Emoyhtiö ei kirjaa tilinpäätökseensä laskennallisia verosaamisia tai -velkoja.

**Liikevaihto ja tuloutusperiaatteet:**

Tuloutus tapahtuu luovutettaessa suorite. Liikevaihtoa laskettaessa myyntitulosta on vähennetty mm. välilliset verot ja alennukset sekä myynnin valuuttakurssierot.

**Tutkimus ja tuotekehitys:**

Tutkimus- ja tuotekehityksenot kirjataan pääsääntöisesti tulosvaikutteisesti niiden syntymisvuonna. Tutkimukseen ja tuotekehitykseen liittyvät laitteet on aktivoitu koneisiin ja kalustoon.

**Liiketoiminnan muut tuotot ja kulut:**

Liiketoiminnan muihin tuottoihin kirjataan omaisuuden myyntivoitot, julkiset avustukset ja muut kuin varsinaiseen toimintaan liittyvät tuotot, mm. vuokratuotot. Liiketoiminnan muihin kuluihin kirjataan omaisuuden myyntitappiot ja muut kuin varsinaiseen suoritteeseen liittyvät kulut.

**Vuokrasopimukset:**

Kaikki leasingmaksut käsitellään vuokrakuluina.

**Osakeperusteiset maksut:**

Konsernin osakeperusteisessa kannustejärjestelmässä, jossa ansaintajaksoina ovat kalenterivuodet 2017–2018 ja 2019–2020, maksut suoritetaan osakkeiden ja rahan yhdistelmänä. Tästä järjestelmästä johtuvat osakepalkkiot arvostetaan käypään arvoon niiden myöntämishetkellä ja kirjataan kuluiksi oikeuden syntymisajanjakson kuluessa. Oikeuden syntymisehdot otetaan huomioon osakkeiden lukumäärissä, joihin oletetaan syntyvän oikeus sitovuusajan lopussa. Arvioita oikaistaan jokaisena raportointikauden päättämispäivänä. Palkkion käyvän arvon määrittäminen jakautuu kahteen osaan: osakkeina ja käteisenä maksettavaan osuuteen. Osakkeina maksettava osuus kirjataan omaan pääomaan ja käteisenä maksettava osuus vieraaseen pääomaan.

**Omat osakkeet:**

Yhtiön hallussa olevien omien osakkeiden hankintameno on vähennetty vapaasta omasta pääomasta.

## 1. Liikevaihdon jakautuma markkina-alueittain, % liikevaihdosta

	2018	2017
Suomi	84	78
Skandinavia	12	17
Muut	4	5
<b>Yhteensä</b>	<b>100</b>	<b>100</b>

## 2. Liiketoiminnan muut tuotot

(1 000 eur)	2018	2017
Käyttöomaisuuden myyntivoitot	0	7
Vuokratuotot	1 242	144
Muut liiketoiminnan tuotot	57	633
Muut liiketoiminnan tuotot, konserni	10	0
<b>Yhteensä</b>	<b>1 309</b>	<b>783</b>

## 3. Materiaalit ja palvelut

(1 000 eur)	2018	2017
Ostot tilikauden aikana	-53 051	-54 248
Aine- ja tarvikevaraston muutokset	371	1 106
Ulkopuoliset palvelut	-17 651	-10 088
<b>Materiaalit ja palvelut yhteensä</b>	<b>-70 331</b>	<b>-63 230</b>
<b>Tilintarkastajan palkkiot</b>		
Tilintarkastuksesta	-58	-44
Veroneuvonnasta	0	0
Muista palveluista	0	0
<b>Tilintarkastajan palkkiot yhteensä</b>	<b>-58</b>	<b>-44</b>

## 4. Henkilöstökulut ja henkilöstömäärä

(1 000 eur)	2018	2017
Toimitusjohtajan palkat ja palkkiot	-262	-705
Hallituksen palkat ja palkkiot	-173	-166
Hallituksen ja toimitusjohtajan palkat ja palkkiot yhteensä	-435	-871
Muut palkat ja palkkiot	-12 825	-11 667
Eläkekulut	-2 453	-2 782
Muut henkilösivukulut	-497	-596
Henkilöstökulut tuloslaskelmassa	-16 209	-15 917
Luontaisedut	-256	-701
<b>Yhteensä</b>	<b>-16 465</b>	<b>-16 618</b>
<b>Henkilöstö</b>		
Henkilöstö keskimäärin; työntekijät	86	93
Henkilöstö keskimäärin; toimihenkilöt	189	181
<b>Henkilöstö keskimäärin yhteensä</b>	<b>275</b>	<b>274</b>
<b>Henkilöstö vuoden lopussa</b>	<b>269</b>	<b>278</b>

## 5. Poistot ja arvonalentumiset

(1 000 eur)	2018	2017
<b>Suunnitelman mukaiset poistot</b>		
Aineettomat hyödykkeet	-1 919	-940
Aineelliset hyödykkeet		
Rakennukset ja rakennelmat	-79	-81
Koneet ja kalusto	-336	-362
<b>Suunnitelman mukaiset poistot yhteensä</b>	<b>-2 334</b>	<b>-1 383</b>
Arvonalentumiset	0	0
<b>Poistot ja arvonalentumiset yhteensä</b>	<b>-2 334</b>	<b>-1 383</b>



## 6. Rahoitustuotot ja -kulut

(1 000 eur)	2018	2017
<b>Rahoitustuotot ja -kulut</b>		
Korkotuotot lyhytaikaisista sijoituksista	4	5
Korkotuotot lyhytaikaisista sijoituksista konserniyhtiöiltä	55	55
Valuuttakurssivoitot	1	92
Korkokulut	-216	-258
Valuuttakurssitappiot	-218	-46
Muut rahoituskulut	-96	-86
<b>Yhteensä</b>	<b>-471</b>	<b>-238</b>

## 7. Poistoero ja konserniavustukset

(1 000 eur)	2018	2017
<b>Tilinpäätössiirtojen kertymä</b>		
Poistoero	0	12
Konserniavustus, annetut - /saadut +	1 784	-230
<b>Konserniavustus yhteensä</b>	<b>1 784</b>	<b>-230</b>
<b>Tilinpäätössiirrot yhteensä</b>	<b>1 784</b>	<b>-218</b>

## 8. Tuloverot

(1 000 eur)	2018	2017
Tuloverot varsinaisesta toiminnasta	0	-745
Edellisten tilikausien verot	23	50
<b>Yhteensä</b>	<b>23</b>	<b>-695</b>

Laskennallisia verovelkoja ja -saamisia ei ole sisällytetty tuloslaskelmaan eikä taseeseen. Jaksotuseroista ja tappioista johtuvaa laskennallista verosaamista ei ollut tilikaudella 2017 ja 2018.

## 9. Aineettomat hyödykkeet

(1 000 eur)	Aineettomat oikeudet	Muut pitkävaik. menot	Keskeneräiset hankinnat	Aineettomat hyödykkeet yht.
<b>1.1.2018–31.12.2018</b>				
Hankintameno 1.1.	12 415	12 141	154	24 711
Lisäykset	0	197	324	522
<b>Hankintameno 31.12.</b>	<b>12 415</b>	<b>12 339</b>	<b>478</b>	<b>25 232</b>
Kertyneet poistot 1.1.	-3 095	-5 929	0	-9 024
Tilikauden poistot 1.1.–31.12.	-933	-979	0	-1 912
<b>Kertyneet poistot 31.12.</b>	<b>-4 028</b>	<b>-6 907</b>	<b>0</b>	<b>-10 936</b>
Kirjanpitoarvo 1.1.	9 320	6 212	154	15 687
<b>Kirjanpitoarvo 31.12.</b>	<b>8 387</b>	<b>5 430</b>	<b>478</b>	<b>14 295</b>

	Aineettomat oikeudet	Muut pitkävaik. menot	Keskeneräiset hankinnat	Aineettomat hyödykkeet yht.
<b>1.1.2017–31.12.2017</b>				
Hankintameno 1.1.	3 215	8 273	2 203	13 692
Lisäykset	9 200	3 868	1 819	14 887
Vähennykset	0	0	-3 868	-3 868
<b>Hankintameno 31.12.</b>	<b>12 415</b>	<b>12 141</b>	<b>154</b>	<b>24 711</b>
Kertyneet poistot 1.1.	-3 062	-5 023	0	-8 085
Tilikauden poistot 1.1.–31.12.	-33	-906	0	-939
<b>Kertyneet poistot 31.12.</b>	<b>-3 095</b>	<b>-5 929</b>	<b>0</b>	<b>-9 024</b>
Kirjanpitoarvo 1.1.	154	3 250	2 203	5 607
<b>Kirjanpitoarvo 31.12.</b>	<b>9 321</b>	<b>6 211</b>	<b>154</b>	<b>15 686</b>

Vuonna 2017 tehtiin toimintamallin muutos, jossa emoyhtiö Martela Oyj osti Ruotsin ja Norjan tytäryhtiöiden liiketoiminnan. Tämän myötä konsernin Ruotsin ja Norjan liiketoiminta siirtyi tytäryhtiöistä emoyhtiöön.

Tehdyn toimintamallin muutoksen johdosta emoyhtiön liikearvoon on vuonna 2017 kirjattu 9,2 milj.euroa. Tätä liikearvoa poistetaan 10 vuodessa ja siitä tehdään arvonalentumistestauslaskelmat vuosittain.

## 10. Aineelliset hyödykkeet

(1 000 eur)

1.1.2018–31.12.2018	Maa-alueet	Rakennukset	Koneet ja kalusto	Muut aineelliset hyödykkeet	Yhteensä
Hankintameno 1.1.	80	10 617	11 517	23	22 237
Lisäykset	0	6	499	0	505
Vähennykset			-17		
<b>Hankintameno 31.12.</b>	<b>80</b>	<b>10 623</b>	<b>11 999</b>	<b>23</b>	<b>22 725</b>
Kertyneet poistot 1.1.	0	-8 615	-10 944	0	-19 559
Tilikauden poistot 1.1.–31.12.	0	-79	-342	0	-422
<b>Kertyneet poistot 31.12.</b>	<b>0</b>	<b>-8 694</b>	<b>-11 286</b>	<b>0</b>	<b>-19 980</b>
Kirjanpitoarvo 1.1.	80	2 002	573	23	2 678
<b>Kirjanpitoarvo 31.12.</b>	<b>80</b>	<b>1 929</b>	<b>713</b>	<b>23</b>	<b>2 745</b>

1.1.2017–31.12.2017	Maa-alueet	Rakennukset	Koneet ja kalusto	Muut aineelliset hyödykkeet	Yhteensä
Hankintameno 1.1.	80	10 617	11 452	23	22 172
Lisäykset	0	0	65	0	65
<b>Hankintameno 31.12.</b>	<b>80</b>	<b>10 617</b>	<b>11 517</b>	<b>23</b>	<b>22 237</b>
Kertyneet poistot 1.1.	0	-8 534	-10 582	0	-19 116
Tilikauden poistot 1.1.–31.12.	0	-81	-362	0	-443
<b>Kertyneet poistot 31.12.</b>	<b>0</b>	<b>-8 615</b>	<b>-10 944</b>	<b>0</b>	<b>-19 559</b>
Kirjanpitoarvo 1.1.	80	2 083	870	23	3 056
<b>Kirjanpitoarvo 31.12.</b>	<b>80</b>	<b>2 002</b>	<b>573</b>	<b>23</b>	<b>2 678</b>

Rakennusten sisältämät rakennusten arvonorotukset vuonna 2018 ovat 1 850 teur (2017: 1 850 teur).

Tuotannollisten koneiden ja laitteiden kirjanpitoarvo vuonna 2018 oli 130 teur (2017: 324 teur).

## 11. Sijoitukset

(1 000 eur)

**1.1.2018–31.12.2018**

	Tytäryhtiö- osakkeet	Osakkuusyhtiö- osakkeet	Muut osakkeet ja osuudet	Pääomalaina- saamiset	Yhteensä
Tasearvo kauden alussa	7 498	0	13	6 960	14 471
Lisäykset	0	0	0	0	0
Vähennykset	0	0	-4	0	-4
<b>Tasearvo kauden lopussa</b>	<b>7 498</b>	<b>0</b>	<b>9</b>	<b>6 960</b>	<b>14 466</b>

**1.1.2017–31.12.2017**

	Tytäryhtiö- osakkeet	Osakkuusyhtiö- osakkeet	Muut osakkeet ja osuudet	Pääomalaina- saamiset	Yhteensä
Tasearvo kauden alussa	7 677	0	15	6 940	14 632
Lisäykset	0	0	0	20	20
Vähennykset	-179	0	-2	0	-181
<b>Tasearvo kauden lopussa</b>	<b>7 498</b>	<b>0</b>	<b>13</b>	<b>6 960</b>	<b>14 470</b>

**Tytäryhtiöosakkeet:**

		Emoyhtiön osuus	Osuus äänivallasta %	Osakkeiden kpl	Osakkeiden nimellisarvo (1 000)	Osakkeiden kirjanpitoarvo (1 000 eur)
Kidex Oy	Suomi	100	100	200	2.208 eur	2 208
Muuttopalvelu Grundell Oy	Suomi	100	100	100	8 eur	4 440
Kiinteistö Oy Ylähanka	Suomi	100	100	510	9 eur	8
Martela AB, Nässjö	Ruotsi	100	100	50 000	5.000 sek	550
Aski avvecklingsbolag AB, Malmö	Ruotsi	100	100	12 500	1.250 sek	132
Martela AS, Oslo	Norja	100	100	200	200 nok	24
Martela Sp.z o.o., Varsova	Puola	100	100	3 483	3.483 pln	135
<b>Yhteensä</b>						<b>7 498</b>
<b>Muut osakkeet ja osuudet:</b>						<b>8</b>

## 12. Saamiset

(1 000 eur)	2018	2017
<b>Lyhytaikaiset saamiset</b>		
<b>Saamiset samaan konserniin kuuluvilta yhtiöiltä</b>		
Myyntisaamiset	3 852	7 049
Lainasaamiset	1 460	1 048
Siirtosaamiset	1 200	35
<b>Saamiset muilta</b>		
Myyntisaamiset	16 303	20 239
Siirtosaamiset	1 679	2 996
<b>Lyhytaikaiset saamiset yhteensä</b>	<b>24 495</b>	<b>31 368</b>

	2018	2017
<b>Siirtosaamisten olennaiset erät</b>		
Henkilöstökulujen siirtosaamiset	169	201
Siirtyvät tuloverot	182	1 332
Menoennakot	236	385
Muut siirtosaamiset	1 093	1 078
<b>Siirtosaamiset yhteensä</b>	<b>1 679</b>	<b>2 996</b>

## 13. Oman pääoman muutokset

	Luku- määrä kpl	Yhteensä €	Osuus osake- pääomasta	Osuus äänistä Ääniä	Osuus äänistä %
<b>Osakekannan jakautuminen 31.12.2018</b>					
K-osakkeet (20 ääntä/osake)	604 800	1 018 500	15	12 096 000	77
A-osakkeet (1 ääni/osake)	3 550 800	5 981 500	85	3 550 800	23
<b>Yhteensä</b>	<b>4 155 600</b>	<b>7 000 000</b>	<b>100</b>	<b>15 646 800</b>	<b>100</b>
Omat osakkeet	13 082				
<b>Ulkona olevien osakkeiden lukumäärä</b>	<b>4 142 518</b>				
<b>Oma pääoma</b>	<b>2018</b>			<b>2017</b>	
<b>Sidottu oma pääoma</b>					
<b>Osakepääoma 1.1. ja 31.12.</b>	<b>7 000</b>			<b>7 000</b>	
<b>Ylikurssirahasto 1.1. ja 31.12.</b>	<b>1 116</b>			<b>1 116</b>	
<b>Vapaa oma pääoma</b>					
<b>Vararahasto 1.1. ja 31.12.</b>	<b>11</b>			<b>11</b>	
<b>Voittovarot 1.1.</b>	<b>29 589</b>			<b>27 447</b>	
Kirjaukset voittovaroihin	0			0	
Osingonjako	-1 326			-1 520	
Tilikauden voitto	-563			3 661	
<b>Voittovarot 31.12.</b>	<b>27 698</b>			<b>29 589</b>	
<b>Oma pääoma yhteensä</b>	<b>35 826</b>			<b>37 715</b>	

Emoyhtiön voitonjakokelpoiset varat ovat 27 698 teur vuonna 2018 (2017: 29 589 teur).

Martela Oyj:n hallussa olevat omat osakkeet esitetään voittovarojen vähennyksenä.

Martela Oyj omistaa 13 082 kpl (12 036 kpl 2017) A-sarjan osakkeita. Osakkeista 12 036 kappaletta on ostettu 10,65 euron keskihintaan ja 1 046 kappaletta on siirretty yhtiökokouksen 13.3.2018 tekemällä päätöksellä yhteistililtä yhtiön omalle arvo-osuustilille.

Omien osakkeiden markkina-arvo 31.12.2018 oli 2,96 eur/osake (2017: 7,47 eur), yhteensä 38,7 teur (2017: 89,9 teur).

Osakepalkkiojärjestelmää varten hankittujen osakkeiden hankintameno IFRS-tilinpäätöksessä käsitellään omien osakkeiden kaltaisena eränä.

## 14. Poistoero

(1 000 eur)	2018	2017
<b>Tilinpäätössiirtojen kertymä</b>		
Poistoero	0	0
<b>Yhteensä</b>	<b>0</b>	<b>0</b>

## 15. Pitkäaikainen vieras pääoma

(1 000 eur)	2018	2017
Lainat rahoituslaitoksilta	3 829	6 114
Siirtovelat	150	150
<b>Yhteensä</b>	<b>3 979</b>	<b>6 264</b>

### Pitkäaikaisten lainojen muutokset ja lyhennykset

	2018	2017
<b>Rahalaitoslainat</b>		
Lainat 1.1.	6 114	6 114
Lyhennykset	-1 143	
<b>Lainat 31.12.</b>	<b>4 971</b>	<b>6 114</b>

<b>Siirtovelat</b>		
Henkilöstökulujen siirtovelat	0	150

<b>Lyhennykset</b>	2018	2019	2020	2021
Rahoituslaitoslainat	1 143	1 143	743	3 086
<b>Yhteensä</b>	<b>1 143</b>	<b>1 143</b>	<b>743</b>	<b>3 086</b>

## 16. Lyhytaikainen vieras pääoma

(1 000 eur)	2018	2017
<b>Lyhytaikainen vieras pääoma</b>		
<b>Velat samaan konserniin kuuluville yrityksille</b>		
Ostovelat konserniyhtiöille	9 790	1 747
Siirtovelat konserniyhtiöille	1 975	11 612
<b>Yhteensä</b>	<b>11 766</b>	<b>13 359</b>
<b>Muu vieras pääoma</b>		
Lainat rahoituslaitoksilta	6 143	6 000
Saadut ennakot	1 755	854
Ostovelat	7 247	7 569
Muut lyhytaikaiset velat	2 968	2 850
Siirtovelat	3 273	4 002
<b>Yhteensä</b>	<b>21 386</b>	<b>21 275</b>
<b>Lyhytaikainen vieras pääoma yhteensä</b>	<b>33 152</b>	<b>34 633</b>

Lyhytaikainen vieras pääoma on eritelty liitetiedoissa, koska erät on yhdistelty taseessa.

<b>Siirtovelkojen olennaiset erät</b>	2018	2017
Henkilöstökulujen siirtovelat	1 636	2 308
Korko- ja rahoitusjaksotukset	18	14
Rojallit	105	116
Menojäämät	1 515	1 564
<b>Siirtovelat yhteensä</b>	<b>3 273</b>	<b>4 002</b>

## 17. Annetut pantit ja vastuusitoumukset

(1 000 eur)	2018	2017
Velat, joiden vakuudeksi annettu kiinnityksiä		
<b>Pankkilainat</b>	<b>9 971</b>	<b>12 114</b>
Annetut kiinteistökiinnitykset	7 565	7 565
Annetut yritysikiinnitykset	11 368	11 368
Pantatut osakkeet	0	4
<b>Yllämainittuihin velkoihin vakuudeksi annettu kiinnityksiä yhteensä</b>	<b>18 933</b>	<b>18 933</b>
<b>Muut annetut vakuudet</b>		
Takaukset vuokran vakuudeksi	308	243
Samaan konserniin kuuluvien yritysten puolesta annetut takaukset	1 706	322
<b>Yhteensä</b>	<b>2 014</b>	<b>565</b>
<b>Leasing-sopimukset</b>		
Alkavalle tilikaudelle kuuluvat	385	505
Myöhemmin maksettavat	364	708
<b>Yhteensä</b>	<b>749</b>	<b>1 213</b>
<b>Vuokravastuut</b>	<b>5 297</b>	<b>6 234</b>



# Tilintarkastuskertomus

## Martela Oyj:n yhtiökokoukselle

### Tilinpäätöksen tilintarkastus

#### Lausunto

Olemme tilintarkastaneet Martela Oyj:n (Y-tunnus 0114891-2) tilinpäätöksen tilikaudelta 1.1.–31.12.2018. Tilinpäätös sisältää konsernin taseen, laajan tuloslaskelman, laskelman oman pääoman muutoksista, rahavirtalaskelman ja liitetiedot, mukaan lukien yhteenveto merkittävimmistä tilinpäätöksen laatimisperiaatteista, sekä emoyhtiön taseen, tuloslaskelman, rahoituslaskelman ja liitetiedot.

Lausuntonamme esitämme, että

- konsernitilinpäätös antaa oikean ja riittävän kuvan konsernin taloudellisesta asemasta sekä sen toiminnan tuloksesta ja rahavirroista EU:ssa käyttöön hyväksytyjen kansainvälisten tilinpäätösstandardien (IFRS) mukaisesti,
  - tilinpäätös antaa oikean ja riittävän kuvan emoyhtiön toiminnan tuloksesta ja taloudellisesta asemasta Suomessa voimassa olevien tilinpäätöksen laatimista koskevien säännösten mukaisesti ja täyttää lakisääteiset vaatimukset.
- Lausuntomme on ristiriidaton tarkastusvaliokunnalle annetun lisäraportin kanssa.

#### Lausunnon perustelut

Olemme suorittaneet tilintarkastuksen Suomessa noudatettavan hyvän tilintarkastustavan mukaisesti. Hyvän tilintarkastustavan mukaisia velvollisuuksiämme kuvataan tarkemmin kohdassa *Tilintarkastajan velvollisuudet tilinpäätöksen tilintarkastuksessa*.

Olemme riippumattomia emoyhtiöstä ja konserniyrityksistä niiden Suomessa noudatettavien eettisten vaatimusten mukaisesti, jotka koskevat suorittamaamme tilintarkastusta ja olemme täyttäneet muut näiden vaatimusten mukaiset eettiset velvollisuutemme.

Emoyhtiölle ja konserniyrityksille suorittamamme muut kuin tilintarkastuspalvelut ovat parhaan tietomme ja käsityksemme mukaan olleet Suomessa noudatettavien, näitä palveluja koskevien säännösten mukaisia, emmekä ole suorittaneet EU-asetuksen 537/2014 5. artiklan 1 kohdassa tarkoitettuja kiellettyjä palveluja. Suorittamamme muut kuin tilintarkastuspalvelut on esitetty konsernitilinpäätöksen liitetiedossa 4.

Käsityksemme mukaan olemme hankkineet lausuntomme perustaksi tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuvaa tilintarkastusevidenssiä.

#### Olennaisuus

Tarkastuksemme laajuuteen on vaikuttanut soveltamamme olennaisuus. Olennaisuus on määritetty perustuen ammatilliseen harkintaamme ja se ohjaa tarkastustoimenpiteiden luonteen, ajoituksen ja laajuuden määrittämisessä sekä todettujen virheellisyyksien vaikutusten arvioimisessa suhteessa tilinpäätöksen kokonaisuutena. Olennaisuuden taso perustuu arvioomme sellaisten virheellisyyksien suuruudesta, joilla yksin tai yhdessä voisi kohtuudella odottaa olevan vaikutusta tilinpäätöksen käyttäjien tekemiin taloudellisiin päätöksiin. Olemme ottaneet huomioon myös sellaiset virheellisyydet, jotka laadullisten seikkojen vuoksi ovat mielestämme olennaisia tilinpäätöksen käyttäjille.

#### Tilintarkastuksen kannalta keskeiset seikat

Tilintarkastuksen kannalta keskeiset seikat ovat seikkoja, jotka ammatillisen harkintamme mukaan ovat olleet merkittävimpiä tarkastuksen kohteena olevan tilikauden tilintarkastuksessa. Nämä seikat on otettu huomioon tilinpäätöksen kokonaisuutena kohdistuneessa tilintarkastuksessa sekä laatiessamme siitä annettavaa lausuntoa, emmekä anna näistä seikoista erillistä lausuntoa. EU-asetuksen 537/2014 10 artiklan 2 c -kohdan mukaiset merkittävät olennaisen virheellisyyden riskit sisältyvät alla kuvattuihin tilintarkastuksen kannalta keskeisiin seikkoihin.

Olemme ottaneet tilintarkastuksessa huomioon riskin siitä, että johto sivuuttaa kontroleja. Tähän on sisällynyt arviointi siitä, onko viitteitä sellaisesta johdon tarkoitushakuisesta suhtautumisesta, josta aiheutuu väärinkäytöksestä johtuvan olennaisen virheellisyyden riski.

#### Myyntituottojen 103 milj. euroa tuloutus

##### TILINTARKASTUKSEN KANNALTA KESKEISET SEIKAT

(Laatimisperusta sekä konsernitilinpäätöksen liitetieto 1)

- Martela Lifecycle -liiketoimintamalliin kuuluu sekä tuotteiden että palveluiden myyntiä.
- Raportoitavien myyntituottojen määrä ja tuloutusajankohta ovat riippuvaisia asiakassopimuksen sisällöstä ja sopimusehdoista.
- Myyntituottojen raportointiin sisältyy riski siitä, että tilinpäätökseen kirjattujen euromäärien tuloutus on tapahtunut väärällä arvolla tai raportointikaudella.

#### **KUINKA KYSEISIÄ SEIKKOJA KÄSITELTIIN TILINTARKASTUKSESSA**

- Olemme arvioineet yhtiön myynnin tuloutukseen sovellettavien laatimisperiaatteiden asianmukaisuutta, minkä lisäksi olemme suorittaneet myynnin tuloutukseen liittyvien sisäisten kontrollien testausta.
- Aineistotarkastustoimenpiteisimme on sisällynyt muun muassa myyntituottojen tuloutuksen oikeellisuuden arviointia testaamalla, että toimitus ja sitä koskeva lasku on kirjattu oikealle tilikaudelle sopimusehtojen mukaisesti. Lisäksi olemme tehneet saldokyselyitä asiakassaldoihin, käyneet läpi saatuja suorituksia sekä toimitusten ja laskujen vastaavuutta.
- Olemme tarkastaneet myös laskutuksen aukottomuutta, hyvityslaskuja sekä asiakas- ja tuoteryhmäkohtaisten katteiden poikkeamia hyödyntämällä mm. data- analyysityökaluja.

#### **Vaihto-omaisuuden 8,5 milj. euroa arvostaminen**

(Laatimisperusta sekä konsernitilinpäätöksen liitetieto 15)

##### **TILINTARKASTUKSEN KANNALTA KESKEISET SEIKAT**

- Vaihto-omaisuus muodostaa konsernitaseen loppusummasta noin 17 %.
- Vaihto-omaisuuden arvostusperiaatteisiin liittyy johdon harkintaan perustuvia arvioita, minkä lisäksi raportointiin voi liittyä inhimillisen virheen riski. Arviot vaihto-omaisuuden nimikkeiden kuranntiudesta perustuvat mm. kiertäviin inventaareihin sekä nimikkeiden kiertonopeusanalyysihin, joiden perusteella johto tekee kokonaisarvion mahdollisista arvonalentumisista.

#### **KUINKA KYSEISIÄ SEIKKOJA KÄSITELTIIN TILINTARKASTUKSESSA**

- Olemme arvioineet yhtiössä määritellyjä laskentasaäntöjä vaihto-omaisuuden arvostukseen liittyen sekä raportoinnin johdonmukaisuutta em. laskentasaäntöjen soveltamisessa.
- Tarkastustoimenpiteisimme on sisällynyt vaihto-omaisuuden sisäisten kontrollien testausta sekä aineistotarkastustoimenpiteitä, jotka liittyvät vaihto-omaisuuden arvoon vaikuttaviin määrä- ja hintakomponentteihin.
- Olemme arvioineet konsernin inventaarikäytäntöjä sekä suorittaneet varastojen saldojen tarkistuslaskentaa sekä tilikauden aikana että tilinpäätösajankohdassa. Olemme selvittäneet konsernin inventaarinen kattavuutta inventointiasteen kautta sekä analysoineet inventointieroja mahdollisten poikkeamien havaitsemiseksi.
- Olemme analysoineet myös negatiivisia nimikesaldoja ja hitaasti kiertäviä nimikkeitä data-analysien avulla.
- Lisäksi olemme arvioineet vaihto-omaisuuden arvonalentumisten kirjausperusteita ja tilinpäätöksen kirjattujen arvonalentumisten riittävyttä.

#### **Tytärtyösiöjoiutusten ja -saamisten 9,2 milj. euroa sekä liikearvon 8,3 milj. euron arvostaminen**

(Emoyhtiön tilinpäätöksen laatimisperiaatteet sekä emoyhtiön tilinpäätöksen (FAS) liitetiedot 11, 12 ja 16)

##### **TILINTARKASTUKSEN KANNALTA KESKEISET SEIKAT**

- Emoyhtiön oma pääoma on 35,8 milj. euroa, josta jakokelpoisten varojen osuus on 27,7 milj. euroa.
- Emoyhtiön varoista merkittävä osa on sitoutunut sijoituksiin tytäryhtiöihin. Emoyhtiön taseessa esitetyt suorat nettosijoitukset tytäryhtiöihin ovat 9,2 milj. euroa, minkä lisäksi taseessa on tytäryhtiöihin liittyvää liikearvoa 8,3 milj. euroa. Em. erien arvostuksella on olennainen vaikutus määriteltäessä emoyhtiön jakokelpoisia voittovaroja.

- Emoyhtiön johto laatii vuosittain sijoitusten tasearvoihin liittyvät arvonalentumistestauslaskelmat. Näihin laskelmiin sisältyy merkittävä määrä johdon arvioita.

#### **KUINKA KYSEISIÄ SEIKKOJA KÄSITELTIIN TILINTARKASTUKSESSA**

- Olemme arvioineet arvonalentumistestauslaskelmissa käytettyjen rahavirtaennusteiden sekä käytettyjen diskontauskorkojen asianmukaisuutta. Olemme analysoineet kriittisesti perusteita ja johdon oletuksia, joiden mukaan tulevien vuosien rahavirtaennusteet on laadittu.
- Tarkastukseen on osallistunut KPMG:n arvonnäärityksen asiantuntijoita, jotka ovat arvioineet laskelmien teknistä oikeellisuutta ja verranneet käytettyjä oletuksia markkina- ja toimialakohtaisiin tietoihin.

#### **Toiminnanohjausjärjestelmä ja sen vaikutukset taloudelliseen raportointiin sekä sisäiseen valvontaan**

##### **TILINTARKASTUKSEN KANNALTA KESKEISET SEIKAT**

- Martela-konsernin operatiivinen toiminta ja raportointi ovat suuresti riippuvaisia IT-järjestelmistä. Edellisen tilikauden aikana käyttöön otettu toiminnanohjausjärjestelmä aiheutti erityisesti tilikaudella 2017 haasteita mm. asiakastoimituksiin, laskutukseen, perintään sekä taloudellisen raportoinnin prosesseihin.
- Toiminnanohjausjärjestelmän toimivuudella on merkittävä vaikutus taloudellisen raportoinnin luotettavaan tasoon sekä sisäisen valvonnan toimintaympäristön toimivuuteen. Tämän vuoksi olemme edelleen määritelleet toiminnanohjausjärjestelmän ja sen vaikutukset taloudellisen raportointiin sekä sisäiseen valvontaan tilintarkastuksen kannalta keskeiseksi seikaksi.

#### **KUINKA KYSEISIÄ SEIKKOJA KÄSITELTIIN TILINTARKASTUKSESSA**

- Osana toiminnanohjausjärjestelmän sekä taloudellisen raportoinnin kontrolliympäristön arviointia olemme tarkastaneet konsernin yleisiä IT-kontroleja sekä taloudellisen tiedon eheyttä. Tähän on sisällynyt muun muassa arviointia tietoturvallisuudesta, tietosuojasta, jatkuvuussuunnittelusta sekä käyttövaltuuksien läpikäyntiä.
- Olemme suorittaneet data-analysejä operatiivisten toimintojen eri osa-alueisiin liittyen varmistaaksemme, että tilikauden 2018 taloudelliseen raportointiin eivät ole vaikuttaneet olennaisesti jaksotusvirheet edelliseltä tilikaudelta.

#### **Tilinpäätöstä koskevat hallituksen ja toimitusjohtajan velvollisuudet**

Hallitus ja toimitusjohtaja vastaavat tilinpäätöksen laatimisesta siten, että konsernitilinpäätös antaa oikean ja riittävän kuvan EU:ssa käyttöön hyväksytyjen kansainvälisten tilinpäätösstandardien (IFRS) mukaisesti ja siten, että tilinpäätös antaa oikean ja riittävän kuvan Suomessa voimassa olevien tilinpäätöksen laatimista koskevien säännösten mukaisesti ja täyttää lakisääteiset vaatimukset. Hallitus ja toimitusjohtaja vastaavat myös sellaisesta sisäisestä valvonnasta, jonka ne katsovat tarpeelliseksi voidakseen laatia tilinpäätöksen, jossa ei ole väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvaa olennaista virheellisuyttä.

Hallitus ja toimitusjohtaja ovat tilinpäätöstä laatiessaan velvollisia arvioimaan emoyhtiön ja konsernin kykyä jatkaa toimintaansa ja soveltuviin tapauksiin esittämään seikat, jotka liittyvät toiminnan jatkuvuuteen ja siihen, että tilinpäätös on laadittu toiminnan jatkuvuuteen perustuen. Tilinpäätös laaditaan toiminnan jatkuvuuteen perustuen, paitsi jos emoyhtiö tai konserni aiotaan purkaa tai toiminta lakkauttaa tai ei ole muuta realistista vaihtoehtoa kuin tehdä ni.

## Tilintarkastajan velvollisuudet tilinpäätöksen tilintarkastuksessa

Tavoitteenamme on hankkia kohtuullinen varmuus siitä, onko tilinpäätöksessä kokonaisuutena väärinkäytöksiä tai virheistä johtuvaa olennaista virheellisyttä, sekä antaa tilintarkastuskertomus, joka sisältää lausuntonme. Kohtuullinen varmuus on korkea varmuustaso, mutta se ei ole tae siitä, että olennainen virheellisyys aina havaitaan hyvän tilintarkastustavan mukaisesti suoritettavassa tilintarkastuksessa. Virheellisyksiä voi aiheutua väärinkäytöksestä tai virheestä, ja niiden katsotaan olevan olennaisia, jos niiden yksin tai yhdessä voitaisiin kohtuudella odottaa vaikuttavan taloudellisiin päätöksiin, joita käyttäjät tekevät tilinpäätöksen perusteella.

Hyvän tilintarkastustavan mukaiseen tilintarkastukseen kuuluu, että käytämme ammatillista harkintaa ja säilytämme ammatillisen skeptisyyden koko tilintarkastuksen ajan. Lisäksi:

- Tunnistamme ja arvioimme väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvat tilinpäätöksen olennaisen virheellisuuden riskit, suunnittelemme ja suoritamme näihin riskeihin vastaavia tilintarkastustoimenpiteitä ja hankimme lausuntonme perustaksi tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuvaa tilintarkastusevidenssiä. Riski siitä, että väärinkäytöksestä johtuva olennainen virheellisyys jää havaitsematta, on suurempi kuin riski siitä, että virheestä johtuva olennainen virheellisyys jää havaitsematta, sillä väärinkäytökseen voi liittyä yhteistoimintaa, väärentämistä, tietojen tahallista esittämättä jättämistä tai virheellisten tietojen esittämistä taikka sisäisen valvonnan sivuuttamista.
- Muodostamme käsityksen tilintarkastuksen kannalta relevantista sisäisestä valvonnasta pystyäksemme suunnittelemaan olosuhteisiin nähden asianmukaiset tilintarkastustoimenpiteet mutta emme siinä tarkoituksessa, että pystyisimme antamaan lausunnon emoyhtiön tai konsernin sisäisen valvonnan tehokkuudesta.
- Arvioimme sovellettujen tilinpäätöksen laatimisperiaatteiden asianmukaisuutta sekä johdon tekemien kirjanpidollisten arvioiden ja niistä esitettävien tietojen kohtuullisuutta.
- Teemme johtopäätöksen siitä, onko hallituksen ja toimitusjohtajan ollut asianmukaista laatia tilinpäätös perustuen oletukseen toiminnan jatkuvuudesta, ja teemme hankkimamme tilintarkastusevidenssin perusteella johtopäätöksen siitä, esiintyykö sellaista tapahtumiin tai olosuhteisiin liittyvää olennaista epävarmuutta, joka voi antaa merkittävää aiheita epäillä emoyhtiön tai konsernin kykyä jatkaa toimintaansa. Jos johtopäätöksemme on, että olennaista epävarmuutta esiintyy, meidän täytyy kiinnittää tilintarkastuskertomuksessamme lukijan huomiota epävarmuutta koskeviin tilinpäätöksessä esitettäviin tietoihin tai, jos epävarmuutta koskevat tiedot eivät ole riittäviä, mukauttaa lausuntonme. Johtopäätöksemme perustuvat tilintarkastuskertomuksen antamispäivään mennessä hankittuun tilintarkastusevidenssiin. Vastaiset tapahtumat tai olosuhteet voivat kuitenkin johtaa siihen, ettei emoyhtiö tai konserni pysty jatkamaan toimintaansa.
- Arvioimme tilinpäätöksen, kaikki tilinpäätöksessä esitettävät tiedot mukaan lukien, yleistä esittämistapaa, rakennetta ja sisältöä ja sitä, kuvastaako tilinpäätös sen perustana olevia liiketoimia ja tapahtumia siten, että se antaa oikean ja riittävän kuvan.
- Hankimme tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuvaa tilintarkastusevidenssiä konserniin kuuluvia yhteisöjä tai liiketoimintoja koskevasta taloudellisesta informaatiosta pystyäksemme antamaan lausunnon konsernitiilinpäätöksestä. Vastaamme konsernin tilintarkastuksen ohjauksesta, valvonnasta ja suorittamisesta. Vastaamme tilintarkastuslausunnosta yksin.

Kommunikoimme hallintoelinten kanssa muun muassa tilintarkastuksen suunnittelusta laajuudesta ja ajoituksesta sekä merkittävistä tilintarkastushavainnoista mukaan lukien mahdolliset sisäisen valvonnan merkittävät puutteellisuudet, jotka tunnistamme tilintarkastuksen aikana.

Lisäksi annamme hallintoelimille vahvistuksen siitä, että olemme noudattaneet riippumattomuutta koskevia relevantteja eettisiä vaatimuksia ja kommunikoimme niiden kanssa kaikista suhteista ja muista seikoista, joiden voi kohtuudella ajatella vaikuttavan riippumattomuuteemme, ja soveltuviissa tapauksissa niihin liittyvistä varotoimista. Päätämme, mitkä hallintoelinten kanssa kommunikoiduista seikoista olivat merkittävimpiä tarkasteltavana olevan tilikauden tilintarkastuksessa ja näin ollen ovat tilintarkastuksen kannalta keskeisiä. Kuvaamme kyseiset seikat tilintarkastuskertomuksessa, paitsi jos säädös tai määräys estää kyseisen seikan julkistamisen tai kun äärimmäisen harvinaisissa tapauksissa toteamme, ettei kyseisestä seikasta viestitä tilintarkastuskertomuksessa, koska siitä aiheutuvien epäedullisten vaikutusten voitaisiin kohtuudella odottaa olevan suuremmat kuin tällaisesta viestinnästä koituva yleinen etu.

## Muut raportointivelvoitteet

### TILINTARKASTUSTOIMEKSIANTOA KOSKEVAT TIEDOT

Olemme toimineet yhtiökokouksen valitsemana tilintarkastajana 1989 alkaen yhtäjaksoisesti 30 vuotta.

### MUU INFORMAATIO

Hallitus ja toimitusjohtaja vastaavat muusta informaatiosta. Muu informaatio käsittää toimintakertomuksen ja vuosikertomukseen sisältyvän informaation, mutta se ei sisällä tilinpäätöstä eikä sitä koskevaa tilintarkastuskertomustamme. Olemme saaneet toimintakertomuksen käyttööme ennen tämän tilintarkastuskertomuksen antamispäivää, ja odotamme saavamme vuosikertomuksen käyttööme kyseisen päivän jälkeen.

Tilinpäätöstä koskeva lausuntonme ei kata muuta informaatiota.

Velvollisuutenamme on lukea edellä yksilöity muu informaatio tilinpäätöksen tilintarkastuksen yhteydessä ja tätä tehdessämme arvioida, onko muu informaatio olennaisesti ristiriidassa tilinpäätöksen tai tilintarkastusta suoritettaessa hankkimamme tietämyksen kanssa tai vaikuttaako se muutoin olevan olennaisesti virheellistä. Toimintakertomuksen osalta velvollisuutenamme on lisäksi arvioida, onko toimintakertomus laadittu sen laatimiseen sovellettävien säännösten mukaisesti.

Lausuntonamme esitämme, että toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen tiedot ovat yhdenmukaisia ja että toimintakertomus on laadittu toimintakertomuksen laatimiseen sovellettävien säännösten mukaisesti.

Jos teemme ennen tilintarkastuskertomuksen antamispäivää käyttööme samaamme muuhun informaatioon kohdistamamme työn perusteella johtopäätöksen, että kyseisessä muussa informaatiossa on olennainen virheellisyys, meidän on raportoitava tästä seikasta. Meillä ei ole tämän asian suhteen raportoitavaa.

Helsingissä 13. helmikuuta 2019 KPMG OY AB

**Ari Eskelinen**

KHT

# Hallinto ja ohjausjärjestelmä 2018

## Hallinnointi

Martela Oyj on suomalainen osakeyhtiö, jonka päätöksenteossa ja hallinnossa noudatetaan Suomen lainsäädäntöä, erityisesti osakeyhtiölakia, julkisesti noteerattuja yhtiöitä koskevia muita säädöksiä sekä Martela Oyj:n yhtiöjärjestystä.

Yhtiö noudattaa NASDAQ OMX:n sisäpiiriohjetta sekä Arvopaperimarkkinayhdistys ry:n Suomen listayhtiöiden hallinnointikoodia (Corporate Governance) 2015. Martela noudattaa kaikkia koodin suosituksia.

## Organisaatio

Konsernin hallinnointi tapahtuu sekä operatiivisen että juridisen konserniorganisaation mukaan. Johtaminen perustuu ensisijaisesti operatiiviseen matriisiorganisaatioon.

### Yhtiön organisaatio 2018 koostui seuraavista yksiköistä:

- Sales and Marketing (SM) -yksikkö, joka vastaa asiakkuuksista, myynnistä, työympäristöpalveluista ja markkinoinnista.
- Innovation to Market (ITM) -yksikkö, joka vastaa yrityksen brändistä sekä työympäristöpalvelujen ja tuoteportfolion kehityksestä ja hallinnasta.
- Customer Supply Management (CSM) -yksikkö, joka vastaa myynnin jälkeisistä toimenpiteistä eli hankinnoista, tuotannosta, muuttopalveluista, tuotekehityksestä, laadunhallinnasta, tutkimuslaboratoriosta, IT:stä, materiaalivirtojen suunnittelusta ja logistiikasta. Tehtaat on keskitetty kolmeen paikkaan: Suomessa Nummelaan (lopputuotteiden kokoonpano) ja Kiteelle (melamiini- ja laminaattikomponenttien valmistus) sekä Puolassa Varsovaan (verhoilukomponenttien valmistus).
- People & Communication -yksikkö, joka vastaa henkilöstön, viestinnän ja vastuullisuuden hallinnasta.
- Konsernin Talous ja IR -yksikkö, joka vastaa konsernin taloudellisesta suunnittelusta ja raportoinnista, sijoittajasuhteista ja lakiasioista.

## Yhtiökokous

Yhtiökokous on yhtiön ylin päättävä elin. Varsinainen yhtiökokous on pidettävä kuuden kuukauden kuluessa tilikauden päättymisestä. Yhtiökokouksessa esitetään tilinpäätös ja toimintakertomus sekä tilintarkastusker-

tomus. Kokouksessa päätetään tilinpäätöksen vahvistamisesta, taseen osoittavan voiton käyttämisestä, vastuuvapauden myöntämisestä hallituksen jäsenille ja toimitusjohtajalle, hallituksen ja tilintarkastajien palkkiosta sekä hallituksen jäsenmäärästä. Yhtiökokouksessa valitaan myös hallituksen jäsenet sekä tilintarkastaja. Muut kokouksessa käsiteltävät asiat mainitaan kokouskutsussa.

## Osake

Martelalla on kaksi osakesarjaa, joista jokainen K-osake oikeuttaa äänestämään yhtiökokouksessa kahdella kymmenellä äänellä ja jokainen A-osake yhdellä äänellä. Yhtiöjärjestyksessä on määritelty K-sarjan osakkeiden lunastamisesta. K-osakkeen henkilöomistajilla on voimassa oleva osakassopimus, joka rajoittaa K-osakkeiden myyntiä nykyisten K-osakkeenomistajien piirin ulkopuolelle. Yhtiön osakepääoma 31.12.2018 oli 7 milj. euroa.

## Hallitus

Hallinnosta ja yhtiön toiminnan asianmukaisesta järjestämisestä vastaa osakeyhtiölain ja yhtiöjärjestyksen mukaisesti yhtiökokouksen vuosittain valitsema hallitus.

Hallituskokoonpanoa koskevan valmistelun toteuttavat merkittävät osakkeenomistajat, jotka ehdottavat teke-  
mänsä valmistelun perusteella yhtiökokoukselle valittavaksi hallituksen jäseniä. Hallituksen jäseniä tulee yhtiöjärjes-  
tyksen mukaan olla vähintään viisi ja enintään yhdeksän. Varajäseniä voi olla enintään kaksi. Hallitus valitsee kes-  
kuudestaan puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan seuraavan varsinaisen yhtiökokouksen päättymiseen saakka.

Hallituksen monimuotoisuuden periaatteiden mukaan Hallituksen jäsenillä tulee olla riittävä ja toisiaan täyden-  
tävä kokemus ja osaaminen Martelan liiketoiminnan kannalta tärkeimmiltä toimialoilta ja markkinoilta, Hallitukses-  
sa on oltava molempia sukupuolia ja monipuolinen ikäjakauma ja Hallituksen jäsenillä tulee yhdessä olla riittävän  
monipuolinen ammatti- ja koulutustausta, strategian kehitys- ja implementointitaito, talousalan asiantuntemus,  
kokemus yhtiöiden johtamisesta eri kehitysvaiheissa, innovointi-, päätöksenteko- ja kyseenalaistamiskyky sekä  
riittävä aika hallitustyölle. Monimuotoisuuden toteutumista ja kehitystä tavoitteiden saavuttamiseksi arvioidaan  
hallituksen itsearviointikeskustelussa.

Hallitus on vahvistanut itselleen työjärjestyksen, jossa määritellään hallituksen tehtävät, kokouskäytäntö,  
kokouksissa käsiteltävät asiat, hallituksen toiminnalleen asettamat tavoitteet, toiminnan itsearviointi sekä halli-  
tuksen valiokunnat.

## **Osakeyhtiölaissa ja yhtiöjärjestyksessä mainittujen tehtävien ohella hallituksen tehtävänä on muun muassa:**

- päättää konsernin strategiasta,
- päättää konsernirakenteesta,
- hyväksyä tilinpäätökset, välitilinpäätökset ja osavuosikatsaukset,
- hyväksyä konsernin toimintasuunnitelmat, budjetit sekä merkittävät investoinnit ja lahjoitukset,
- päättää liiketoiminnan laajenuksista tai supistuksista ja yritys- ja liiketoimintakaupoista,
- päättää riskienhallintapolitiikasta ja sisäisen valvonnan toimintaperiaatteista,
- päättää osinkopolitiikasta ja tehdä yhtiökokoukselle ehdotus maksettavan osingon määrästä,
- päättää rahoituspolitiikasta,
- nimittää ja erottaa toimitusjohtaja ja päättää hänen palkkauksestaan,
- valtuuttaa palkitsemisvaliokunnan päättämään konsernin johtoryhmän jäsenten nimityksistä ja heidän palkkauksestaan sekä konsernin koko henkilöstön tulospalkkiojärjestelmän yleisperiaatteista,
- päättää johdon osakeperusteisista kannustejärjestelmistä,
- hyväksyä ja tarkistaa säännöllisesti hallintoperiaatteet ja ohjauksjärjestelmät sekä sisäiset toimintapolitiikat,
- vahvistaa vuosittain yhtiön sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan periaatteet sekä käsittelee yhtiön toimintaan liittyvät merkittävimmät riskit ja epävarmuustekijät,
- nimittää hallituksen valiokunnat ja päättää niiden raportoinnista,
- hyväksyä hallituksen tekemiin päätöksiin liittyvät pörsstitiedotteet,
- vahvistaa hallituksen monimuotoisuutta koskevat periaatteet sekä
- vastata muista osakeyhtiölaissa ja hallinnointikoodissa tai muualla säädettyistä tehtävistä.

Tilikauden aikana hallitus kokoontui 8 kertaa. Jäsenten läsnäolo prosentti oli 100.

Hallitus arvioi toimintaansa vuosittain joko itsearviointina tai ulkopuolisen asiantuntijan toteuttamana arviointina. Molemmissa vaihtoehdoissa yhteenveto arvioinneista käsitellään yhteisesti hallituksen kokouksen yhteydessä.

Hallitus on arvioinut jäsentensä riippumattomuutta ja todennut, että yhtiöstä riippumattomia hallituksen jäseniä ovat Kirsi Komi, Eero Leskinen, Eero Martela, Katarina Mellström ja Anni Vepsäläinen. Suurimmista osakkeenomistajista riippumattomia hallituksen jäseniä ovat Kirsi Komi, Eero Leskinen, Katarina Mellström ja Anni Vepsäläinen.

Hallitus on muodostanut keskuudestaan palkitsemisvaliokunnan ja tarkastusvaliokunnan, joilla molemmilla on kirjallinen työjärjestys.

## **Palkitsemisvaliokunnan työjärjestyksen mukaan sen keskeisiä tehtäviä ovat:**

- päättää hallituksen valtuuttamana toimitusjohtajan sekä konsernin johtoryhmän jäsenten palkkausasioista ja vuosittaisista tulospalkkioista sekä konsernin koko henkilöstön tulospalkkiojärjestelmän yleisperiaatteista,
- valmistella hallitukselle avainhenkilöiden pitkän aikavälin kannustejärjestelmien rakenteet, perusteet ja tavoitetasot sekä
- käsitellä toimitusjohtajan ja johtoryhmän jäsenten nimitysasioita, varamiesjärjestelyjä ja seuraajakysymyksiä. Palkitsemisvaliokunta käsittelee myös palkka- ja palkkioselvityksen tilinpäätöksen yhteydessä.

Hallituksen palkitsemisvaliokuntaan kuuluvat Heikki Martela, Kirsi Komi ja Anni Vepsäläinen.

## **Tarkastusvaliokunnan työjärjestyksen mukaan sen keskeisiä tehtäviä ovat:**

- seurata tilinpäätösraportoinnin ja osavuosikatsauksen prosesseja,
- valvoa taloudellista raportointiprosessia,
- seurata yhtiön taloudellista tilaa,
- seurata yhtiön sisäisen valvonnan ja riskienhallintajärjestelmien riittävyttä ja tehokkuutta,
- käsitellä yhtiön hallinto- ja ohjauksjärjestelmästä annettavaan selvitykseen sisältyvää kuvausta taloudelliseen raportointiprosessiin liittyvien sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestelmien pääpiirteistä,
- seurata tilinpäätöksen ja konsernitiilinpäätöksen lakisääteistä tilintarkastusta,
- käydä yhdessä tilintarkastajien ja yhtiön johdon kanssa läpi suoritettun tilintarkastuksen havainnot ja tarkastuksen suorittamista mahdollisesti vaikeuttaneet seikat,
- arvioida tilintarkastajan tai tilintarkastusyhteisön riippumattomuutta ja erityisesti oheispalvelujen tarjoamista yhtiölle,
- arvioida tilintarkastuksesta ja oheispalveluista veloitettavia palkkioita ja niiden perusteita,
- valmistella tilintarkastajan valintaa koskeva päätösehdotus,
- arvioida lakien ja määräysten noudattamisprosessia sekä eettisten periaatteiden noudattamista organisaatiossa sekä
- käsitellä yhtiön merkittävimpiä oikeudenkäyntejä ja viranomaismenettelyjä koskevat raportit.

Hallituksen sihteerinä toimii lakimies samasta yrityksestä, josta pääsääntöisesti muutkin lakipalvelut hankintaan. Hallituksen puheenjohtaja on suorassa yhteydessä talousjohtajaan tarpeen vaatiessa ja säännöllisessä yhteydessä tilintarkastajaan.

## **Toimitusjohtaja**

Hallitus nimittää Martela Oyj:n toimitusjohtajan ja päättää tämän palvelussuhteen ehdoista, jotka määrittellään kirjallisessa toimitusjohtajasopimuksessa. Toimitusjohtajan tehtävänä on emoyhtiön ja konsernin operatiivinen johtaminen ja valvominen hallituksen antamien suuntaviivojen mukaisesti.

## **Konsernin johtoryhmä**

Hallitus ja toimitusjohtaja nimittävät konsernin johtoryhmän jäsenet. Konsernin johtoryhmän puheenjohtajana toimii Martela Oyj:n toimitusjohtaja. Johtoryhmässä ovat edustettuina eri yksiköistä ja prosesseista vastaavat johtajat. Konsernin johtoryhmän tehtävänä on valmistella ja käsitellä strategioita, budjetteja ja investointiehdotuksia sekä valvoa konsernin ja sen yksiköiden ja prosessien tilaa sekä tavoitteiden ja suunnitelmien toteutumista. Konsernin johtoryhmä kokoontuu kerran kuukaudessa.

## **Konsernin taloudellinen raportointi**

Martela Oyj:n hallitukselle toimitetaan kuukausittain raportti konsernin taloudellisesta kehityksestä ja ennusteesta. Raportti ja ennuste käydään lisäksi läpi hallituksen kokouksissa toimitusjohtajan esittämänä. Konsernin johtoryhmä kokoontuu noin kerran kuukaudessa arvioimaan konsernin taloudellista kehitystä, näkymiä ja riskejä.

## Tilintarkastus

Konsernin yhtiöiden tilintarkastus toteutetaan maakohtaisten ja asianomaisten lakien sekä yhtiöjärjestysten mukaan. Emoyhtiön päävastuullinen tilintarkastaja koordinoi konsernin tytäryhtiöiden tilintarkastusta yhdessä konsernin toimitusjohtajan sekä talousjohtajan kanssa. Martela Oyj:n ja konsernin tilintarkastajana toimii tilintarkastusyhteisö KPMG ja vastuullisena tilintarkastajana KHT Ari Eskelinen. Konsernin kaikkien yhtiöiden tilintarkastajat kuuluvat KPMG-ketjuun.

## Sisäinen valvonta

Taloudellisen raportoinnin luotettavuus on yksi Martela Oyj:n sisäisen valvonnan päätavoitteista.

Martelan toimitusjohtajan tehtävänä on konsernin operatiivinen johtaminen ja valvominen hallituksen antamien suuntaviivojen mukaisesti.

Martelan strategia päivitetään ja tavoitteet määritetään vuosittain. Strateginen suunnittelu on Martelan suunnittelun perusta, ja se toteutetaan rullaavana toimintona tarkastellen tulevaa 2–3 vuoden ajanjaksoa. Tavoitteiden asettaminen on edellytys sisäiselle valvonnalle, sillä yhtiöiden, liiketoiminta-alueiden, toimintojen ja esimiesten tavoitteet johdetaan konsernitason tavoitteista. Liiketoiminnan eri osa-alueille asetetaan liiketoimintasuunnitelman mukaiset taloudelliset ja ei-taloudelliset tavoitteet ja niiden toteutumista valvotaan säännöllisesti mm. kattavan johdon raportoinnin kautta.

Talousjohtajalla on kokonaisvastuu konsernin taloudellisesta raportoinnista. Johdon raportointi tuotetaan liiketoiminnasta erillään ja riippumattomasti.

Controllerit ja talouspääälliköt (controller-toiminto) vastaavat konserni-, yhtiö- ja muusta taloudellisesta raportoinnista. Taloudellinen raportointi toteutetaan Martelassa ohjeistusten mukaisesti ja lakeja ja säädöksiä noudattaen yhtenäisesti koko konsernissa. Talous- ja raportointiprosessin tarkoituksenmukainen ja luotettava toiminta sekä tämän varmistaminen valvontatoimenpiteillä on edellytys taloudellisen raportoinnin luotettavuudelle. Vuonna 2018 sisäisen valvonnan keskeisinä painopistealueina ovat olleet myyntiin ja vaihto-omaisuuden hallintaan sekä uuteen tietojärjestelmään liittyvät prosessit.

Talousjohtaja vastaa raportointiprosessien ylläpitämisestä ja kehittämisestä sekä valvontatoimenpiteiden määrittämisestä ja jalkauttamisesta. Valvontatoimenpiteet kattavat mm. ohjeistuksia, täsmäytyksiä, johdon katselmuksia sekä poikkeamaraportointia. Talousjohtaja monitoroi, että määritettyjä prosesseja ja kontroleja noudatetaan. Hän myös monitoroi taloudellisen raportoinnin luotettavuutta.

Hallitus hyväksyy Martelan strategian ja vuosittaiset toimintasuunnitelmat. Se hyväksyy riskienhallinnan periaatteet ja pelisäännöt sekä säännöllisesti valvoo sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan tehokkuutta ja riittävyttä. Hallitus myös vastaa siitä, että sisäinen valvonta toteutuu taloudellisen raportointiprosessin suhteen.

Tilintarkastajat ja muut ulkopuoliset tarkastajat arvioivat valvontatoimenpiteitä taloudellisen raportoinnin luotettavuuden suhteen.

## Riskien hallinta ja sisäinen tarkastus

Martelan hallitus on vahvistanut riskienhallinnan periaatteet. Riskienhallinnan tavoitteena on tunnistaa, seurata ja hallita riskejä, jotka voivat olla uhkana liiketoiminnalle ja sen tavoitteisiin pääsemiselle. Konsernijohdolla on ylin operatiivinen vastuu riskienhallintapolitiikasta.

Konsernissa analysoidaan riskejä ja tehdään päätöksiä niiden hallitsemiseksi osana edellä kuvattua hallituksen ja johtoryhmien säännöllistä seuranta. Lisäksi riskejä arvioidaan suunniteltaessa ja päätettäessä mer-

kittävistä hankkeista ja investoinneista. Riskienhallinta on myös kytketty erilliseksi analyysivaiheekseen osana strategiaprosessia. Riskienhallinnassa ei ole erillistä organisaatiota, vaan sen vastuut noudattavat muun liiketoiminnan ja organisaation mukaista vastuunjakoa. Yhtiön hallitus on sisällyttänyt vuosittaiseen työohjelmaansa riskienhallinnan läpikäynnin.

Martelan liiketoiminnan luonne ja laajuus huomioon ottaen yhtiö ei ole toistaiseksi katsonut tarkoituksenmukaiseksi järjestää erillistä sisäisen tarkastuksen toimintoa. Sisäistä seuranta toteutetaan liiketoimintaprosesseissa olevien kontrollien muodossa, ja yhtiö tekee tarvittaessa joko omia tai teettää erillisiä sisäisen tarkastuksen selvityksiä ulkopuolisilla asiantuntijoilla.

## Riskit

Martelan riskienhallintamallin mukaisesti riskit luokitellaan ja niihin varaudutaan eri tavoin. Martelan tuotteiden valmistus perustuu pääosin omaan loppukokoonpanoon ja komponenttien alihankintaan. Tuotannon ohjaus tapahtuu asiakastilausten mukaisesti, jolloin laaja varastointi ei ole tarpeellista. Vahinkoriskit on katettu asianmukaisilla vakuutuksilla, jotka kattavat laajasti omaisuus-, keskeytys-, toimittajakeskeytys- ja vahingonvastuuriskit. Vakuutusasioiden hoidossa käytetään ulkopuolisen vakuutusmeklarin palveluita. Myös juridisten asioiden hoidossa käytetään ulkopuolista kumppania. Toimitusketjun vastuullisuusnäkökohdat käsitellään vuosittain tehtävässä vastuullisuusraportissa. Rahoitusriskejä käsitellään vuosikertomuksen liitetiedoissa.

## Johdon palkkiot, etuisuudet ja palkitsemisjärjestelmät

Tietoa johdon palkitsemisesta ja vaikutuksesta tilikauden tulokseen löytyy tilinpäätöksen liitetiedoista sekä palkka- ja palkkioselvityksestä, joka löytyy yhtiön kotisivuilta.

## Sisäpiirihallinto

Martela noudattaa Nasdaq Helsinki Oy:n sisäpiiriohjetta. Lisäksi Martelan hallitus on vahvistanut yhtiölle oman sisäpiiriohjeen, joka täydentää Nasdaq Helsinki Oy:n sisäpiiriohjetta.

Yhtiö on määrittänyt pysyviksi sisäpiiriläisiksi Martela-konsernissa työskentelevät henkilöt, joilla on asemansa tai tehtäviensä johdosta pääsy kaikkeen Martelaa koskevaan sisäpiiritietoon. Pysyvän sisäpiiriluellon tiedot eivät ole julkisia. Pysyvän sisäpiiriluellon lisäksi perustetaan tarvittaessa myös Nasdaq Helsinki Oy:n sisäpiiriohjeen mukaisesti hankekohtaisia, ei-julkisia sisäpiiriluelloloita. Pysyviä sisäpiiriläisiä ei merkitä hankekohtaisiin sisäpiiriluelloloihin.

Yhtiön johtohenkilöt ja muut pysyvät sisäpiiriläiset sekä taloudellisten raporttien valmisteluun osallistuvat henkilöt eivät saa käydä kauppaa Martelan rahoitusvälineillä ennen Martelan osavuositarkastuksen ja tilinpäätöstiedotteen julkistamista. Suljetun ikkunan pituus on Martelassa 30 päivää.

Martela julkistaa mahdollisimman pian sisäpiiritiedon, joka koskee suoraan Martelaa tai sen rahoitusvälinettä, ellei vallitsevista olosuhteista seuraa, että kyseisen sisäpiiritiedon julkistamisen lykkääminen edellytykset täytyvät. Martelalla on käytössään sisäinen prosessi sisäpiiritiedon arviointiin ja julkistamiseen sekä julkistamisen lykkäämisedellytysten ja keston arviointiin ja seurantaan. Martela huolehtii lykkäämisedellytysten täyttymisen jatkuvasta seurannasta ja valmiudesta julkistaa tiedot välittömästi mahdollisessa tietovuototilanteessa.

Markkinoiden väärinkäyttöasetuksen mukaan Martelalla on velvollisuus julkistaa yhtiön johtohenkilöiden ja heidän lähipiirinsä liiketoimia Martelan rahoitusvälineillä.



**Martelan ilmoitusvelvolliset johtohenkilöt ovat:**

- Martelan hallituksen jäsenet ja toimitusjohtaja; sekä
- Martela-konsernin johtoryhmän jäsenet.

Yhtiön johtohenkilöiden ja heidän lähipiirinsä liiketoimia Martela-konserniin kuuluvien yhtiöiden välillä seurataan.

Vuoden 2018 aikana ei ole ollut olennaisia lähipiiriliiiketoimia.

# Hallitus



*Vasemmalta: Eero Martela, Kirsi Komi, Minna Andersson, Heikki Martela, Katarina Mellström, Anni Vepsäläinen, Eero Leskinen*

# Hallituksen jäsenet

## Hallituksen puheenjohtaja

### Martela Heikki

s. 1956, KTM, MBA

Hallituksen jäsen vuodesta 1986, hallituksen puheenjohtaja 2000–2002 ja uudelleen alkaen 2015. Martela Oyj:n toimitusjohtaja 2002–2015.

#### Keskeisimmät muut tehtävät:

- Hallituksen puheenjohtaja, Marfort Oy
- Hallituksen jäsen, Lappset Group Oy ja Filosofian Akatemia Oy

*Omistaa 130 942 kpl Martela Oyj:n A-sarjan osaketta ja 52 122 kpl Martela Oyj:n K-sarjan osaketta.*

## Varapuheenjohtaja

### Leskinen Eero

s. 1956, DI

Hallituksen jäsen vuodesta 2014.

#### Keskeisimmät muut tehtävät:

- Hallituksen puheenjohtaja, Treston Group Oy ja Ursviken Group Oy
- Hallituksen jäsen, Nanso Group Oy, Sisco Oy, Terrawise Oy ja Limestone Platform AS

*Omistaa 19 750 kpl Martela Oyj:n A-sarjan osaketta.*

## Hallituksen jäsenet

### Andersson Minna

s. 1973, MEng, MKT (markkinointitutkinto)

Hallituksen jäsen vuodesta 2017.

#### Keskeisimmät muut tehtävät:

- Head of Customer Experience, Canter Oy

*Omistaa 49 200 kpl Martela Oyj:n K-sarjan osaketta.*

### Komi Kirsi

s. 1963, OTK

Hallituksen jäsen vuodesta 2013.

#### Keskeisimmät muut tehtävät:

- Hallituksen puheenjohtaja, SPR:n Veripalvelu ja Docrates Oy
- Hallituksen jäsen, Finnvera, Citycon Oyj, Humana AB, Lindström Invest Oy, Metsä Board Oyj ja Bittium Oyj

*Ei omistuksia.*

### Martela Eero

s. 1984, DI (informaatioverkostot)

Hallituksen jäsen vuodesta 2015.

#### Keskeisimmät muut tehtävät:

- Digitaalisen kasvun konsultti, Columbia Road

*Omistaa 6 710 kpl Martela Oyj:n A-sarjan osaketta ja 400 kpl Martela Oyj:n K-sarjan osaketta.*

## Mellström Katarina

s. 1962, M.Sc. Business and Economics

Hallituksen jäsen vuodesta 2018.

#### Keskeisimmät muut tehtävät:

- Omistaja, IMM Consulting AB
- Hallituksen puheenjohtaja, Forsen Group AB
- Hallituksen jäsen, Dataföreningen Certifiering
- Neuvottelukunnan jäsen, Tukholman Yliopisto

*Ei omistuksia.*

## Vepsäläinen Anni

s. 1963, DI

Hallituksen jäsen vuodesta 2016.

#### Keskeisimmät muut tehtävät:

- Toimitusjohtaja, Suomen Messut Osuuskunta
- Hallituksen puheenjohtaja, Helsingin seudun kauppakamari
- Hallituksen jäsen, Berggren Oy

*Ei omistuksia.*



# Johtoryhmä



*Vasemmalta: Johan Westerlund, Kalle Lehtonen,  
Matti Rantaniemi, Ville Taipale, Mikko Mäkelä.*

# Johtoryhmän jäsenet

## Toimitusjohtaja (CEO)

### Rantaniemi Matti

s. 1973, Insinööri, MBA

Martelan palveluksessa ja johtoryhmän jäsen vuodesta 2015

#### Keskeinen työkokemus:

- Otis Oy, Carrier Oy, Kidde Finland Oy, UTC Building & Industrial Systems Finland, toimitusjohtaja, 2011–2015
- Halton Puzair Oy, liiketoimintajohtaja/toimitusjohtaja, 2010–2011
- Infosto Group, erilaiset johdon tehtävät, 2000–2010

*Omistaa 6 667 kpl Martela Oyj:n A-sarjan osaketta.*

## Johtaja, Customer Supply Management

### Taipale Ville

s. 1971, DI

Vastuualue: konsernin hankinta, tuotanto, muuttopalvelut, tuotekehitys, logistiikka, laadunhallinta ja testauslaboratorio.

Martelan palveluksessa ja johtoryhmän jäsen vuodesta 2018.

#### Keskeinen työkokemus:

- Patria Land Systems Oy, Vice President, Sourcing and Logistics, 2015–2018
- Componenta Oy, Vice President, Sourcing and Procurement, 2010–2015

- Fiskars Oyj, Director, Sourcing Unit, 2007–2010
  - Nokia Oyj, toimitusketjun hallinnan johto- ja kehitystehtäviä, 1998–2007
  - VTT, Tutkija, 1997–1998
- Ei omistuksia.*

## Talousjohtaja (CFO)

### Lehtonen Kalle

s.1974, KTM

Vastuualue: konsernin talous, laki- ja sijoittajasuhdeasiat sekä henkilöstöhallinto ja IT Martelan palveluksessa ja johtoryhmän jäsen vuodesta 2018 lähtien.

#### Keskeinen työkokemus:

- Tantalus Rare Earths AG, talousjohtaja, 2013–2018
- Ruukki Group Oyj, talousjohtaja 2012–2013
- Ruukki Group Oyj, Puunjalostusdivisioona, talousjohtaja, 2009–2012
- Aldata Solution Oyj, Group Controller, 2003–2008
- ABB Oy, useita taloushallinnon esimiestehtäviä, 1998–2003

*Omistaa 5 000 kpl Martela Oyj:n A-sarjan osaketta.*

## Vice President, Innovation To Market

### Mäkelä Mikko

s.1973, DI

Vastuualue: konsernin tuote- ja palvelutarjoaman kehitys, 2/2018 alkaen

työympäristöasiantuntijapalvelut ja sisustussuunnittelu

Martelan palveluksessa ja johtoryhmän jäsen 2017 alkaen.

#### Keskeinen työkokemus:

- Wärtsilä Oyj, johtaja, strategia ja liiketoiminnan kehitys, 2015–2017
- F-Secure Oyj, tuotehallinnan ja strategian johtotehtäviä, 2009–2015
- Nokia Oyj, tuotehallinnan ja strategian johto- ja muita tehtäviä, 2002–2009
- McKinsey & Co, liikkeenjohdon konsultti, 2000–2002
- Andersen Consulting (Accenture), liikkeenjohdon konsultti, 1998–2000

*Ei omistuksia.*

## Vice President, Sales & Marketing

### Westerlund Johan

s. 1975, KTM

Vastuualue: konsernin asiakkuudet, markkinointi ja myynti Suomessa, Ruotsissa ja Norjassa sekä kansainvälinen jälleenmyyjäverkosto.

Martelan palveluksessa ja johtoryhmän jäsen 2017 alkaen.

#### Keskeinen työkokemus:

- Ricchetti Group S.p.a, Managing Director, Nordics, 2015–2017

- Pukkila Oy, toimitusjohtaja, 2012–2015
- Newtop Oy, talousjohtaja, 2010–2012
- BearingPoint Oy, liikkeenjohdon konsultti, 2003–2010
- Kraft Foods, talouden ja liiketoiminnan controller-tehtäviä, 2000–2003.

*Ei omistuksia.*

# Tietoja osakkeenomistajille

## Yhtiökokous

Martela Oyj:n varsinainen yhtiökokous pidetään torstaina 14.3.2019 klo 15.00 Martelatalossa osoitteessa Takkatie 1, 00370 Helsinki. Osakkaiden, jotka haluavat osallistua yhtiökokoukseen, on oltava merkittyinä Euroclear Finland Oy:ssä pidettävään osakasluetteloon viimeistään 1.3.2019 ja ilmoittauduttava viimeistään 4.3.2019 klo 10.00 mennessä sähköpostilla osoitteeseen IR@martela.com tai kirjeitse osoitteeseen Martela Oyj, Investor Relations, PL 44, 00371 Helsinki.

## Osinkojen maksu

Hallitus ehdottaa yhtiökokoukselle, että tilikaudelta 1.1.2018–31.12.2018 maksettaisiin osinkoa 0,10 euroa osakkeelta. Oikeus hallituksen ehdotuksen mukaiseen osinkoon on sillä, joka osingonmaksun täsmäytyspäivänä 18.3.2019 on merkitty osakkeenomistajaksi Euroclear Finland Oy:n ylläpitämään yhtiön omistajaluetteloon. Osingon maksupäiväksi hallitus ehdottaa 17.4.2019.

## Tulosten julkistaminen

Martela julkistaa vuoden 2019 aikana seuraavat taloudelliset katsaukset:

- Tammi–maaliskuun (Q1) osavuositarkastus torstaina 25.4.2019
- Tammi–kesäkuun (H1) puolivuositarkastus perjantaina 9.8.2019
- Tammi–syyskuun (Q3) osavuositarkastus keskiviikkona 6.11.2019

Katsaukset julkaistaan konsernin verkkosivuilla suomen- ja englanninkielisinä ([www.martela.fi](http://www.martela.fi) ja [www.martela.com](http://www.martela.com)). Vuosikertomukset julkaistaan yhtiön verkkosivuilla, mistä ne ovat ladattavissa myös pdf-muotoisena. Pörssitiedotteet ovat heti julkistamisen jälkeen luettavissa konsernin verkkosivuilta, joilta löytyvät myös kaikki vuoden aikana julkistetut pörssitiedotteet aikajärjestyksessä.

Inspiring  
spaces

**Martela**

## Yhteystiedot

### Suomi

#### **Martela Oyj**

Takkatie 1  
PL 44  
FI-00371 Helsinki  
puh. +358 (0)10 345 50  
fax. +358 (0)10 345 5744  
[www.martela.fi](http://www.martela.fi)

#### **Kidex Oy**

Savikontie 25  
FI-82500 Kitee  
puh. +358 (0)10 345 7211  
fax. +358 (0)10 345 7244

#### **Muuttopalvelu Grundell Oy (Martelan muuttopalvelu)**

Riihikuja 4  
FI-01720 Vantaa  
puh. +358 (0)10 480 4200  
[www.martela.fi/muuttopalvelu](http://www.martela.fi/muuttopalvelu)

### Ruotsi

#### **Martela AB**

Storgatan 49A  
57132 Nässjö  
puh. +46 380 37 19 00  
fax. +46 380 37 08 32  
[www.martela.se](http://www.martela.se)

### Norja

#### **Martela AS**

Drammensveien 130  
N-0277 Oslo  
puh. +47 23 28 38 50  
fax. +47 23 28 38 51  
[www.martela.no](http://www.martela.no)

### Puola

#### **Martela Sp. z o.o.**

ul. Geodetów 156  
05-500 Józefosław  
[www.martela.com](http://www.martela.com)